

Za N.D.L., koja je ostvarila čuda;
za Christinu, koja je dio njih,
i za Bridu

*Ili koja zena, ako ima deset
drahmi pa izgubi jednu, ne uzeze
svjetiljku, ne pomete kuću i ne traži
pomnivo dok je ne nade?*

A kad je nade, zove prijateljice i

susjede pa im rekne:

»Radujte se sa mnom, jer sam nasla

izgubljenu drahmu!«[^]

Luka, 15.8-9

1 Prijevod preuzet iz izdanja *Biblija - Stari i Novi zavjet*, prijevod: Dr. Ljudevit Rupčić (Novi zavjet), Stvarnost, 1968. (op. prev.)

Bilješka autora

U romanu »Hodočašće« zamijenio sam dvije Praktične vježbe RAM-a vježbama opažanja koje sam još naučio radeći za kazalište. Iako su rezultati bili posve isti, to me koštalo oštre primjedbe mog Učitelja. »Nije bitno postoji li brži i lakši način; Tradicija se nikada ne smije mijenjati«, reče Učitelj.

Stoga, mali rituali opisani u *Bridi* isti su onima koji su se stoljećima očuvali kroz Tradiciju Mjeseca - posebnu Tradiciju koja zahtijeva iskustvo i vještinu u izvođenju. Izvođenje tih rituala bez usmjeravanja opasno je, nepreporučljivo, bespotrebno, i može ozbiljno narušiti Duhovnu Potragu.

Paulo Coelho

Cijelu smo večer proveli u kavani u Lourdesu. Ja, hodo-
vi časnik u Rim, koji je danima tragao za svojim Da-
rom. Ona, Brida O' Fern, koja je predvodila put.

Jedne večeri usudio sam se upitati ju je li je obuzela sila
osjećaja kad je ugledala samostan koji čini dio puta zvjezda-
stog oblika koji su prevaljivali Početnici na Pirinejima.

»Nikada nisam bila tamo«, odgovori ona.

Ostao sam zapanjen. Uostalom, ona je već posjedovala Dar
»Svi putovi vode u Rim«, reče Brida, citirajući staru izreku
kojom mi je dala naslutiti da se Darovi mogu pobuditi na bilo
kojem mjestu. »Svoj sam put u Rim odradila u Irskoj.«

U našim sljedećim susretima pričala mi je o svojoj po-
trazi. Kad je završila, upitao sam je bih li mogao jednog
dana napisati priču o onome što sam čuo.

Odmah je pristala. Međutim, svaki put kad bismo se
našli postavljala mi je prepreke. Zamolila me da promije-
nim imena osoba, htjela je znati koji tip ljudi će to čitati
i kako će reagirati.

»To ne mogu znati«, odgovorio sam. »Ali mislim da to
nije pravi razlog oko kojeg stvaraš probleme.«

»Imaš pravo«, reče. »Razlog je što to smatram osobnim
iskustvom i nisam sigurna može li ono koristiti drugima.«

To je rizik koji nas očekuje oboje, Brida. Neki anonimni
tekst o Tradiciji kaže da svaki čovjek u svom životu ima
dva izbora: graditi ili saditi. Graditelji mogu godinama
odugovlačiti sa svojim poslom, ali će jednoga dana i za-
vršiti što su započeli. Zatim se zaustave i ostanu zatvore-
ni unutar svojih vlastitih zidova. Život gubi smisao kada
je gradnja završena.

Ali postoje i oni koji sade. Njima posao remete oluje,
godišnja doba i rijetko se odmaraju. Ali, u odnosu na zgradu,
vrt nikada ne prestaje rasti. Iako od vrtlara zahtijeva stalnu
pažnju, istovremeno mu pruža i pravu pustolovinu.
Vrtlari se međusobno prepoznaju - jer znaju da je u
korijenu svake biljke napredak cijelog Svijeta.

Autor

Irska

Kolovoz 1983. - 1984.

Ljeto i jesen

Zelim naučiti magiju«, reče djevojka. Čarobnjak ju je gledao. Izlizane traperice, košulja i izazovan pogled kojem pribjegne svaka sramežljiva osoba baš kad to ne bi trebala. »Mora da sam dvostruko stariji od nje«, pomišli. Usprkos tome, znao je da stoji nasuprot svoje Druge Polovice.

»Zovem se Brida, nastavila je. »Oprostite što se nisam predstavila. Dugo sam čekala ovaj trenutak, i nervoznija sam no što sam mislila da ću biti.«

»Zašto te zanima magija?«, upita je.

»Da odgovorim na neka životna pitanja. Da upoznam nadnaravne moći. I, možda, da putujem u prošlost i budućnost.«

Ovo nije bilo prvi put da ga je netko došao u šumu to zamoliti. Svojedobno je bio poznati i uvaženi Učitelj Tradicije. Okupio je nekoliko učenika oko sebe i vjerovao da će promijeniti svijet ako promijeni ljude koji su ga okruživali. Ali, pogriješio je. A Učitelji Tradicije ne smiju griješiti.

»Ne misliš da si premlada?«

»Imam dvadeset i jednu godinu«, reče Brida. »Kada bih sada željela naučiti plesati balet, smatrali bi me prestarom.«

Čarobnjak ju je dozvao rukom. Koračali su šumom u tišini. »Lijepa je«, pomislio je, dok su se sjene smjenjivale sa stabala - jer sunce se već bližilo horizontu. »Ali dvostruko sam stariji od nje.« Znao je da to znači da bi mogao dobrano patiti.

Bridu je iritirala tišina čovjeka pored nje; njezina posljednja rečenica nije čak zavrijedila niti jedan njegov komentar. Zemlja je bila vlažna, prekrivena suhim lišćem, i ona je primijetila kako se sjene mijenjaju, a noć naglo približava. Uskoro će se smračiti, a oni nisu imali nikakvu svjetiljku.

»Pouzdam se u njega«, hrabrila je samu sebe. »Ako vjerujem da me može podučiti magiji, vjerujem i da me može voditi kroz šumu.«

Nastavili su hodati. Činilo se kao da on hoda bez cilja, prelazeći s jedne strane na drugu, mijenjajući smjer, iako mu ništa nije priječilo put. Nekoliko puta su išli u krug, prelazeći tri do četiri puta isto mjesto.

»Vjerojatno me provjerava.« Bila je spremna slijediti ga do kraja i pokušavala je sebe uvjeriti da je sve što se događalo - uključujući i kruženje na istom mjestu — posve normalna stvar.

Dolazila je iz daleka i dugo je čekala ovaj susret. Dublin je ostao 150 kilometara iza nje, a autobus kojim je došla vrlo je neudoban i vozi u suludo vrijeme. Morala je ustati rano, putovati tri sata, raspitati se za njega u mjestu i objašnjavati što traži od takvog čudaka. Na koncu su je uputili u dio šume u kojem on obično boravi - upozorivši je da je već pokušao zavesti nekoliko tamošnjih djevojaka.

»On je zanimljiv čovjek«, pomislila je u sebi.

Počeli su se uspinjati, a ona se nadala da će se sunce još neko vrijeme zadržati na nebu. Plašila se da se ne posklizne na mokrom lišću.

»Zašto baš želite učiti o magiji?«

Razveselio ju je prekid tišine. Ponovila je isti odgovor od maloprije.

Ali on nije bio zadovoljan.

»Možda vas magija zanima zato što je misteriozna i skrovnita, jer daje odgovore koje malo koji čovjek u svom životu spozna. Ili možda ponajviše zato što oživljava romantičnu prošlost.«

Brida je šutjela. Nije znala što reći. Poželjela je da Čarobnjak utone u svoju uobičajenu tišinu jer se bojala reći nešto što se njemu ne bi svidjelo.

Prešavši cijelu šumu, napokon su se uspeli na vrh brda. Taj dio puta bio je stjenovit i siromašan vegetacijom, ali manje sklizak, i Brida je bez poteškoća slijedila Čarobnjaka.

Sjeo je na povišeno mjesto i zamolio Bridu da učini isto.

»Mnogi su već bili ovdje«, reče Čarobnjak. »Došli su me zamoliti da ih podučim magiji. One koje sam trebao podučiti, već sam podučio. Vratio sam čovječanstvu sve što je ono dalo meni. Sada želim ostati sam, penjati se u planine, uzgajati biljke i sjediniti se s Bogom.«

»Nije istina«, uzvratila mu djevojka.

»Sto nije istina?«, iznenadio se.

»Možda je istina da se želite sjediniti s Bogom. Ali nije istina da želite ostati sami.«

Bilo joj je žao što je išta rekla. Reagirala je brzopleto i sad je bilo prekasno za ispravljanje greške. Zacijelo postoje osobe koje vole biti same. Možda žene više trebaju muškarce, nego muškarci žene.

Čarobnjak je nastavio govoriti ne pokazavši da se imalo uvrijedio.

»Postavit ću vam jedno pitanje«, reče. »Morate posve iskreno odgovoriti. Ako mi kažete istinu, naučit ću vas što želite. Ako mi budete lagali, nikada se više ne smijete vratiti u ovu šumu.«

Brida je odahnula. To je samo jedno pitanje. Nije imala običaj lagati i to je sve. Oduvijek je mislila da su Učitelji zahtijevali teže stvari da bi prihvatili svoje učenike. Udobno se smjestio nasuprot nje. Oči su mu sjale. »Pretpostavimo da vas počnem podučavati stvarima koje sam i sam naučio«, govorio je uperivši pogled u nju. »Da vam otkrijem paralelne svjetove koji nas okružuju, anđele, mudrost prirode, tajnu Tradicije Sunca i Tradicije Mjeseca. I, jednog ćete se dana spustiti u grad u kupovinu i u prolazu sresti čovjeka svog života.«

»Ne bih ga znala prepoznati«, pomislila je. Ali prešutjela je to; pitanje se činilo težim no što je očekivala.

»On osjeti prema vama isto što i vi prema njemu, i približi vam se. Zaljubite se jedno u drugo. Vi nastavite učiti sa mnom; ja vam okrivam tajne svijeta kad svane, a on vam otkriva ljubav kad se smrači. I onda se dogodi trenutak kad se te dvije stvari više ne mogu nadopunjavati i vi morate izabrati.«

Čarobnjak je zastao na trenutak. Još prije nego što joj je postavio pitanje, plašio se njezinog odgovora. Njezin dolazak toga popodneva promijenio je njihove živote. On je to znao jer je poznao Tradicije i naume Učitelja. Trebao ju je, kao i ona njega, ali morala je iskreno odgovoriti na ovo pitanje; to je bio jedini uvjet.

»Odgovorite mi najiskrenije«, reče joj skupljajući hrabrost. »Biste li napustili sve što ste do tada naučili, sve mogućnosti i sve tajne koje vam svijet magije može pružiti zbog čovjeka svog života?«

Brida je odvratila pogled od njega. Bila je okružena planinama, šumama, a u podnožju se prostiralo seoce u kojem su se već palila svjetla. Iz dimnjaka se pušilo dok su se obitelji okupljale oko stola za večerom. Marljivo su radili, bojali su se Boga i nastojali su pomagati bližnjima. Sve su to radili iz ljubavi. Njihovi životi imali su smisla, oni su mogli razumjeti sve što se događalo u svijetu iako nikada nisu čuli za Tradiciju Sunca i Tradiciju Mjeseca.

»Ne vidim nikakvu oprečnost između traženja sebe i vlastite sreće«, reče ona.

»Odgovorite na ono što sam vas pitao.« Čarobnjak ju je fiksirao pogledom. »Sve biste napustili zbog te osobe?« Brida je skoro zaplakala. To nije bilo samo jedno pitanje, već izbor, najteži izbor koji čovjek ima u životu. Već je o tome mnogo razmišljala. Bilo je razdoblja kada joj ništa na svijetu nije bilo toliko bitno kao ona sama sebi. Imala je nekoliko momaka i svaki put je vjerovala da ih voli, dok ne bi osjetila kako ljubav nestaje. Od svega što je dotad iskusi- la, ljubav je bila najteža. Svojedobno je bila zaljubljena u starijeg momka koji je studirao fiziku i doživljavao svijet na posve drugačiji način od nje. S njim je još jedanput po- vjerovala u ljubav, vjerujući svojim osjećajima, ali se toliko puta dotad razočarala da više nije bila ni u što sigurna.

Upravo je to bila velika zamka njezina života. Izbjegavala je Čarobnjakov pogled. Zagledala se u dim koji se pušio iz seoskih dimnjaka. Otkad je svijeta, svi su pokušavali odgonetnuti Univerzum putem ljubavi.

»Ja bih odustala«, reče naposljetku.

Taj čovjek nasuprot nje nikada neće razumjeti ljudsko srce. Taj je čovjek imao moć, poznao tajne magije, ali nije poznao ljude. Bio je prosijed, preplanuo od sunca i izgledao je poput nekoga tko je navikao na hodanje po planinama. Očaravao je pogledom iz kojeg se nazirala duša prepuna odgovora, ali morao je biti više puta razočaran ljudskim osjećajima. Ona je također bila razočarana sama sa sobom, ali nije mu mogla lagati.

»Pogledajte me«, reče Čarobnjak.

Bilo joj je neugodno, ali ipak ga je pogledala.

»Bili ste iskreni. Podučavat ću vas.«

Noć je već posve pala, a zvijezde su sjale na nebu bez Mjeseca. U dva sata Brida je ispričala cijeli svoj život tom strancu. Pokušala je dokučiti koji su uzroci njezine želje za magijom - priviđenja iz djetinjstva, predosjećaj i, unutarstarni poziv - ali znala je da se ne radi o tome. Jednostavno je osjetila da želi naučiti sve o magiji. I zbog toga je već pohađala tečajeve astrologije, tarota i numerologije.

»To su tek obični jezici«, reče Čarobnjak, »i nisu jedinstveni. Magija razumije sve jezike ljudskog srca.«

»Sto je onda magija?«, upita ona.

Brida je u mraku opazila da je Čarobnjak okrenuo glavu. Gledao je u nebo, zadubljen u misli tražeći tko zna kakav odgovor.

»Magija je most«, reče napokon. »Most kojim se prelazi iz svijeta vidljivoga u nevidljivo. I učenje pravila obaju svjetova.«

»Kako mogu naučiti prijeći taj most?«

»Tako da otkrijete svoj vlastiti način kako ga prijeći. Svaka osoba ima svoj način.«

»Zbog toga sam i došla ovdje.«

»Postoje dva oblika«, odgovori Čarobnjak. »Tradicija Sunca, koja uči o tajnama Prostora, o stvarima koje nas okružuju. I Tradicija Mjeseca, koja uči o tajnama Vremena, o stvarima koje su pohranjene u vremenu.«

Brida je shvatila. Tradicija Sunca je bila ova noć, drveće, hladnoća u njezinom tijelu, zvijezde na nebu. A Tradicija Mjeseca je bio ovaj čovjek nasuprot nje koji je isijavao mudrošću davnih vremena.

»Naučio sam Tradiciju Mjeseca«, reče Čarobnjak, kao da je pročitao njezine misli. »Ali nikad je nisam podučavao. Ja sam Učitelj Tradicije Sunca.«

»Pokažite mi Tradiciju Sunca«, reče Brida sumnjičavo jer je osjetila sjetu u glasu Čarobnjaka.

»Naučit ću vas što znam. Ali postoje razni putovi Tradicije Sunca. Potrebno je vjerovati da svaka osoba ima sposobnost podučiti samu sebe.«

Brida se nije prevarila. Zaista je osjetila tugu u glasu Čarobnjaka. To ju je plašilo, ali joj nije umanjilo želju da nastavi.

»Sposobna sam razumjeti Tradiciju Sunca«, reče.

Čarobnjak je prestao gledati zvijezde i usredotočio se na djevojku. Znao je da još nije bila spremna naučiti Tradiciju Sunca. Ipak, morao ju je podučiti. Pouzdani učenici sami izabiru svoje Učitelje.

»Želim da zapamtite jednu stvar prije nego što počnemo«, reče. »Jednom kad pronađete svoj put, ne smijete se bojati. Valja skupiti hrabrost za pogrešne korake. Razočaranja, porazi, potištenost - oruđe su kojim se Bog koristi da pokaže put.«

»Neobično oruđe«, reče Brida. »Nerijetko učini da ljudi odustanu.«

Čarobnjak je znao čemu služe ta neobična Božja oruđa. Već ih je bio iskusio na tijelu i duši.

»Podučite me Tradiciju Sunca«, ustrajala je.

Čarobnjak je zamolio Bridu da se nasloni na ispupčenu stijenu i opusti se.

»Nemojte zaklapati oči. Promatrajte svijet oko sebe i upijajte sve što možete. U svakom trenutku pred svakom osobom Tradicija Sunca pokazuje svoju beskrajnu mudrost.«

Brida je učinila što joj je Čarobnjak naložio, ali je pomislila da sve ide prebrzo.

»Ovo je prva i najhitnija lekcija«, reče on. »Izumio ju je jedan španjolski mistik koji je shvaćao značenje vjere. Zvao se Juan de La Cruz.«

Gledao je djevojku, prepuštenu i punu povjerenja. Posegnuo je u najdublji dio duše kako bi joj objasnio što je za njega značilo podučavanje. Na kraju svega, ona je bila njegova Druga Polovica, iako to još nije znala, iako je bila jako mlada i zaslijepljena stvarima i ljudima u svijetu oko sebe.

Brida je u tami razabirala Čarobnjakovu siluetu koja se gubila kroz drveće s njezine lijeve strane. Bojala se ostati ondje sama i pokušavala se opustiti. Bila je to njezina prva lekcija i nije smjela pokazati toliku napetost.

»Prihvatio me za svoju učenicu. Ne smijem ga razočarati.«

Bila je zadovoljna sama sa sobom, i istovremeno iznenađena brzinom kojom se sve odvijalo. Ali nikada nije sumnjala u vlastitu sposobnost - ponosila se njome, i upravo ju je ona dovela dovdje. Bila je sigurna da je Čarobnjak, skriven iza neke stijene, promatrao njezine reakcije da se uvjeri je li sposobna savladati prvu lekciju magije. Govorio je o hrabrosti; i iako se bojala - pred očima su joj se počele ukazivati slike zmijske i škorpiona koji su obitavali na toj stijeni - morala je pokazati hrabrost. Uskoro bi se i on trebao vratiti da je podučiti prvoj lekciji.

»Snažna sam i odlučna«, ponovila je tiho. Bila je povlaštena što je uopće bila tamo s tim čovjekom kojeg su ili obožavali ili su ga se bojali. Vratila je misli na popodne koje su proveli zajedno, prisjetila se blagosti koju je osjetila

u njegovom glasu. »Tko zna jesam li mu zanimljiva? Možda želi voditi ljubav sa mnom.« Ne bi to bilo loše iskustvo; bilo je nešto neobično u njegovim očima.

»Kakve budalaste misli.« Bila je tamo zbog nečega vrlo konkretnog - zbog puta spoznaje - a odjednom se počela osjećati poput obične žene. Nastojala je više ne misliti na to i tada je shvatila da je prošlo već mnogo vremena otkad ju je Čarobnjak ostavio.

Uхватиła ju je panika; čula je proturječna mišljenja o tom čovjeku. Neki su govorili da je bio najmoćniji Učitelj kojeg su dosad upoznali, da je mogao promijeniti smjer vjetra, da je mogao rastvoriti oblake koristeći samo snagu misli. Bida je, poput svih ostalih, bila zadivljena tim čudima.

Drugi ljudi, međutim - oni koji su bili upoznati sa svijetom magije i koji su prošli istu obuku i tečajevе kao i ona - tvrdili su da je bio mračni vrač koji je svojom Moći uništio nekolicinu muškaraca u čije se žene zaljubio. I zato, unatoč tome što je bio učitelj, bio je osuđen na samotno lutanje po šumi.

»Možda ga je samoća učinila još luđim«, Bida je nanovo osjetila paniku. Unatoč tome što je bila mlada, znala je koliko samoća može ljudima nauditi, pogotovo u starosti. Poznavala je ljude koji su izgubili životnu energiju jer se nisu više mogli boriti sa samoćom i završili su u porocima. Većinom su to bili ljudi koji su doživljavali svijet mjestom bez dostojanstva i bez uzvišenosti, koji su tratili svoja popodneva i večeri na beskrajna razglabanja o tuđim pogreškama. Bili su to ljudi koje je samoća pretvorila u suce svijeta, čije su se presude rasipale u vjetar. Možda je i Čarobnjak poludio od samoće.

Prenuo ju je snažan zvuk i zalupalo joj je srce. To je bio znak da više nije bila sama. Osvrnula se oko sebe, ali nije bilo nikoga. Osjetila je nelagodu u želucu koja se proširila čitavim tijelom.

»Moram se smiriti«, pomislila je, ali je to bilo nemoguće. Prikaze zmija, škorpiona, duhova iz djetinjstva, pojavljivale su se pred njezinim očima. Bida je bila previše preplašena da bi uspostavila kontrolu. Nova slika se ukazala: moćni vrač koji je sklopio pakt s đavlom i predao mu nju kao žrtvu.

»Gdje ste?«, poviče na kraju. Nije više marila kakav dojam ostavlja. Jedino što je željela bilo je izaći odande. Nitko nije odgovorio.

»Želim izaći odavde! Spasite me!«

Ali to je bila tek šuma sa svojim neobičnim zvukovima. Bida je bila ošamućena od straha, zamalo se onesvijestila. Ali morala se smiriti. Sad kad je bila sigurna da on nije u blizini, bilo bi još gore onesvijestiti se. Pokušala je uspostaviti kontrolu nad sobom.

Ta joj je misao pomogla pronaći snagu kojom bi zadržala kontrolu. »Ne smijem više vikati«, bilo je prvo što je pomislila. Njezini uzvici mogli bi privući pozornost ljudi koji su živjeli u toj šumi, a oni mogu biti opasniji

od divljih zvijeri.

»Vjerujem«, ponavljala je tiho. »Vjerujem u Boga, vjerujem u svog Anđela Čuvara, koji me doveo dovdje i koji je uz mene. Ne mogu reći kakav je, ali znam da je u blizini. Neću se spotaći o kamen.«

Posljednja rečenica bila je iz jednog psalma koji je naučila u djetinjstvu, i kojeg se godinama nije sjetila. Njezina baka, koja je nedavno umrla, poučila ju je tome. Pomisli kako bi voljela da je ona sada pored nje. Potom osjeti neku prijateljsku nazočnost.

Počela je uočavati veliku razliku između opasnosti i straha.

»Onaj koji stanuje u zaštiti Svevišnjega...«, tako je počinjao psalam. Uvidjela je da se svega sjeća, od riječi do riječi, točno onako kako joj je baka recitirala. Recitirala je neko vrijeme, bez prestanka, i usprkos strahu, osjećala se mirnijom. U tom trenu nije imala izbora; ili će vjerovati u Boga, u svog Anđela Čuvara, ili će očajavati.

Osjetila je zaštitničko prisustvo. »Moram vjerovati u to prisustvo. Ne znam ga objasniti, ali ono postoji. I ono će biti uz mene cijelu noć, jer sama ne znam izaći odavde.« Kad je bila dijete, znala se noću buditi od straha. Tada bi je otac odveo do prozora i pokazivao bi joj grad u kojem su živjeli. Pričao joj je o noćnim čuvarima, o mljekaru koji je već raznosio mlijeko, o pekaru koji je pekao kruh svaki dan. Njezin otac tjerao je čudovišta za koja je vjerovala da se pojavljuju noću i zamjenjivao ih je osobama koje su nas štatile u mraku. »Noć je tek dio dana«, govorio je.

Noć je i bila samo dio dana. I kako se osjećala zaštićenom po danu, mogla se osjećati zaštićenom i od tmine. A tmina je prizvala zaštitničku prisutnost koju je osjećala. Morala se pouzdati u nju. I to pouzdanje se zvalo Vjera. Nitko nikada neće razumjeti Vjeru. Vjera je bila upravo to što je iskusila sada, neobjašnjivo zaranjanje u mračnu noć poput ove. Postojala je samo zato što se vjerovalo u nju. Poput čudesa za koja također nije bilo objašnjenja, a događala su se onima koji su u njih vjerovali.

»Govorio mi je o prvoj lekciji«, reče shvativši odjednom. Zaštita je bila oko nje jer je vjerovala u nju. Brida je počela osjećati umor od tolike napetosti. Nastojala se opet opustiti, i kako je vrijeme prolazilo, osjećala se sve zaštićenijom.

Imala je Vjeru. A Vjera je ne bi napustila ni da se šuma ponovno napuči škorpionima i zmijama. Vjera drži njezinog Anđela Čuvara budnim.

Naslonila se na stijenu i, ne primijetivši, pala u san.

Kad se probudila već je bilo svanulo, a rano je sunce zagrijalo okolinu. Bilo joj je hladno, odjeća joj je bila zaprljana, a duša smirena. Provela je cijelu noć sama u šumi.

Potražila je pogledom Čarobnjaka, iako je znala da je to bilo uzaludno. On je vjerojatno prevaljivao šume tražeći »sjedinenje s Bogom«, i zastajao pitajući se je li ona

djevojka od sinoć bila dovoljno hrabra da savlada prvu lekciju Tradicije Sunca.

»Spoznala sam Mračnu Noć«, obratila se šumi, koja je sada mirovala. »Naučila sam da je potraga za Bogom Mračna Noć. Da je Vjera Mračna Noć. To i nije neko iznenađenje jer svaki dan u životu je mračna noć. Nitko ne zna što će se dogoditi sljedeće minute, a ljudi ipak idu naprijed. Jer se pouzdaju. Jer imaju Vjeru.«

Ili, tko zna, možda i zato što ne razumiju tajnu sljedećeg trenutka. Razlog nije bitan - ono što je bilo bitno jest da je ona nešto spoznala.

Da je svaki trenutak u životu čin Vjere.

Da ga možemo ispuniti zmijama i škorpionima ili zaštitničkom silom.

Da za Vjeru nema objašnjenja. Bila je Mračna Noć. I ona je bila zatečena u njoj, svidjelo joj se to ili ne.

Brida je pogledala na sat i uvidjela daje već kasno. Trebala je krenuti autobusom, putovati tri sata i smisliti uvjerljiva opravdanja za svog momka; nikada joj ne bi povjerovao da je provela cijelu noć sama u šumi.

»Teška je Tradicija Sunca!«, vikala je prema šumi. »Moram sama sebi biti Učiteljica, a to nije ono što sam očekivala!«

Pogledala je gradić u podnožju, u mislima prošla put kroz šumu i krenula kući. No, vratila se još jednom do stijene.

»Želim još nešto napomenuti«, uzviknula je odrješitim i veselim glasom. »Vrlo ste zanimljiv čovjek.«

Naslonjen na deblo starog drveta, Čarobnjak je promatrao kako djevojka nestaje u šumi. Osluškivao je njezin strah i uzvike tijekom noći. U jednom trenutku htio joj se približiti, zagrliti je, zaštititi je od njezina velikog straha, reći joj da joj nije bio potreban takav izazov.

Sada je bio sretan što to nije učinio. Bio je ponosan što je ta djevojka, u svoj svojoj mladenačkoj zbuđenosti, bila njegova Druga Polovica.

U centru Dublina postoji jedna knjižara specijalizirana samo za studije o okultizmu. Ta knjižara se nikada nije reklamirala u novinama i žurnalima - ljudi su tamo odlazili po preporuci, a knjižar je bio zadovoljan jer je imao probranu i stručnu publiku.

Bez obzira na to, knjižara je uvijek bila puna. Nakon što je mnogo čula o njoj, Brida je napokon dobila adresu knjižare od profesora kod kojeg je polazila tečaj astralnog putovanja. Jednog popodneva, nakon posla, otišla je tamo i oduševila se tim mjestom.

Ondaa, uvijek kad je mogla, išla je gledati knjige - samo gledati, jer su sve bile uvezene i vrlo skupe. Listala bi jednu po jednu, obraćajući pozornost na crteže i simbole u pojedinim svescima i gotovo osjećajući vibracije nagomilanog znanja. Postala je opreznija nakon iskustva s Čarobnjakom. Ponekad bi sama sebi predbacivala što želi sudjelovati samo u onome što može razumjeti. Predosjećala je da zbog toga propušta nešto bitno u ovom životu i,

ukoliko nastavi tako, da će i dalje proživljavati uvijek ista iskustva. Ali nije bila dovoljno hrabra to promijeniti. Trebala se stalno boriti da otkrije svoj put; sada kada je poznavala Mračnu Noć, znala je da ne želi ići kroz nju. I usprkos tome što je ponekad bila nezadovoljna sama sa sobom, bilo je nemoguće ići preko vlastitih granica. Knjige su bile sigurnije. Police su sadržavale pretiske studija napisanih prije nekoliko stotina godina - mali broj njih usudio se napisati nešto novo na tom području. I činilo se kao da se okultna mudrost smiješi s tih stranica, daleka i odsutna, rugajući se svakom novom naraštaju koji se trudi otkriti je.

Osim knjiga, Brida je imala drugi velik motiv da posjećuje knjižaru: promatrala je tko dolazi onamo. Katkada bi se pretvarala da lista uvažene studije o alkemiji, ali oči su joj bile uprte u ljude - muškarce i žene, uglavnom starije od nje - koji su znali što traže i uvijek su posezali za određenom policom. Zamišljala je kakvi su bili u dubini duše. Nekad su se činili mudrima, sposobnima probuditi silu i moć koju smrtnici nisu poznavali. Katkada su se činili poput očajnika koji su tragali za odgovorima koje su odavno zaboravili, a bez kojih život gubi smisao. Zapazila je da su najvjerniji kupci često razgovarali s knjižarem. Raspravljali su o neobičnim stvarima poput mjesečevih mjena, svojstvu kamena ili o pravilnom izgovoru obrednih riječi.

Toga popodneva Brida se odvažila učiniti isto. Vraćala se s posla na kojem je sve prošlo u najboljem redu. Pomislila je kako bi trebala iskoristiti tako sretan dan.

»Znam da postoje tajna društva«, reče. Mislila je da je to dobar početak konverzacije. Ona je »znala« nešto. Ali jedino što je knjižar učinio bilo je da je podigao glavu s računa koje je prebrojavao i začuđeno pogledao u djevojku.

»Bila sam kod Čarobnjaka Folka«, reče Brida napola smetena, ne znajući kako nastaviti. »On mi je objasnio Mračnu Noć. Rekao mi je da je put mudrosti ne imati strah od pogreške.«

Primijetila je kako je knjižar obratio pažnju na njezine riječi. Ako ju je Čarobnjak nečemu podučio, morala je biti posebna.

»Ako već znate da je put Mračna Noć, zašto onda tražite knjige?«, reče on naposljetku, i ona shvati da spominjanje Čarobnjaka nije bila dobra ideja.

»Zato što ne želim učiti na taj način«, reče.

Knjižar je pomnije pogledao djevojku ispred sebe. Posjedovala je Dar. Ali bilo je čudno što joj je Čarobnjak Folk posvetio toliko pozornosti. Moralo je biti nešto drugo. Možda je lagala, ali spomenula je Mračnu Noć.

»Već sam vas primijetio ovdje«, reče. »Uđete, listate knjige i nikada ih ne kupite.«

»Skupe su«, reče Brida, osjetivši da je htio nastaviti razgovor. »Pročitala sam druge knjige, pohađala sam raz-

ličite tečajeve.«

Spomenula je imena profesora. Možda knjižar ostane još više zapanjen.

Ponovno su stvari krenule neočekivano. Knjižar ju je prekinuo i posvetio se kupcu koji je htio znati je li stigao almanah s položajem planeta za sljedećih sto godina. Zatim je zavirio u nekoliko zamotuljaka koji su bili ispod pulta. Bida je primijetila da su zamotuljci imali pečate iz različitih dijelova svijeta.

Bila je sve nervoznija; njezina prvotna hrabrost posve je nestala. Morala je čekati da kupac dobije knjigu, plati, uzme račun i ode. Nakon toga knjižar joj se vratio.

»Ne znam kako da nastavim«, reče Bida. Oči su joj gorjele.

»Što vi najbolje znate raditi?«, upitao ju je.

»Idi za onim u što vjerujem!« Bio je to jedini mogući odgovor. Živjela je slijedeći ono u što je vjerovala. No problem je bio u tome što je svaki dan vjerovala u nešto drugo.

Knjižar je ispisao neko ime na komadić papira na kojem je vodio bilješke. Otrgnuo je taj dio papira i zadržao ga u rukama.

»Dat ću vam jednu adresu«, reče. »U staro doba ljudi su prihvaćali iskustva magije kao dio prirode. U to doba nije bilo svećenika. I nitko nije jurio za tajnama magije.«

Bida nije znala je li se ovo odnosilo na nju.

»Znate li što je magija?«, upitao ju je.

»To je most. Između vidljivoga i nevidljivoga.«

Knjižar joj je pružio papir. Na njemu je bio broj telefona i ime: Wicca.

Bida je zgrabila papir, zahvalila i izjurila van.

Na izlazu se okrenula prema njemu.

»Znam i da magija poznaje mnoge jezike. Uključujući i onaj knjižara, koji se pretvaraju da su komplicirani, a zapravo su srdačni i pristupačni.«

Poslala mu je poljubac i nestala iza vrata. Knjižar je zastao nad obračunima i promotrio vlastitu trgovinu. »Čarobnjak Folk ju je podučio«, pomisli. Dar, najbolji koji se može posjedovati, nije dovoljan da se Čarobnjak zainteresira; morao je postojati drugi motiv. Wicca će otkriti koji. Došlo je vrijeme zatvaranja. Knjižar je primijetio da se odnedavno njegova klijentela mijenja; dolazili su sve mladi ljudi - i kako su tumačile stare studije koje su punile njegove police, stvari su se napokon počele vraćati na svoje pravo mjesto.

Stara zgrada nalazila se u centru grada, na mjestu koje su danas posjećivali samo turisti tragajući za dahom romantizma devetnaestoga stoljeća. Bida je morala čekati tjedan dana da je Wicca primi; i sada se nalazila ispred sivkaste i tajanstvene građevine nastojeći obuzdati uzbuđenje. Ta zgrada izgledala je upravo onako kakvom ju je zamišljala; bilo je to mjesto gdje bi mogao živjeti netko od ljudi koji su posjećivali knjižaru.

U zgradi nije bilo lifta. Uspela se stepenicama polako, da ne bi došla zadihana do svog cilja. Pozvonila je na zvono jedininih vrata na trećem katu.

Neko je psetance zalajalo iznutra. Nakon nekog vremena, mršava, dobro obučena i ozbiljna žena otvorila joj je vrata.

»Ja sam ta koja vas je zvala«, reče Brida.

Wicca joj je pokazala rukom da uđe, i Brida se zatekla u svijetloj prostoriji, punoj moderne umjetnosti na zidovima i stolovima. Jednako svijetle zavjese sprečavale su prodor sunčeva svjetla; prostorija je bila podijeljena u više dijelova, koje su skladno razdvajale sofe, stol i biblioteka puna knjiga. Sve je bilo uređeno s mnogo ukusa, a to je Bridu podsjetilo na časopise o arhitekturi koje je znala listati.

»Sve je to moralo biti jako skupo«, bilo je jedino što joj je palo napamet.

Wicca je odvela gošću u dio prostorije gdje su se nalazile dvije fotelje talijanskog dizajna, napravljene od kože i čelika. Između fotelja stajao je stakleni stolić s nogama, također od čelika.

»Vrlo ste mladi«, reče Wicca, naposljetku.

Brida se suzdržala komentara o balerinama. Nastavila je šutjeti, iščekujući sljedeću primjedbu i čudeći se za to vrijeme što tako moderno uređen prostor radi u tako oronuloj zgradi. Njezina se romantična ideja o traganju za spoznajom nanovo rasula.

»On me nazvao«, reče Wicca; Brida je pretpostavila da se radi o knjižaru.

»Došla sam jer tražim Učitelja. Želim upoznati svijet magije.«

Wicca je promatrala djevojku. Ona je zasigurno posjedovala Dar. Ali željela je znati zašto je Čarobnjak Folk bio toliko zainteresiran za nju. Sam Dar nije bio dovoljan. Da je Čarobnjak Folk sasvim nov u svijetu magije, ostao bi zapanjen lakoćom kojom se Dar manifestirao u ovoj mladoj ženi. Ali on je bio predugo u tom svijetu, da ne bi znao da svatko može posjedovati Dar. Bio je premudar za takve zamke.

Ustala je, otišla je do police i uzela svoj najdraži špil karata.

»Znate li igrati?«, upitala ju je.

Brida je potvrdno kimnula. Prošla je neke tečajeve, znala je da je špil od sedamdeset i osam karata, koji je žena držala u ruci, služio za tarot. Naučila je nekoliko načina slaganja tarota i bila je zadovoljna što je sada imala priliku pokazati svoje znanje.

Zena je zadržala špil u rukama. Izmiješala je karte i posložila ih na stakleni stolić, naličjem okrenutim prema stolu. Gledala je u te karte, potpuno neorganizirane, drugačije složene od svih načina slaganja koje je Brida naučila na tečajevima. Zatim je izgovorila neobične riječi na nekom stranom jeziku, i okrenula samo jednu kartu.

Bila je to karta broj 23. Kralj tref.

»Dobra zaštita«, reče. »Od jednog moćnog i jakog čovjeka crne kose.«

Njezin momak nije bio ni moćan ni jak. A Čarobnjak je imao sijedu kosu.

»Nemojte mislite na njegov izgled«, reče Wicca, kao da joj je pročitala misli. »Mislite na svoju Drugu Polovicu.«

»Što je Druga Polovica?«, Brida je bila zapanjena tom ženom. Potaknula je u njoj misteriozno štovanje, jedan posve drugačiji osjećaj od onog što ga je imala s Čarobnjakom i knjižarem.

Wicca nije odgovorila na pitanje. Ponovno je izmiješala karte, i još jednom ih pobacala po stolu - ali ovaj put s crtežima okrenutim prema gore. Karta koja je bila u sredini te hrpe bila je karta broj 11. Snaga. Žena koja otvara lavlje ralje.

Wicca je izvukla kartu i zamolila je da ju zadrži. Brida ju je pridržala, ne znajući točno što treba činiti.

»Vaša je jača strana uvijek bila žena u različitim utjelovljenjima«, reče.

»Što je Druga Polovica?«, ponovno je upitala Brida.

Prvi put je izazvala ovu ženu. Ipak, bio je to prkos pun plahosti.

Wicca je na trenutak utihnula. Osjetila je sumnju; iz nekog razloga Čarobnjak ovu djevojku nije ništa podučio o Drugoj Polovici. »Besmislica«, reče u sebi i pokuša se riješiti tih misli.

»Druge Polovice je prva stvar koju ljudi nauče kada žele slijediti Tradiciju Mjeseca«, odgovori. »Tek kad se upozna Druga Polovica, može se razumjeti kako se znanje prenosi kroz vrijeme.«

Wicca je nastavila objašnjavati, a Brida je šutjela, osjećajući nelagodu.

»Mi smo vječni jer smo Božje djelo«, reče Wicca. »Stoga i prolazimo kroz mnoge živote i mnoge smrti, izranjamo s nepoznatog mjesta i odlazimo na drugo, također nepoznato. Naviknite se na to da su mnoge stvari u magiji neobjašnjive. Bog je učinio stvari takvima, a zašto - tajna je koju samo On zna.«

»Mračna Noć Vjere«, pomisli Brida. Ona je, dakle, postojala i u Tradiciji Mjeseca.

»Činjenica je da se to događa«, nastavi Wicca. »I kada ljudi razmišljaju o reinkarnaciji, uvijek se suoče s teškim pitanjem: ako je u početku bilo tako malo ljudskih stvorenja na licu Zemlje, a danas ih je toliko, odakle dolaze sve te nove duše?«

Bridi je zastao dah. I sama je sebi postavila to pitanje već mnogo puta.

»Odgovor je jednostavan«, reče Wicca, nakon što je nakratko zastala uživajući u djevojčinom nemiru. »U određenim se inkarnacijama dijelimo. Poput kristala i zvijezda, poput stanica i biljaka, i naše se duše dijele.«

»Naša duša se pretvara u dvije, te nove dvije se dijele u

još dvije, i tako se kroz nekoliko naraštaja rasprostranimo po velikom dijelu Zemlje.«

»I samo jedna od dviju polovica spoznaje odakle dolazi i tko je?«, upita Brida. Imala je puno pitanja, ali htjela je postavljati jedno po jedno; ovo joj se činilo najvažnijim.

»Dio smo onoga što alkemičari nazivaju *Anima Mundi*, *Alma Mundi*, Duša Svijeta«, reče Wicca, ne odgovorivši na Bridino pitanje. »Uistinu, kad bi se Duša Svijeta samo nastavila dijeliti, rasla bi, ali bi bivala sve slabija. Stoga, kako se dijelimo, tako se i ujedinjujemo. A to ujedinjenje se zove Ljubav. Jer kad se jedna duša podijeli, uvijek se dijeli na mušku i žensku polovicu.

»Tako piše u Knjizi Postanka: Adamova duša se podijelila, i Eva se rodila iz nje.«

Wicca je odjednom zastala, i zagledala se u špil karata razbacan po stolu.

»Ovdje je puno karata«, nastavila je, »ali su sve do istog špila. Da bismo shvatili njihovu poruku, potrebne su nam sve, sve su jednako važne. Tako je i s dušama. Ljudska bića su međusobno povezana, poput karata u ovom špilu.«

»U svakom životu imamo tajanstvenu obavezu naći barem jednu od tih Drugih Polovica. Najveća Ljubav, koja ih je i razdvojila, namiruje se Ljubavlju koja ih ponovno ujedinjuje.«

»Kako mogu znati tko je moja Druga Polovica?«, smatrala je to pitanje najvažnijim koje je postavila u cijelom svom životu.

Wicca se nasmijala. I sama je sebi već postavljala to pitanje, s istom nelagodnom kao kod djevojke preko puta nje. Moguće je prepoznati Drugu Polovicu po sjaju u očima - tako su, od davnih vremena, ljudi prepoznavali svoju pravu ljubav. Tradicija Mjeseca je imala drugi slijed: način viđenja koji je odavao sjajnu točku iznad lijevog ramena Druge Polovice. Ali o tome joj još neće govoriti; možda i nauči vidjeti tu točku, a možda i ne. Ubrzo će i sama znati odgovor.

»Izlaganjem riziku«, odgovori Bridi. »Riziku od neuspjeha, prijevare i razočaranja, ali nikad odustajanjem od potrage za Ljubavlju. Tko ne odustane od potrage, na kraju pobjeđuje.«

Brida se prisjetila da je Čarobnjak govorio nešto slično, kada je spominjao put magije. »Možda je to ista stvar«, pomisli.

Wicca je počela sakupljati karte sa stola i Brida je osjetila da joj vrijeme posjeta istječe. Međutim, imala je još jedno pitanje na umu.

»Možemo li pronaći više od jedne Druge Polovice u svakom životu?«

»Možemo«, pomisli Wicca s izvjesnom gorčinom. I kad se to dogodi, srce se razlomi, a rezultat je bol i patnja. Da, možemo pronaći tri ili četiri Druge Polovice, jer nas je mnogo i posvuda smo raspršeni. Djevojka je postavljala konkretna pitanja, a ona ih je pokušavala izbjeći.

»Bit Stvaranja je samo jedna«, reče. »I ta bit zove se Ljubav. Ljubav je sila koja nas ponovno spaja da bismo saželi sva iskustva rasuta u mnogim životima, na mnogim mjestima svijeta.«

»Odgovorni smo za cijelu Zemlju, jer ne znamo gdje su naše Druge Polovice koje su nekad bile dio nas; ako su one dobro, i mi ćemo biti sretni. Ako su loše, patit će, iako nesvjesno, i dio nas. Iznad svega, naša je odgovornost ponovno se spojiti barem jedanput u svakom utjelovljenju s Drugom Polovicom koja će nam se zasigurno naći na životnom putu. Iako se to može dogoditi samo na trenutak, u tom trenutku rada se tako jaka Ljubav koja opravdava ostatak našeg života.«

Psetance je zalajalo u kuhinji. Wicca je skupila sve karte sa stola i još jednom pogledala Bridu.

»Mi možemo i pustiti našu Drugu Polovicu da prođe pored nas, a da je ne prihvatimo ili čak ne primijetimo. Tada ćemo trebati pričekati još jedno utjelovljenje da bismo je ponovno sreli. I zbog našeg egoizma, bit ćemo osuđeni na najgoru kaznu. Samoću.«

Wicca je ustala i povelala Bridu do izlaza.

»Niste došli k meni da biste otkrili Drugu Polovicu«, reče oprostivši se od nje. »Vi posjedujete Dar, i kad otkrijem koji je to Dar, moći ću vas podučiti Tradiciju Mjeseca.«

Brida se osjećala posebnom. I trebala se osjećati tako jer ova je žena u njoj izazvala poštovanje kakvo nije osjetila prema ikome dosad.

»Učinit ću sve što mogu. Želim naučiti Tradiciju Mjeseca.«

»Jer Tradicija Mjeseca ne zahtijeva mračne šume«, pomisli.

»Slušajte me, djevojko«, reče Wicca ozbiljno. »Svakoga dana, od danas, u isto vrijeme koje izaberete, ostanite sami i otvarajte tarot karte. Otvarajte ih nasumce i ne pokušavajte odgonetnuti ništa. Samo promatrajte karte.«

»Zvuči kao Tradicija Sunca; opet ću sama sebe podučavati«, pomisli Brida dok je silazila niz stepenice. I tek kad je bila u autobusu, shvatila je da je žena govorila o Daru. Ali o tome će moći razgovarati tek pri sljedećem susretu.

U tjedan dana, Brida je posvećivala pola sata dnevno rasprostranju karata po stolu. Lijegala je oko deset sati navečer i navijala bi budilicu u jedan sat ujutro. Ustala bi se, na brzinu skuhalo kavu i sjela za stol s karta-

ma, pokušavajući odgonetnuti njihov tajni jezik.

Prva noć bila je puna uzbuđenja. Brida je bila uvjerenjena da ju je Wicca naučila neku vrstu tajnog rituala, i pokušavala je složiti karte upravo onako kako je to ona činila - sigurna da će odgonetnuti skrivene poruke. Nakon pola sata, zanemarujući neka sitna priviđenja koja je smatrala plodom svoje mašte, ništa se nije promijenilo.

Brida je isto ponovila i druge noći. Wicca je rekla da će joj karte ispričati njezinu vlastitu priču, i — sudeći po tečajevima koje je polazila - bila je to drevna priča, stara preko tri tisuće godina, iz vremena kada su ljudi još bili na pragu prave mudrosti.

»Crteži su tako jednostavni«, pomisli. Zena koja otvara lavlje ralje, kola koja vuku dvije misteriozne životinje, čovjek ispred kojeg je stol pun raznih predmeta. Naučila je da je taj špil karata jedna knjiga - knjiga u kojoj je Božanska Mudrost zapisala osnovne promjene na našem životnom putu. Ali je njezin autor, znajući da čovječanstvo lakše uči putem poroka nego vrlina, učinio da se sveta knjiga prenosi generacijama u obliku igre. Karte su bile izum bogova.

»Ne može biti tako jednostavno«, pomišljala je Brida svaki put kada bi prostirala karte po stolu. Poznavala je komplicirane metode, razrađene sisteme, i te razbacane karte, posložene bez ikakva reda, počele su dovoditi u pitanje njezinu moć rasuđivanja. Šestu je večer, iznervirana, pobacala sve karte na pod. Na trenutak je pomislila da je taj njezin čin bio kakva magična inspiracija, ali rezultati su opet bili nezadovoljavajući, samo neki neodredivi intuitivni osjećaji koje je smatrala plodom mašte.

Istovremeno, pomisao na Drugu Polovicu nije joj izlazila iz glave niti na minutu. Na početku je mislila da se vraća u doba mladenaštva, u snove o čarobnom princu koji je prelazio brda i doline da bi pronašao vlasnicu staklene cipelice, ili da bi poljubio usnulu djevojku. »Drugom Polovicu moguće je pronaći samo u bajci«, reče u šali sama sebi. Bajke su bile njezin prvi doticaj sa svijetom magije u koji je sad žudila ući, i često se pitala zašto su se ljudi udaljili od tog svijeta, nakon što im je ispunio djetinjstvo radošću.

»Možda zato što ih radost ne ispunjava.« Ta izjava joj se učinila apsurdnom, ali zabilježila ju je u svoj dnevnik kao nešto originalno.

Nakon tjedan dana razmišljanja o Drugoj Polovici, Bridu je obuzela zastrašujuća pomisao: što ako izabere pogrešnog muškarca? Osmu noć, nakon što se opet ustala da bi promatrala karte bez ikakvog rezultata, odlučila je sutradan

na večeru pozvati svog momka.

Izabrala je restoran koji nije bio jako skup, jer je on uvijek želio platiti račun - usprkos tome što je kao asistent na Katedri za riziku imao manju plaću od njezine tajničke. Još je bilo ljeto, i sjeli su za jedan od stolova na terasi, odmah uz rijeku.

»Volio bih znati kada će mi duhovi dopustiti da opet spavam kraj tebe«, reče Lorens, dobro raspoložen.

Brida ga je nježno pogledala. Zamolila ga je da petnaest dana ne dolazi u njezin stan, i on je pristao, prigovarajući joj tek toliko da joj da do znanja koliko je voli. I on je, na svoj način, tragao za tajnama Svemira; kad bi i on nju zamolio da ga ostavi samog na petnaest dana, pristala bi.

Večerali su polako i bez mnogo riječi, promatrajući brodove koji su plovili rijekom i ljude koji su prolazili. Ispraznili su vrč bijelog vina i zamijenili ga drugim. Pola sata kasnije spojili su stolice i zagrljeni promatrali ljetno zvjezdano nebo.

»Promatraj ovo nebo«, reče Lorens, milujući joj kosu.
»Gledamo u tisuće godina staro nebo.«

Rekao je to i onoga dana kad su se upoznali. Ali Brida ga nije htjela prekidati - to je bio njegov način dijeljenja svoga svijeta s njom.

»Mnoge od tih zvijezda su se već ugasile pa ipak njihova svjetlost još putuje Svemirom. Druge zvijezde su nastale daleko odavde, i njihova svjetlost još nije dospjela do nas.«

»Dakle, nitko ne zna kakvo je uistinu nebo?« Ona je isto pitanje postavila i na njihovom prvom izlasku. Ali bilo je lijepo ponoviti te, tako ugodne, trenutke.

»Ne znamo. Učimo o onome što vidimo, a ono što vidimo nije uvijek stvarno.«

»Htjela bih te nešto pitati. Od čega smo mi napravljeni? Odakle dolaze atomi koji sačinjavaju naše tijelo?«

Lorens odgovori gledajući u drevno nebo.

»Nastali su zajedno s ovim zvijezdama i ovom rijekom koju gledaš. U prvoj sekundi Svijeta.«

»Dakle, nakon prvog trenutka Stvaranja, ništa više nije nastalo?«

»Ništa više. Sve se pokrenulo i još se kreće. Sve se promijenilo i još se mijenja. Ali sva materija u Svemiru je ista kao

i prije bilijun godina, niti jedan jedini atom nije dodan.«

Brida je promatrala kretanje rijeke, i kretanje zvijezda. Bilo je lako uočiti kako rijeka teče zemljom, ali je bilo teško zamijetiti pomicanje zvijezda na nebu. A opet, jedno i drugo su se kretali.

»Lorens«, reče napokon, nakon što su oboje poduže u tišini promatrali brod kako plovi. »Dopusti mi da ti postavim pitanje koje ti se može činiti apsurdnim: je li fizički moguće da su atomi koji sačinjavaju moje tijelo bili u tijelu nekoga tko je živio prije mene?«

Lorens ju je pogledao zaprepašteno.

»Kako to misliš?«

»Onako kako sam te pitala. Je li moguće?«

»Oni mogu biti u biljkama, u insektima, mogli su se preobratiti u molekule helija i biti milijunima kilometara od Zemlje.«

»Ali, je li moguće da su atomi nekoga tko je već umro u mome tijelu i u nečijem drugom tijelu?«

Šutio je neko vrijeme.

»Da, moguće je«, odgovori naposljetku.

U daljini se čula glazba. Dolazila je s jednog broda koji je plovio rijekom i, čak izdaleka, Brida je mogla razabrati siluetu mornara kroz osvijetljeni prozor. Glazba ju je podsjećala na doba mladenaštva, i oživljavala je školske plesove, miris njezine sobe, boju vrpce kojom je vezala kosu. Brida je primijetila da Lorens nije nikada razmišljao o ovome što ga je upravo pitala, i možda je ovoga trenutka pokušavao otkriti jesu li u njegovom tijelu atomi vikinških ratnika, vulkanskih eksplozija ili neobjašnjivo nestalih prapovijesnih životinja.

Ali ona je mislila na nešto drugo. Jedino što ju je zanimalo bilo je — je li čovjek koji ju je prigrlio s tolikom ljubavlju jednom bio dio nje same.

Brod se posve približio i glazba je ispunila sav prostor uokolo. Za drugim stolovima također se prekinuo razgovor jer je prisutne zanimalo odakle dolazi taj zvuk; i oni su svi proživjeli doba mladenaštva, školske plesove i snove o ratnicima i vilama.

»Volim te, Lorens.«

Brida se privila uz tog mladića, koji je znao toliko toga o svjetlosti zvijezda, nadajući se da on ima u sebi nešto od osobe koja je ona nekoć bila.

Neću uspjeti.«

Brida je sjela na krevet i potražila kutiju cigareta na noćnom ormariću. Vrativši se starim navikama, posegnula je za cigaretom još natašte.

Za dva dana se trebala naći s Wiccom. Bila je uvjerenjena da je dala sve od sebe u ova dva tjedna. Položila je sve svoje nade u postupak koji joj je ta lijepa i tajanstvena žena pokazala i borila se cijelo vrijeme da je ne razočara, ali karte joj nisu htjele otkriti tajnu.

Posljednje tri noći, svaki put kada bi završavala s vježbom, došlo joj je da zaplače. Bila je nezaštićena, osamljena, i osjećala je da joj velika prilika klizi kroz prste. Nekoliko je puta već osjetila da se Život odnosi prema njoj drugačije nego prema ostalima: nudio joj je sve mogućnosti da nešto postigne, i kad je već bila blizu, sve bi palo u vodu. Tako je bilo s njezinim studijem, vezama i nekim snovima koje nikada nije podijelila s drugima. A tako je bilo i s putem koji je htjela slijediti.

Sjetila se Čarobnjaka; možda bi joj on mogao pomoći. Ali obećala je sama sebi da će se vratiti Folku tek kad bude imala toliko znanja o magiji da se može suočiti s njim.

A sada joj se činilo da se to nikada neće dogoditi.

Ležala je još neko vrijeme u krevetu, prije nego što je odlučila ustati i prirediti jutarnju kavu. Napokon je smogla

hrabrosti, i suočila se s još jednim danom, s još jednom »Dnevnom Mračnom Noći«, kako ih je nazivala nakon iskustva u šumi. Skuhala je kavu, pogledala na sat i vidjela da ima još dovoljno vremena.

Otišla je do police i među knjigama potražila papir koji joj je dao knjižar. Postoje i drugi putevi, tješila se. Upoznala je Čarobnjaka, upoznala je Wiccu, a upoznat će, na kraju, i osobu koja će je podučiti svemu na način koji će ona moći razumjeti.

Ali znala je da je to samo isprika.

»Odustanem od svega što započnem«, pomisli nevoljko. Možda će, uskoro, život to uvidjeti, i prestati joj otvarati mogućnosti koje joj uvijek otvara. Ili će, možda, odustajući uvijek na početku iscrpiti sve puteve, a da i ne zakorači njima.

No ona je bila takva, i svaki put se osjećala sve slabijom, sve nesposobnijom pokrenuti se. Prije nekoliko godina bila je nezadovoljna svojim ponašanjem, ali i spremna za neke hrabre pothvate; sada se prilagođavala prilikama proizašlim iz vlastitih grešaka. Poznavala je takve osobe - navikli bi se na svoje pogreške, i ubrzo bi ih počeli gledati kao vrline. Ali tada je već bilo prekasno za promjene u životu.

Razmišljala je o tome da se ne javi Wicci i jednostavno prekine s time. Ali što će s knjižarem? Nakon toga više ne bi imala hrabrosti pojaviti se u knjižari. Ako se samo prestane javljati, knjižar više neće biti tako ljubazan prema njoj. »Već mnogo puta, zbog nepromišljenog ponašanja prema nekoj osobi, udaljila sam se od ljudi koji su mi bili dragi.« Ne može ponovno učiniti istu stvar. Nalazila se na putu na kojem je bilo jako teško doći do bitnih kontakata.

Smogla je hrabrosti i okrenula broj koji je bio na papiru. Wicca je podignula slušalicu s druge strane. »Sutra neću moći doći k vama«, reče Brida.

»Ni vi, ni vodoinstalater«, odgovori Wicca. Brida nije razumjela što žena govori.

Ali Wicca se počela žaliti da ima kvar na sudoperu, da je već nekoliko puta zvala čovjeka da to popravi, i da se čovjek nije pojavio. Započela je dugu priču o starim zgradama, koje možda izgledaju dojmljivo, ali stanovanje u njima donosi niz raznih problema.

»Jesu li vam karte za tarot u blizini?«, upita Wicca, prekinuvši priču o vodoinstalateru.

Brida iznenađeno odgovori da jesu. Wicca je zamoli da raširi karte po stolu, pa će je podučiti pravilima igre preko koje može saznati hoće li vodoinstalater sutra doći ili ne.

Brida, još iznenađenija, učini što joj je Wicca naložila. Raširila je karte po stolu i motrila ih odsutno, čekajući upute s druge strane linije. Odlučnost da prizna pravi motiv poziva polako je iščezavala.

Wicca nije prestajala govoriti, a Brida ju je pažljivo slušala. Možda će postati prijateljice. Možda će tada biti tolerantnija i podučiti je najlakšim metodama razumijevanja Tradicije Mjeseca.

Wicca je za to vrijeme prelazila s teme na temu, i nakon što je iznijela sve primjedbe o vodoinstalaterima, počela je prepričavati razgovor koji je vodila, još ranije, s kućepaziteljem o primanjima majstora. Zatim je prešla na izvješće o iznosima koje uplaćuju umirovljenicima.

Brida je sve pratila s potvrdnim mrmljanjem. Slagala se sa svime što je ova govorila, ali više se nije mogla koncentrirati ni na što. Obuzela ju je smrtna dosada; razgovor s tom nepoznatom ženom o vodoinstalaterima, kućepaziteljima i umirovljenicima u rano jutro bila je jedna od najdosadnijih stvari koje je čula u životu. Pokušala je odvući pozornost pomoću karata na stolu, motreći detalje koje prije nije primjećivala.

Katkada bi Wicca provjerila sluša li je, i ona bi promrmljala da sluša. Ali njezine su misli bile daleko, putovale su

mjestima na kojima nikada nije bila. Činilo se da je svaki detalj na kartama još više potiče na taj put.

Odjednom, osjetila je kao da tone u san i shvatila da više nema strpljenja slušati što Wicca govori. Neki glas, glas za koji se činilo da dolazi iz nje - iako je ona znala da dolazi izvana - počeo joj je nešto šaptati. »Razumiješ li?« Brida odgovori da razumije. »I ti razumiješ«, reče tajanstveni glas.

To, međutim, i nije imalo neku važnost. Tarot karte ispred nje pokazale su nevjerojatan prizor: muškarce odjevene u tange, preplanulih tijela i premazane uljima. Neki su nosili maske koje su nalikovale na goleme riblje glave. Oblaci su divljali nebom i činilo se kao da se sve kreće puno brže nego inače. Prizor se naglo preselio na neki trg s golemim zgradama na kojemu je nekoliko staraca pričalo priče skupini mladića. Bilo je očaja i žurbe u očima staraca, kao da je neko drevno znanje došlo do točke potpunog iščeznuća.

»Zbrojite sedam i osam i dobit ćete moj broj. Ja sam demon, i potpisao sam knjigu«, reče dječak odjeven u srednjovjekovnu odjeću, nakon što se prizor prebacio na neku zabavu. Pijane žene i muškarci su se smijali. Scene su prelazile na hramove ukopane u stjenovite hridi na obali mora, a zatim su nebo prekrili crni oblaci koje su probijale blještave munje.

Pojavila su se vrata. Bila su teška, poput vrata starog dvorca. Približavala su se Bridi, i osjetila je da će ih uskoro moći otvoriti.

»Vrati se otamo«, reče glas.

»Vratite se, vratite se«, reče glas preko telefona. Bila je to Wicca. Brida se razljutila jer joj je prekinula tako nevjerojatno iskustvo i vratila je na priče o vodoinstalaterima i kućepaziteljima.

»Trenutak«, odgovori. Borila se ponovno pronaći ona vrata, ali sve je nestalo ispred nje.

»Znam što se dogodilo«, reče Wicca. Bida je bila u šoku, potpuno iznenađena. Nije razumjela što se događalo.

»Znam što je to bilo«, ponovi Wicca, odgovorivši na Bridinu tišinu. »Neću više govoriti o vodoinstalateru; bio je ovdje prije tjedan dana, i već je sve popravio.«

Prije nego što je spustila slušalicu, reče joj da je očekuje u dogovoreno vrijeme.

Bida je spustila slušalicu bez pozdrava. Još je neko vrijeme, prije nego što je brznula u grčevit i nekontroliran plač, gledala u nepomičan zid svoje kuhinje.

»Bila je to obmana«, reče Wicca prestravljenj Bidi, >nakon što su se obje smjestile na talijanske fotelje.

»Znam kako ste se osjećali«, nastavi Wicca. »Nekad krenemo nekim putem samo zato što ne vjerujemo u njega. Vrlo je jednostavno: sve što trebamo učiniti jest dokazati da to nije naš put. Međutim, kada se stvari počnu odvijati i pravi put nam se otvori, bojimo se nastaviti ići njime.«

Wicca dodala da ne razumije zašto mnogi radije cijeli život uništavaju puteve koje niti ne žele slijediti, umjesto da slijede jedan koji će ih nekamo odvesti.

»Ne mogu vjerovati da je to bila obmana«, reče Bida. Više nije imala onaj arogantan i hirovit izraz lica. Poštovanje prema ovoj ženi ponovno joj se vratilo.

»Priviđenje nije bila obmana. Obmana na koju sam mislila bila je ona pri telefonu. Stoljećima su ljudi razgovarali samo s nekim koga su mogli vidjeti. Odjednom, u manje od jednog stoljeća, Vidjeti' i 'govoriti' su se razdvojili. Mislimo da smo se navikli na to i ne primjećujemo koliko je to zapravo djelovalo na naše reflekse. No naše tijelo se jednostavno još nije naviklo.«

»Rezultat toga je da, kada razgovaramo na telefon, uspjevamo ući u stanje vrlo slično onome kao kod magičnog transa. Naša svijest prelazi u drugu frekvenciju, postaje prihvatljivija svijetu nevidljivoga. Poznajem čarobnice koje uvijek imaju papir i olovku kraj telefona; dok razgovaraju s nekim,

črčkaju svakakve besmislice. Kada završe razgovor shvate da su njihove črčkarije uglavnom simboli Tradicije Mjeseca.«

»I zašto se tarot otkrio meni?«

»To je veliki problem onih koji žele učiti magiju«, odgovori Wicca. »Kada započnemo put, uvijek imamo više-manje zacrtanu predodžbu o onome što želimo naći. Žene

uglavnom traže Drugu Polovicu, muškarci traže Moć. I jedni i drugi ne žele učiti: samo žele doći do onoga što su si postavili kao cilj.«

»Ali put magije, kao i životni put, jest i uvijek će biti put Tajni. Naučiti nešto znači doći u doticaj sa svijetom o kojem ništa ne znamo. Da bismo naučili, moramo biti ponizni.«

»I uroniti u Mračnu Noć«, reče Brida.

»Nemojte me prekidati.« U Wiccinom glasu osjetila se suzdržana ljutnja. Brida je na kraju bila sigurna da to nije bilo zbog njezinog komentara. »Možda je samo bila ljuta na Čarobnjaka«, pomisli. »Možda je bila zaljubljena u njega jednom. Bili su približno iste dobi.«

»Oprostite«, reče.

»U redu je.« Wicca se također iznenadila njezinom reakcijom.

»Govorili ste mi o tarotu.«

»Kada ste slagali karte po stolu, unaprijed ste zamišljali što će se dogoditi. Nikad ne smijete kartama dopustiti da one pričaju svoju priču; vi ste pokušavali učiniti da one potvrde ono što ste vi zamišljali.«

»Kada smo započele razgovor preko telefona, to sam shvatila. Također sam shvatila da je to bio znak, i da je telefon bio moj saveznik. Započela sam dosadan razgovor, i zamolila sam vas da motrite karte. Ušli ste u trans koji je izazvao telefon, i karte su vas odvele u vaš svijet magije.« Wicca ju je upozorila da uvijek promatra oči ljudi koji razgovaraju na telefon. Bit će iznenađena onim što će vidjeti.

Htjela bih postaviti pitanje«, reče Brida, dok su pile čaj. Wiccina kuhinja je bila iznenađujuće moderna i funkcionalna.

»Zanima me zašto niste dopustili da napustim put.«

»Jer želim saznati što je Čarobnjak opazio osim vašeg Dara«, pomisli Wicca, a reče joj: »Zato što vi imate Dar.«

»Kako znate da imam Dar?«

»Jednostavno je. Po ušima.«

»Po mojim ušima? Koje razočaranje!«, reče Brida u sebi. »Mislila sam da vidi moju auru.«

»Svi imaju Dar. Ali neki se rode s razvijenijim Darom, dok se ostali, poput mene, moraju jako boriti da ga razviju. Ljudi rođeni s Darom imaju malene uske, priljubljene

uz glavu.«

Instinktivno, Brida se uhvatila za uši. Bila je istina.

»Imate li auto?«

Brida odgovori da nema.

»Onda se pripremite potrošiti mnogo novca na taksi«, reče Wicca ustavši. »Vrijeme je za sljedeći korak.«

»Sve se odvija vrlo brzo«, pomisli Brida. Život joj se činio poput oblaka koje je vidjela u svome transu.

U podne su stigle u podnožje planina koje su bile udaljene 30 kilometara od Dublina. »Isti put smo mogle proći i autobusom«, prigovorila je Brida u sebi dok je plaćala taksi. Wicca je ponijela sa sobom vrećicu s nešto odjeće.

»Ja ću pričekati ako želite«, reče vozač. »Bit će vam teško naći drugi taksi. Ovdje je kao da smo na kraju svijeta.«

»Ne brinite se«, odgovori Wicca na Bridino olakšanje.
»Uvijek dobijemo ono što poželimo.«

Vozač ih je pogledao u čudu i upalio auto. Nalazile su se pred šumom punom eukaliptusa, koja se protezala sve do planine.

»Zamolite dopuštenje za ulazak«, reče Wicca. »Šumski duhovi vole ljubaznost.«

Brida zamoli dopuštenje. Suma koja se do maločas činila posve običnom, kao da je oživjela.

»Držite se uvijek mosta između vidljivoga i nevidljivoga«, govorila je Wicca, dok su hodale kroz eukaliptuse. »Sve u Svemiru je živo, nastojte uvijek biti povezani s tim Životom. On razumije vaš jezik. I svijet će za vas dobiti drugačiji značaj.«

Brida je bila iznenađena ženinom okretnošću. Noge kao da su joj lebdjele iznad tla, koraci su bili gotovo nečujni.

Došle su do neke čistine i stale kraj golemog kamena. Dok je pokušavala odgonetnuti kako je taj kamen dospio

ondje, Brida primijeti ostatke ugašene vatre točno u sredini otvorenog prostora.

Mjesto je bilo lijepo. Bilo je još vremena do mraka, a sunčeve zrake stvarale su tipičan ljetni kolorit. Ptice su

cvrkutale, lagani vjetar njihao je lišće na drveću. Stajale su na uzvisini i Brida je mogla vidjeti cijeli horizont.

Wicca je iz vrećice izvadila neku vrstu arapske tunike koju je obukla na sebe. Zatim je odnijela vrećicu do drveta i postavila je tako da se ne može vidjeti s čistine.

»Sjednite«, reče.

Wicca je bila drugačija. Brida nije znala je li to zbog odjeće ili zbog dubokog štovanja na koje ju je ovo mjesto potaklo.

»Prije svega, moram objasniti što ću raditi. Otkrit ću kako se Dar očituje u vama. Samo ako saznam nešto o Daru, moći ću vas podučavati.«

Wicca je zamolila Bridu da se opusti i preda ljepoti okoline, na isti način kako je bilo i s tarotom.

»U nekim periodima vaših prošlih života, već ste se nalazili na putu magije. Vidim to po vizijama iz tarota koje ste mi opisali.«

Brida je zaklopila oči, ali je Wicca zamoli da ih otvori.

»Magična mjesta su uvijek lijepa, i zaslužuju biti promatrana. Slapovi, planine i šume mjesta su na kojima se duhovi Zemlje igraju, osmjehuju i razgovaraju s ljudima. Nalazite se na svetom mjestu, i ono vam otkriva ptičice i vjetar. Zahvalite Bogu na tome; na ptičicama, na vjetru, i na duhovima koji obitavaju ovdje. Uvijek se zadržavajte na mostu između vidljivoga i nevidljivoga.«

Wiccin je glas bio sve smireniji. Brida je bila sve opuštenija i na trenutak gotovo da je osjetila svetost ovog mjesta.

»Nedavno sam vam govorila o jednoj od najvećih tajni magije: o Drugoj Polovici. Cijeli se ljudski život na Zemlji svodi na to - na traganje za Drugom Polovicom. Nije

bitno žudi li netko za znanošću, novcem, ili za moći. Sve što postigne, ostatak će nepotpuno, ako istovremeno ne pronađe svoju Drugu Polovicu.

»S iznimkom onih, vrlo rijetkih stvorenja koja potječu od anđela - i kojima je potrebna samoća da bi se posvetili Bogu - ostatak će čovječanstva postići Savez s Bogom tek onda kada se sjedini sa svojom Drugom Polovicom.«

Brida je osjetila neobičnu energiju u zraku. Na trenutak su joj se oči ispunile suzama, ali nije znala zašto.

»U Davna Vremena, kada smo bili razdvojeni, jedna polovica bila je zadužena za znanje: muškarac. On je savladao agrikulturu, prirodu, kretanje nebeskih tijela. Znanje je uvijek bilo moć koja je održavala Svijet na svome mjestu i zvijezde u svojim orbitama. Uzvišenost čovjeka očitovala se u posjedovanju i njegovanju znanja. I to je pomoglo da cijela ljudska rasa preživi.«

»Nama ženama dano je nešto mnogo suptilnije, mnogo lomljivije, ali bez čega znanje ne bi imalo smisla: preobrazba. Muškarci su ostavljali plodno tlo, mi smo posijale sjeme, i tlo se samo pretvorilo u drveće i biljke.«

»Zemlja treba sjeme, a sjeme treba zemlju. Tek jedno s drugim ima smisla. Isto se događa i s ljudskim stvorenjima. Kada se muško znanje spoji sa ženskom preobrazbom, nastaje veliki magični spoj koji se zove Mudrost. Mudrost je znanje i preobrazba.«

Brida osjeti jači vjetar, i opazi da ju je Wiccin glas ponovno odvlačio u trans. Činilo se da su šumski duhovi bili živi i usredotočeni.

»Ležite«, reče Wicca.

Brida se nagnula unazad i ispružila noge. Iznad nje se plavilo nebo bez oblaka.

»Proniknite u svoj Dar. Danas ne mogu ići s vama, ali ne bojte se. Što bolje upoznate samu sebe, bolje ćete upoznati i svijet. I bit ćete bliži svojoj Drugoj Polovici.«

Wicca se spustila i pogledala djevojku ispred sebe.

»Ista je kakva sam i ja bila«, pomisli raznježena. »U potrazi za smislom svega, i sposobna gledati svijet poput zrelih žena, koje su bile snažne i pouzdane, koje se nisu ustručavale vladati svojim zajednicama.« U to doba, Bog je bio žena.

Wicca se nagnula nad Bridino tijelo i otkopčala joj pojas, a zatim zatvarač na trapericama. Bridini mišići bili su napeti.

»Ne brinite se«, reče Wicca nježno.

Podigla joj je malo majicu, tako da joj pupak ostane slobodan. Zatim je iz džepa svog ogrtača izvadila kamen od kvarca i položila ga na Bridin pupak.

»Sada zatvorite oči«, reče mirno. »Zamislite boju neba, ali držite oči zatvorenima.«

Izvadila je iz ogrtača maleni ametist, i položila ga među

Bridine zaklopljene oči.

»Slijedite upravo ono što ću vam sada govoriti. Ne mislite ni na što drugo. Nalazite se usred Svemira. Možete vidjeti zvijezde oko sebe, i još sjajnije planete. Osjetite taj krajobraz kao nešto što vas posve obavija, poput platna. Uživajte dok promatrate Svemir; ništa drugo vas ne smije zaokupljati. Vi ste usredotočeni samo na svoj užitak. Bez osjećaja krivnje.«

* * *

Brida je ugledala zvjezdani Svemir i otkrila da može ući u Njega, istovremeno slušajući Wiccin glas. Glas je zamoli da zamisli golemu katedralu u sredini Svemira. Brida ugleda gotičku katedralu od tamnog kamena koja se, kolikogod to apsurdno bilo, činila dijelom Svemira.

»Pridite katedrali. Uspnite se stepenicama. Uđite.«

Brida učini što joj Wicca naloži. Uspela se stepenicama katedrale, osjetivši da bosim nogama gazi hladne kamene ploče. U jednom trenutku imala je osjećaj da je netko prati, i Wiccin glas kao da je dopirao iz neke osobe koja je išla za njom. »Umišljam stvari«, pomisli Brida, i odjednom se sjeti da je nužno držati se mosta između vidljivoga i nevidljivoga. Nije se smjela bojati razočaranja, niti neuspjeha.

Brida se našla pred vratima katedrale. Bila su to golema željezna vrata ukrašena prizorima iz života svetaca. Posve drugačija od onih što ih je vidjela na svome putu kroz tarot.

»Otvorite vrata. Uđite.«

Brida osjeti hladan metal u rukama. Vrata su bila teška, ali ih je otvorila bez napora. Ušla je u golemu crkvu.

»Upijajte sve što vidite«, reče Wicca. Iako je vani bilo mračno, svjetlost je strujala kroz goleme prozore katedrale. Mogla je razabrati klupe, bočne oltare, pozlaćene stupove i poneku upaljenu svijeću. Sve se, međutim, činilo nekako prazno i napušteno; klupe su bile prekrivene prašinom.

»Hodajte lijevom stranom. Naići ćete na još jedna vrata. Ali, ovoga puta, mnogo manja.«

Brida je hodala kroz katedralu. Osjećala se nelagodno dok je bosim nogama gazila prašnjav pod. Na jednom mjestu, poveo ju je neki prijateljski glas. Znala je da je to Wicca, ali također je znala da više nije imala kontrole nad svojom maštom. Bila je pri svijesti, no ipak, nije uspijevala ne činiti ono što se tražilo od nje.

Pronašla je vrata.

»Uđite. Postoje kružne stepenice, za dolje.«

Brida se morala sagnuti da uđe. Uz kružne stepenice bile su postavljene baklje, pričvršćene na zid. Pod je bio čist; netko je bio ovdje i upalio baklje.

»Idete ususret svojim prošlim životima. Na dnu katedrale nalazi se biblioteka. Idemo tamo. Ja ću pričekati na dnu kružnih stepenica.«

Brida se spuštala neko vrijeme, koliko dugo - nije znala. Silazak ju je malo ošamutio. Kad je došla dolje, zatekla je Wiccu, odjenu u ogrtač. Sada je sve bilo jednostavnije, osjećala se zaštićenijom. Bila je u transu.

Wicca otvori vrata koja su se nalazila na dnu stepenica.

»Ovdje ću vas ostaviti samu. Čekat ću vas vani. Izaberite jednu knjigu, i ona će vam pokazati što morate znati.«

Brida nije ni primijetila da je Wicca ostala s druge strane vrata; promatrala je prašnjave sveske. »Trebala bih češće dolaziti ovdje, očistiti to.« Njezina je prošlost bila prljava i zapuštena, i bilo joj je žao što već nije pročitala neke od tih knjiga. Možda one sadrže važne, dugo zaboravljene naputke koje bi ona trebala učiniti sastavnim dijelom svoga života.

Pogledala je sveske na polici. »Kao da sam već živjela«, pomisli. Ako je bila toliko stara, trebala bi biti mudrija. Voljela bi pročitati sve knjige ispočetka, ali nije imala dovoljno vremena, i morala se pouzdati u svoju intuiciju. Mogla se ovdje vratiti kad god je htjela, sada kada je znala put.

Stajala je neko vrijeme, ne znajući koju knjigu uzeti. Iznenada, bez mnogo razmišljanja, izabere jedan svezak i izvuče ga. Bio je to sasvim tanak svezak. Brida ga uze i sjede na pod prostorije.

Stavila je knjigu u krilo, ali se bojala. Bojala se da se ništa neće dogoditi kad je otvori. Bojala se da neće moći pročitati što je tamo napisano.

»Moram riskirati. Ne smijem se bojati poraza«, pomisli kad je otvarala svezak. Odjednom, pogledavši stranice, osjeti slabost. Ponovno je bila ošamućena.

»Onesvijestit ću se«, uspjela je pomisliti, prije nego što se sve smračilo.

Probudile su je kapi kiše na licu. Usnula je neobičan san, i nije znala što on znači; katedrale u zraku, biblioteke pune knjiga. A nikada dosad nije u njih zalazila. »Loni, jesi li dobro?«

Ne, nije bila dobro. Više nije osjećala desnu nogu i znala je da je to loš znak. Nije imala želju razgovarati, jer nije htjela zaboraviti san.

»Loni, probudi se.«

Mora da je imala vrućicu i bila u bunilu. No sve što je vidjela u bunilu činilo joj se tako stvarnim. Željela je da je prestanu doživati, jer je san nestajao, a nije uspjela shvatiti njegovo značenje.

Nebo je bilo oblačno i niski oblaci su gotovo doticali najviši toranj dvorca. Zagledala se u oblake. Možda je i bolje što ne može vidjeti zvijezde; svećenici su govorili da sve zvijezde nisu posve dobre.

Kiša je prestala odmah nakon što je otvorila oči. Loni je bila zadovoljna zbog kiše — to je značilo da je bačva ispred dvorca bila puna vode. Spustila je polako pogled i ponovno ugledala toranj, baklje u dvorištu i mnoštvo ljudi koji su hodali naokolo bez cilja.

»Talbo«, reče tiho.

On je zagrlji. Prožme je hladnoća od njegova oružja, i osjeti miris čade u njegovoj kosi.

»Koliko vremena je prošlo? Koji je danas dan?«

»Spavala si tri dana«, reče Talbo.

Pogleda Talba i sažali se nad njim; bio je mršav, prljavog lica i beživotne kože. Ali sve je to bilo nebitno — ona ga je voljela.

»Žedna sam, Talbo.«

»Nema vode. Francuzi su otkrili tajni prolaz.«

Nanovo je osluškivala Glasove u glavi. Oduvijek je mrzila te Glasove. Njezin muž je bio ratnik, plaćenik koji se borio veći dio godine, a ona se bojala da joj Glasovi ne nagovijeste njegovu smrt. Otkrila je način kako da ih izbjegne - bilo je dovoljno da se koncentrira na staro drvo koje se nalazilo u blizini njezina sela. Glasovi bi se uvijek ugasili kad bi to činila. Ali sada je bila preslaba, i Glasovi su se vratili.

»Ti ćeš umrijeti«, govorili su. »Ali on će biti spašen.«

»Kiša je padala, Talbo«, inzistirala je. »Trebam vode.«

»Bilo je svega nekoliko kapi, a to nije dovoljno.«

Loni se ponovno zagleda u oblake. Tamo su cijeli tjedan, i jedino što su učinili jest da su prekrili sunce, učinili zimu još hladnijom i dvorac sumornijim. Možda su francuski katolici imali pravo. Možda je Bog *bio* na njihovoj strani.

Prišli su im neki plaćenici. Posvuda je gorjela vatra, i Loni se činilo kao da je u paklu.

»Svećenici nas okupljaju, zapovjednice«, obrati se jedan Talbu.

»Plaćeni smo da se borimo, a ne da umiremo«, oglasi se drugi.

»Francuzi su nam ponudili predaju«, odgovori Talbo.
»Kažu da oni koji se preobrate na katoličanstvo mogu otići mirno.«

»Savršeni to neće prihvatiti«, šaptali su Glasovi Loni. Ona je to znala. Dobro je poznavala Savršene. Zbog njih se nalazila tamo, a ne u kući - gdje je običavala čekati Talba da se vrati iz bitke. Savršeni su opkoljeni u tom dvorcu

već četiri mjeseca, a seoske žene su znale za tajni prolaz. Cijelo to vrijeme nosile su im hranu, odjeću i opremu; cijelo to vrijeme mogle su se viđati sa svojim muževima, i zbog njih su oni imali snage dalje se boriti. Ali tajni prolaz je otkriven i ona, kao i druge žene, više se nisu mogle vratiti u selo.

Pokušala je sjesti. Noga je više nije boljela. Glasovi su joj govorili da je to loš znak.

»Nemamo ništa zajedničko s njihovim Bogom. Ne želimo umrijeti radi toga, zapovjednice«, reče drugi.

S dvorca se oglasio gong. Talbo se pridigao.

»Povedi me sa sobom, molim te«, rekla mu je. Talbo pogleda svoje prijatelje, i pogleda ženu koja je drhtala pred njim. U tom trenu nije znao koju odluku donijeti; njegovi momci su bili naviknuti na rat - i znali su da se zaljubljeni ratnici skrivaju za vrijeme bitke.

»Umrijet ću, Talbo. Povedi me sa sobom, molim te.«

Jedan od plaćenika pogleda zapovjednika.

»Nije dobro daje ostavimo ovdje samu«, reče plaćenik.
»Francuzi mogu opet napasti.«

Talbo se pravio da se slaže s tom izjavom. Znao je da Francuzi neće opet napasti; jer proglasili su primirje da bi pregovarali o predaji Monsegura. No plaćenik je znao što se krilo u Talbovom srcu - jer je i on ljubio.

»On zna da ćeš umrijeti«, govorili su Glasovi Loni, dok ju je Talbo nježno primao u naručje. Loni nije htjela slušati što su joj Glasovi govorili; prisjećala se jednog ljetnog popodneva kada su hodali kroz žitno polje. Tog je popodneva također osjetila žed, i napili su se vode iz potoka koji je tekao s planine.

Mnoštvo se okupilo kraj velike stijene koja se naslanjala na zapadnu zidinu dvorca Monsegur. Bilo je tamo muškaraca, vojnika, žena i djece. Vladala je mučna tišina, i

Loni je znala da to nije bilo u čast svećenicima - već strah od onoga što bi se moglo dogoditi.

Svećenici su ušli. Bilo ih je mnogo, u crnim plaštevima s golemim žutim križevima izvezenim sprijeda. Posjedali su na stijenu, na vanjske stepenice, i na pod ispred tornja. Posljednji koji je ušao imao je posve sijedu kosu, i uspeo se na najviši dio zidine. Lice mu je bilo obasjano plamenom lomača, a crni plašt mu se vijorio na vjetru.

Kada se zaustavio, na uzvisini, gotovo svi su kleknuli i, sa sklopljenim rukama, tri puta udarili glavom o tlo. Talbo i njegovi plaćenici su stajali; bili su plaćeni samo za bitku.

»Ponuđena nam je predaja«, reče svećenik s vrha zidine.
»Svi su slobodni otići.«

Uzdah olakšanja pronio se mnoštvom.

»Duše Stranog Boga ostat će u kraljevstvu ovoga svijeta. One Pravoga Boga vratit će se u vječnu milost. Rat će se nastaviti, ali ne zauvijek. Jer Strani Bog bit će pobijeđen na kraju, čak i ako podmiti anđele. Strani Bog će biti pobijeđen, ali neće biti uništen, ostat će u paklu zauvijek, zajedno s dušama koje je uspio zavesti.«

Ljudi su motrili čovjeka na vrhu zidine. Više nisu bili tako sigurni žele li se sada spasiti i patiti cijelu vječnost.

»Katarska Crkva je prava Crkva«, nastavi svećenik.
»Zahvaljujući Isusu Kristu i Duhu Svetome, postigli smo savez s Bogom. Ne trebamo se reinkarnirati. Ne trebamo se vraćati u kraljevstvo Stranog Boga.«

Loni opazi da su tri svećenika izašla iz grupe i otvorila Biblije pred mnoštvom.

»Sada će biti podijeljen *consolamentum* onima koji žele umrijeti s nama. Tamo dolje čeka nas lomača. Bit će to jezovita smrt, s mnogo patnje. Bit će to polagana smrt, a bol paljenja naših tijela nije usporediva niti s jednom boli

koju ste osjetili do sada. Međutim, neće svi imati tu čast; samo pravi katari. Ostali će biti osuđeni na život.«

Dvije žene sramežljivo su prišle svećenicima koji su imali otvorene Biblije. Jedan dječak uspio se izvući iz majčina stiska i približiti im se.

Četiri plaćenika približila su se Talbu.

»Htjeli bismo primiti sakrament, zapovjednice. Htjeli bismo se krstiti.«

»Tako se čuva Tradicija«, rekoše Glasovi. »Zato što su ljudi spremni umrijeti zbog ideala.«

Loni je čekala Talbovu odluku. Plaćenici su se čitav život borili za novac, dok nisu upoznali ove ljude koji su bili spremni boriti se za ono u što su vjerovali.

Talbo napokon pristane, iako je to značilo da će izgubiti neke od svojih najboljih ljudi.

»Idemo odavde«, reče Loni. »Idemo do zidina. Rekli su da odmah može otići tko želi.«

»Bolje da se odmorimo«, Loni.

»Umrijet ćeš«, šaptali su Glasovi ponovno.

»Želim promatrati Pirineje. Želim još jednom vidjeti dolinu, Talbo. Ti znaš da ću umrijeti.«

Da, on je znao. Bio je naviknut na bojno polje, poznao je ozljede koje su ubijale njegove vojnike. Loni je imala tri dana otvorenu ranu koja joj je trovala krv. Oni čije rane ne zarastu mogu izdržati dva dana ili dva tjedna. Nikada duže.

Loni je bila blizu smrti. Više nije imala groznicu. Talbo je također znao da je to loš znak. Dok noga boli i tresse groznica, organizam se još bori. Sada više nije bilo borbe samo iščekivanje.

»Ne boj se«, govorili su Glasovi. Ne, Loni se nije

bojala. Odmalena je znala da je smrt tek novi početak.

U to vrijeme, Glasovi su joj bili vrlo bliski. Imali su lica, tijela, geste koje je samo ona mogla razabrati. Bili su osobe koje su dolazile iz različitih svjetova, razgovarale s njom i nikada je nisu napuštale. Imala je zanimljivo djetinjstvo; igrala se s drugom djecom pozivajući i svoje nevidljive prijatelje koji su pomicali stvari i stvarali čudnu buku, što je ostalu djecu zapanjivalo. U to vrijeme njezina je majka bila zahvalna što su živjeli u zemlji katara. »Da su ovdje katolici, ti bi živa gorjela«, znala je govoriti. Katari takvim stvarima nisu pridavali pažnju — smatrali su da je dobro dobro, a zlo zlo, i da nijedna sila Svemira ne može to promijeniti.

Ali potom su došli Francuzi, tvrdeći da ne postoji zemlja katara. I od svoje osme godine, sve što je upoznala, bio je rat.

Rat joj je donio nešto vrlo dobro: njezinog muža, zaposlenog u dalekoj zemlji u službi katarskih svećenika, koji sami nikada nisu posezali za oružjem. Ali joj je nanio i zlo: strah da ne bude spaljena živa, jer su katolici bili sve bliže njezinom selu. Počela se bojati svojih nevidljivih prijatelja, i oni su nestajali iz njezinog života. Ali ostali su Glasovi. Oni su joj nastavili govoriti što će se dogoditi i kako mora postupati. Ali nije se htjela sprijateljiti s njima, jer su uvijek znali previše. I onda joj je jedan Glas otkrio kako ih se riješiti pomoću svetog drveta. Otkad je počeo posljednji križarski rat protiv katara, i otkad su francuski katolici osvajali bitku za bitkom, ona više nije čula Glasove.

Danas više nije imala snage misliti na drvo. Glasovi su se vratili, i ona se nije uznemirila zbog toga. Naprotiv, trebala ih je; oni će joj pokazati put nakon smrti.

»Ne brini se za mene, Talbo. Ne bojim se umrijeti«, reče.

* * *

Stigli su do vrha zidine. Hladni vjetar je puhao bez prestanka i Talbo se pokušao ogrnuti plastom. Loni više nije osjećala hladnoću. Motrila je svjetla grada na horizontu, i svjetla logora u podnožju planine. Lomače su se nalazile duž livade. Francuski vojnici su čekali konačnu odluku.

Odozdo je dolazio zvuk flaute. Neki su pjevali.

»To su vojnici«, reče Talbo. »Oni znaju da mogu umrijeti svaki tren, i zato je za njih život uvijek jedna velika zabava.«

Loni osjeti golemu ljutnju prema životu. Glasovi su joj govorili da će Talbo imati druge žene, djecu i obogatiti se pljenidbom po gradovima. »Ali nikada nikoga neće voljeti kao tebe, jer ti si dio njega zauvijek«, rekoše joj Glasovi.

Promatrali su neko vrijeme pejzaž u nizini, zagrljeni, slušajući pjevanje ratnika. Loni osjeti da je ova planina bila središte ratova u prošlosti, tako dalekoj da je čak ni Glasovi nisu pamtili.

»Vječni smo, Talbo. To su mi povjerali Glasovi u vrijeme kad sam im mogla vidjeti lica i tijela.«

Talbo je znao za Dar svoje žene, ali ona već odavno nije dotakla tu temu. Možda je sada bila u bunilu.

»Ipak, svaki je život drugačiji. I moguće je da se više nikada ne sretnemo. Želim da znaš da sam te voljela cijeli život. Voljela sam te još prije nego što sam te upoznala. Ti si dio mene.«

»Umrijet ću. Iako je sutra tako dobar dan za umrijeti kao i svaki drugi, voljela bih umrijeti sa svećenicima. Nikada nisam shvatila kako su oni doživljavali svijet, ali uvijek su me razumjeli. Želim ih slijediti u drugi život. Možda bih bila dobar vodič, jer sam već bila u tim drugim svjetovima.«

Loni se sjeti ironije sudbine. Bojala se Glasova jer su je oni mogli odvesti na lomaču. Međutim, lomača ju je opet čekala, kakogod bilo.

Talbo je promatrao svoju ženu. Njezine oči su gubile sjaj, ali još su bile čarobne kao i onda kada ju je upoznao. Neke stvari joj nije govorio - nije joj spominjao žene koje je dobivao kao nagradu za osvojenu bitku, žene koje je upoznavao putujući, žene koje su ga čekale da se vrati. Nije joj o tome govorio jer je bio siguran da je to znala i da mu je oprostila jer je bio njezina velika Ljubav, a velika je ljubav iznad svjetovnih stvari.

Ali bilo je još toga što joj nije govorio, i što ona vjerojatno nikada neće saznati; da je upravo ona, sa svom svojom nježnošću i vedrinom, odgovorna što je on nanovo pronašao smisao svog života. Da ga je njezina ljubav odvela u najudaljenija mjesta na svijetu, da zaradi za zemlju na kojoj će s njom živjeti, u miru, do kraja života. Imao je golemo povjerenje u to krhko stvorenje čija se duša gasila, koje ga je zadužilo da se bori časno, jer je znao da u njenom naručju nakon bitke može zaboraviti na užase rata. Jedino je njezino naručje bilo posve njegovo, usprkos svim ženama svijeta. Jedino je u njezinom naručju uspio

zaspati poput dječaka.

»Pozovi svećenika, Talbo«, reče ona. »Želim se krstiti.«

Talbo se pokoleba na trenutak; samo su ratnici birali način smrti. Ali žena nasuprot njega dala je svoj život za ljubav - možda je, za nju, ljubav bila neobičan oblik rata.

Ustao je i sišao niz stube. Loni se pokušala koncentrirati na glazbu koja je dolazila odozdo i olakšavala joj smrt. U međuvremenu, Glasovi nisu prestajali govoriti.

»Svaka žena u životu ima pravo na Četiri Prstena Otkrivenja. Ti si iskoristila samo jedan, i bio je pogrešan«, rekoše joj Glasovi.

Loni pogleda svoje prste. Bili su u ranama, a nokti prljavi. Nije bilo niti jednog prstena. Glasovi su se smijali.

»Znaš o čemu govorimo«, rekoše. »Djevica, svetica, mučenica, vještica.«

Loni je duboko u sebi znala što Glasovi govore. Ali nije se mogla sjetiti što to znači. Znala je to prije mnogo vremena, u doba kada su se ljudi odijevali drugačije i kada su doživljavali svijet na drugačiji način. U to doba se drugačije zvala, i govorila je drugim jezikom.

»To su četiri načina na koja se žena stapa s Univerzumom«, rekoše Glasovi, kao da je za nju bilo bitno da se sjeti tako davnih događanja. »Djevica posjeduje moć muškarca i žene. Osuđena je na Samoću, a Samoća otkriva mnoge tajne. To je cijena koju Djevica plaća - ne treba nikoga, troši svoju ljubav na sve, i kroz Samoću otkriva Mudrost svijeta.«

Loni je i dalje gledala logor u nizini. Da, ona je to već znala.

»A Mučenica«, nastavili su Glasovi. »Mučenica posjeduje moć onih kojima bol i patnja ne mogu nanijeti zlo. Predaje se, pati, i kroz Žrtvovanje otkriva Mudrost svijeta.«

Loni opet pogleda svoje ruke. Nevidljivim sjajem, prsten Mučenice krasio je jedan od njezinih prstiju.

»Mogla si izabrati prsten Svetice, premda to nije bio tvoj prsten«, govorili su Glasovi. »Svetica posjeduje hrabrost onih za koje je Davanje jedini način primanja. One su bunar bez dna, s kojeg ljudi piju bez prestanka. I, ako nestane vode u njezinom bunaru, Svetica će ponuditi svoju krv kako drugi ne bi nikad bili žedni. Kroz Predavanje drugima, Svetica otkriva Mudrost svijeta.«

Glasovi su utihnuli. Loni je osluškivala Talbove korake na kamenim stubama. Znala je koji prsten nosi u ovom životu, jer isti je nosila i u prošlim životima - kada se zvala drugačije i govorila druge jezike. Na njezinom prstenu Mudrost svijeta bila je otkrivena kroz Užitek. Ali toga se sada nije htjela prisjećati. Prsten Mučenice na njezinom prstu nevidljivo je sjao.

Talbo joj je prišao. Odjednom, kad je usmjerila pogled prema njemu, Loni primijeti da je ova noć imala magičan sjaj, poput sunčanog dana.

»Probudi se«, govorili su Glasovi.

Ali bili su drugačiji, kao da ih nikada prije nije čula. Osjeti da joj netko pipa puls na lijevoj ruci.

»Hajdemo, Brida, ustanite se.«

Ona otvori oči i naglo ih zatvori jer je svjetlost na nebu bila vrlo jaka. Smrt je bila nešto neobično.

»Otvorite oči«, inzistirala je Wicca.

Ali ona se morala vratiti u dvorac. Čovjek kojeg je voljela otišao je po svećenika. Nije mogla samo tako pobjeći. On je bio sam, i bila mu je potrebna.

»Otkrijte mi svoj Dar.«

Wicca joj nije dala vremena ni da razmisli. Znala je da je bila dio nečega posebnog, nečega jačega od iskustva s tarotom. Ipak joj nije davala vremena. Nije razumjela i nije poštivala njezine osjećaje; sve što je htjela bilo je otkriti njezin Dar.

»Pričajte mi o svome Daru«, ponovi Wicca još jednom.

Brida udahne duboko, zadržavajući bijes. Ali nije bilo izlaza. Žena je bila uporna dok joj napokon nije nešto ispričala.

»Bila sam žena zaljubljena u...«

Wicca joj naglo prekrije usta. Zatim ustane, učini neke čudne pokrete u zraku, i ponovno je pogleda.

»Bog je riječ. Oprezno! Oprezno s onim što govorite, u svakoj situaciji i trenutku života.« Brida nije shvaćala zašto je Wicca tako reagirala.

»Bog se očituje u svemu, a riječ je jedno od njegovih najomiljenijih načina na koji se pokazuje. Jer riječ je misao

pretvorena u vibraciju; vi odašiljete oko sebe ono što je prije bila energija. Oprezno s onim što govorite«, nastavi Wicca. »Riječ je moćnija od mnogih rituala.«

Brida i dalje nije razumjela. Nije bilo drugog načina da ispriča svoje iskustvo, osim riječima.

»Kada ste spomenuli ženu«, nastavi Wicca, »vi niste bili ona. Vi ste bili dio nje. Drugi mogu imati ista sjećanja kao i vi.«

Brida se osjećala pokradenom. Ta je žena bila toliko snažna da je nije željela dijeliti ni sa kim. Osim toga, tu je bio i Talbo.

»Pričajte mi o svome Daru«, ponovi opet Wicca. Nije smjela dopustiti da djevojka ostane zaslijepljena iskustvom. Putovanja kroz vrijeme su, uglavnom, donosila mnogo problema.

»Imam toliko toga za reći. I moram s vama razgovarati, jer mi nitko drugi neće vjerovati. Molim vas«, bila je uporna Brida.

Počela je pričati sve, od trenutka kada joj je kiša smočila lice. Imala je priliku i nije je smjela izgubiti - priliku da bude s nekim tko vjeruje u nešto nesvakidašnje. Znala je da je nitko drugi ne bi slušao s takvim štovanjem, jer su se ljudi bojali otkrivati kako je život tajanstven; bili su naviknuti na svoje domove, svoje poslove, svoja očekivanja, i kad bi netko izjavio da je moguće putovati kroz vrijeme, da je moguće vidjeti dvorce u Svemiru, iz tarota iščitavati priče, da postoje ljudi koji hodaju kroz Mračnu

Noć - ljudi bi se osjećali prevarenim od života, jer to nisu imali. Njihov se život sastojao od istih dana, istih noći, istih vikenda.

Zato je Brida trebala iskoristiti ovu priliku. Ako su riječi bile Bog, onda neka ostane zapisano da je otputovala u prošlost, i da se sjeća svakog detalja, kao da se sve zbiva sada, u ovoj šumi. Tako će, kada je netko kasnije bude uvjeravao da se ništa od toga nije dogodilo, kada vrijeme i prostor učine da i ona sama posumnja u sve, kada - naposljetku - ona sama bude sigurna da je to bila iluzija, riječi izgovorene toga popodneva, u šumi, još uvijek vibrirati u zraku i barem jedna osoba, kojoj je magija dio života, znat će što se uistinu dogodilo.

Opisala je dvorac, svećenike u svojim crnim i žutim odorama, prizor doline s gorućim lomačama, muža čije je neizgovorene misli mogla čitati. Wicca je strpljivo slušala, pokazujući zanimanje samo kad je pričala o glasovima

koji su nastajali u Loninoj glavi. U tim ju je trenucima prekidala i ispitivala jesu li to bili muški ili ženski glasovi (bili su i jedni i drugi), jesu li iskazivali kakve emocije, poput agresivnosti ili utjehe (nisu, bili su bezlični), i je li mogla pozvati glasove svaki put kada je htjela (nije znala, nije to stigla otkriti).

»U redu je, možemo krenuti«, reče Wicca, skidajući tuniku i vraćajući je u vrećicu. Brida je bila razočarana - nadala se da će dobiti kakvu pohvalu. Ili, barem, objašnjenje. Ali Wicca je bila poput nekih liječnika koji bezvoljno promatraju pacijente, više se zanimajući za simptome nego za bol i patnju koje oni uzrokuju.

Dugo su se vraćale natrag. Svaki put kada bi Brida potaknula razgovor, Wicca bi skretala temu na poskupljenje troškova života, zagušenje prometa u poslijepodnevnim satima ili na neprilike koje stvara kućepazitelj u njezinoj zgradi.

istoj vrsti ljudi kojoj pripadamo i ja i moji prijatelji. Mi smo ti koji su zaduženi za očuvanje Tradicije Mjeseca. Vi ste vještica.«

Brida nije obratila pažnju na ono što je Wicca govorila. Nije joj ni palo na pamet da dogovori novi susret: jedino što je htjela u tom trenutku bilo je odmah otići, otkriti kako se vratiti u običan svijet; vlazi na zidovima, kutiji cigareta bačenoj na pod, zaboravljenim dopisima na portirovom stolu.

»Sutra moram na posao.« Odjednom se zabrinula za radno vrijeme.

Vozeći se kući, zaokupila se razmišljanjem o prošlotjednim računima za izvoz u njezinoj tvrtki, i palo joj je na pamet kako pojednostaviti određene poslove u uredu. Bila je vrlo zadovoljna: šefu će se svidjeti kako radi, i tko zna, možda dobije povišicu.

Stigla je kući, večerala, i malo pogledala televizijski program. Zatim je zapisala na papir ideje kako riješiti izvozne račune. I iscrpljena pala u krevet.

Račun za izvoz je dobio važnost u njezinom životu. Za taj je posao, na kraju krajeva, i bila plaćena.

Sve drugo nije postojalo. Sve drugo je bila laž.

Tijedan dana Brida se budila uvijek na vrijeme, radila je u tvrtki za izvoz s najvećom mogućom predanošću, i primila zaslužene pohvale od šefa. Nije propustila niti jedno predavanje na fakultetu, i zanimala se za sve teme iz svih novina koje su se nalazile na kiosku. Sve

što je trebala činiti bilo je ne misliti. Kada se, ne htijući, prisjetila da je upoznala Čarobnjaka u planini i vješticu u gradu, razmišljanje o ispitima iz sljedećeg semestra ili o komentarima prijateljica odagnalo je ta sjećanja.

Došao je petak. Našla se sa svojim dečkom ispred zgrade fakulteta i otišli su u kino. Zatim su sjeli u kafić u koji su često zalazili, razgovarali su o filmu, prijateljima, i o tome što im se događalo na poslu. Sreli su prijatelje koji su se vraćali sa zabave i večerali s njima, zahvaljujući Bogu što je u Dublinu uvijek neki restoran otvoren.

U dva sata iza ponoći pozdravili su se s prijateljima i odlučili otići u njezin stan. Čim su ušli, stavila je gramofonsku ploču Irona Butterflvja, i natočila im dupli *whiskey*. Sjedili su zagrljeni na sofi, u tišini i opušteni, dok joj je on milovao kosu, a potom i grudi.

»Imala sam ludi tjedan«, reče odjednom. »Radila sam bez prestanka, spremila sam sve ispite i kupila sve što mi je nedostajalo.«

Ploča je prestala svirati. Ustala je promijeniti stranu.

»Znaš, vrata ormarića u kuhinji, ona koja su se zaglavila? Napokon sam uspjela pronaći nekoga da ih popravi. I morala sam ići nekoliko puta u banku. Jednom podići novac koji mi je tata poslao, drugi put položiti čekove firme, i još jednom...«

Lorens ju je neprekidno motrio.

»Zašto me gledaš?«, upita ga. Njezin ton je bio nervozan. Tko je bio taj čovjek nasuprot nje koji uvijek šuti, uvijek promatra, nesposoban kazati išta zanimljivo? To je bilo apsurdno. Nije joj bio potreban. Nije joj bio potreban nitko.

»Zašto me gledaš?«, ponovno je pitala.

Ali on ne odgovori ništa. Samo je ustao, i s puno nježnosti odnio je natrag na sofu.

»Ne obraćaš pozornost na ništa što govorim«, reče Brida, sva zbunjena.

Lorens je ponovno uzme u naručje.

»Osjećaji su poput divljih konja«, pomislila je.

»Ispričaj mi sve«, reče Lorens blago. »Saslušat ću te i poštovat ću tvoju odluku, bilo da se radi o drugome muškarcu, bilo da je rastanak u pitanju. Zajedno smo već neko vrijeme. Ne poznajem te u potpunosti, ne znam kakva si.

Ali znam kakva nisi. A ti nisi bila ti cijelu večer. «

Brida je umalo zaplakala. Ali već se isplakala zbog Mračnih Noći, zbog karata za tarot koje govore, zbog čarobnih šuma. Osjećaji su bili poput divljih konja - nije joj preostalo ništa drugo nego osloboditi ih, napokon.

Sjela je ispred njega, sjetivši se da su Čarobnjak i Wicca voljeli taj položaj. Zatim mu je, bez prekida, pričala sve što se događalo od njezinog susreta s Čarobnjakom u planini. Lorens ju je slušao u potpunoj tišini. Kada je spominjala fotografiju, Lorens je upita je li na kojem od svojih tečajeva već čula nešto o katarima.

»Znam da ne vjeruješ ni u što od ovog što sam ti ispričala«, odgovori. »Ti misliš da sam bila u nesvijesti, da se prisjećam

stvari koje već poznajem. Ne, Lorens, nikada prije nisam čula za kataru. Ali znam da ti imaš objašnjenje za sve. «

Ruka joj je nekontrolirano drhtala. Lorens ustane, uzme list papira, i napravi dvije rupe na njemu, jednu udaljenu od druge 20 centimetara. Stavi papir na stol, podupre ga s bocom *whiskeyja*, tako da stoji vertikalno.

Potom ode u kuhinju i donese jedan čep.

Sjedne na čelo stola i gurne papir s bocom na drugi kraj. Odmah zatim, stavi čep ispred sebe.

»Dodi ovamo«, reče joj.

Brida ustane. Pokušavala je sakriti drhtave ruke, ali on se na to nije ni najmanje obazirao.

»Zamislimo da je ovaj čep elektron, jedna od malih čestica od kojih se sastoji atom. Shvaćaš? «

Ona kimne potvrdno.

»U redu, gledaj pažljivo. Kad bih sad ovdje imao malo složenije aparate koji bi mi omogućili da 'ispalim' elektron prema onom papiru, on bi prošao kroz obje rupe istovremeno, znaš? Samo što bi on prošao kroz obje rupe, a ne bi se podijelio. «

»Ne vjerujem«, reče ona. »To je nemoguće. «

Lorens uzme papir i baci ga u smeće. Zatim vrati čep na mjesto odakle ga je uzeo - bio je vrlo organiziran.

»Ne vjeruj, ali je istina. To je nešto što svi znanstvenici znaju, ali ne mogu objasniti. Ni ja ne vjerujem ni u što

od ovog što si mi rekla. Ali znam da je istina.«

Bridine ruke su još drhtale. Ali nije plakala, i nije gubila kontrolu. Jedino je primijetila da je utjecaj alkohola potpuno nestao. Bila je prisebna, čudno prisebna.

»A što rade znanstvenici kad se nadu pred misterijem znanosti?«

»Odu u Mračnu Noć, da upotrijebim termin koji si me ti naučila. Znamo da nas tajnovitost neće nikada napustiti

- stoga je moramo naučiti prihvatiti, i živjeti s njom. Vjerujem da je to prisutno u mnogim situacijama u životu. Majka koja odgaja svoje dijete osjeća se kao da uranja u Mračnu Noć. Ili netko tko odlazi daleko iz svoje zemlje u potrazi za poslom i zaradom. Svi misle da će im se trud isplatiti i da će jednog dana shvatiti što se događalo na putu koji im se ponekad činio zastrašujućim. No objašnjenja nas ne vode naprijed, već žudnja da nastavimo dalje.«

Brida odjednom osjeti snažan umor. Trebalo joj je sna. San je bio jedino tajanstveno kraljevstvo u koje je slobodno mogla ući.

Te noći usnula je lijep san, more i otoke prekrivene drvećem. Probudila se u zoru i bila je sretna jer je Lorens spavao pored nje. Ustala se i s prozora svoje sobe promotrila usnuli Dublin.

Sjetila se svog oca, koji bi to radio kad bi se ona probudila od straha. Sjećanje ju je vratilo u još jedan prizor iz djetinjstva.

Bila je na plaži s ocem, i on ju je zamolio da provjeri kakva je temperatura vode. Imala je pet godina, i bila je sretna što je mogla pomoći; otišla je do obale i umočila prste.

»Stavila sam prste u vodu, hladna je«, reče mu.

Otac ju je uzeo u naručje, odnio do obale mora, i bez upozorenja, bacio je u vodu. Uplašila se, ali kasnije se glasno smijala njegovoj šali.

»Kakva je voda?«, upita je otac.

»Ugodna je«, odgovori.

»Dakle, ubuduće kad želiš nešto naučiti, moraš uroniti u to.«

Brzo je zaboravila na taj savjet. Iako je imala tek dvadeset i jednu godinu, zanimala se za mnoge stvari, ali i odusta-

jala od njih jednakom brzinom kojom se i oduševljavala njima. Nije se bojala teškoća - ono što ju je plašilo bila je obaveza da izabere jedan put.

Izabrati jedan put značilo je napustiti ostale. Imala je cijeli život pred sobom, ali se ipak bojala da će, u budućnosti, požaliti zbog pogrešnih odluka koje je donijela.

»Bojim se odgovornosti«, pomisli. Htjela je prijeći sve moguće putove, a na kraju neće slijediti niti jedan.

Cak niti u najvažnijoj stvari u životu, ljubavi, nije uspjela ići do kraja; nakon prvog razočaranja, nikada se više nije predala u potpunosti. Strahovala je od patnje, gubitka, nenadanog rastanka. Naravno, te su stvari uvijek bile prisutne na putu ljubavi i jedini način za izbjeći ih bilo je sasvim odustati od ljubavi. Da se ne bi patilo, ne smije se ni voljeti. Bilo je to kao da zatvara oči da ne bi vidjela loše stvari u životu.

»Život je tako težak.«

Bilo je nužno riskirati, slijediti određene putove i napuštati ostale. Sjeti se da je Wicca govorila o ljudima koji su slijedili putove samo da bi se uvjerali da oni nisu pravi. Ali to nije bilo najgore. Najgore je bilo izabrati, i cijeli život razmišljati o tome jesi li dobro izabrao. Nitko ne može donijeti odluku o izboru bez straha.

Bilo je to pravilo života. Bila je to Mračna Noć i nitko nije mogao pobjeći od nje. Cak i situacija kad ne možemo donijeti neku odluku ili nemamo hrabrosti išta promijeniti, sama je po sebi odluka, promjena, ali bez prednosti koje dobivamo prolazeći kroz Mračnu Noć.

Lorens bi mogao biti u pravu. Na kraju će se smijati strahovima koje su proživljavali na početku. Kao što se ona smijala zmijama i škorpionima koje je u mašti smjestila u šumu. U svom očaju, nije se niti sjetila da je zaštitnik Irske, sv. Patrik, odavno istrijebio sve kobre iz zemlje.

»Sretna sam što postojiš, Lorens«, reče tiho da je ne bi čuo.

Vratila se u krevet i san ju je brzo obuzeo. No, prije no što je zaspala sjetila se još jedne dogodovštine s ocem.

Bila je nedjelja i cijela obitelj je ručala u kući njezine bake. Imala je četrnaest godina, i žalila se da nije uspjela napisati zadaću za školu, jer sve što bi započela bilo je pogrešno.

»Možda ti te greške ukazuju na nešto«, reče njezin otac. Ali Brida je bila uvjerenjena da nije tako; krenula je

pogrešnim putem i sada više nije imala snage za dalje.

Otac ju je uhvatio za ruku i odveo u prostoriju u kojoj je baka obično gledala televiziju. Tamo se nalazio veliki, stari, podni sat, koji se često zaustavljao jer se zbog nena- domjestivih dijelova više nije mogao popraviti.

»Ne postoji ništa posve pogrešno na svijetu, kćeri moja«, reče otac, gledajući sat. »Čak i zaustavljeni sat uspijeva biti točan dva puta dnevno.«

Hodala je neko vrijeme po planini, dok nije naišla na Čarobnjaka. On je sjedio na nekoj stijeni, gotovo na vrhu, i promatrao dolinu i planine na zapadu. Mjesto je imalo prelijep pogled, i Bida se prisjeti da su ga duhovi najviše voljeli.

»Čini se da Bog daje samo ljepotu«, reče, približavajući se. »Kako mogu opstati ružni ljudi i ružna mjesta na ovome svijetu?«

Čarobnjak ne odgovori. Bida se posramila.

»Možda se ne sjećate tko sam ja. Bila sam ovdje prije dva mjeseca. Ostala sam cijelu noć sama u šumi. I obećala sam sama sebi da ću se vratiti tek kad pronađem svoj put. Upoznala sam ženu po imenu Wicca.«

Čarobnjak se prenuo, ali znao je da djevojka nije ništa shvatila. Zatim se u sebi nasmiješio ironiji sudbine.

»Wicca mi je rekla da sam vještica«, nastavi djevojka.

»Ne vjerujete joj?«

Bilo je to prvo pitanje koje je Čarobnjak postavio ot- kako je došla. Bida je bila sretna što je pratio razgovor iako, do tog trenutka, nije bila sigurna u to.

»Vjerujem«, odgovori. »I vjerujem u Tradiciju Mjeseca. Ali znam i da mi je Tradicija Sunca pomogla kada me primorala da spoznam Mračnu Noć. Zbog toga sam opet ovdje.«

»Onda sjednite i promatrajte zalaz sunca«, reče Ča- robnjak.

»Neću opet ostati sama u šumi«, odgovori. »Zadnji put kad sam bila...«

Čarobnjak je prekine:

»Ne govorite to. Bog je u riječima.«

Wicca je rekla istu stvar.

»Sto sam pogrešno rekla?«

»Ako kažete da je bio 'zadnji', može se pretvoriti u zadnji. Zapravo, ono što ste htjeli reći je 'najnedavniji put što sam bila'.«

Brida se zabrinula. Od sada će morati paziti na svaku riječ. Odlučila je sjesti, mirovati i raditi ono što je Čarobnjak naložio: promatrati zalaz sunca.

To ju je učinilo nervoznom. Preostalo je još samo sat vremena do sumraka, a Brida je naumila razgovarati, mnogo toga reći i upitati. Svaki put kada bi sjedila mirno samo gledajući u nešto, imala bi osjećaj da rasipa dragocjeno vrijeme svog života, propuštajući razne stvari i druženje s ljudima. Mogla bi provoditi vrijeme na bolji način, budući da je još uvijek imala puno toga za naučiti. Istodobno, kako se sunce bližilo horizontu i kako su se oblaci punili zlatnim i rumenim zrakama, Brida pomisli kako je sve za što se u životu borila moglo biti upravo ovo - mogućnost da jedan dan sjedne i promatra zalaz sunca nalik ovome.

»Znate li moliti?«, upita je Čarobnjak u jednom trenutku.

Naravno da je znala. Svatko zna moliti.

»Onda, kad sunce dotakne horizont, pomolite se. U Tradiciji Sunca, ljudi se sjedinjuju s Bogom putem molitve. Molitva, kada dolazi iz duše, mnogo je moćnija od svih rituala.«

»Ne znam moliti jer mi duša miruje«, odgovori Brida. Čarobnjak se nasmije.

»Samo najprosvjetljeniji imaju spokojnu dušu.«

»Zašto onda ne mogu moliti iz duše?«

»Jer vam nedostaje poniznosti da je poslušate, i saznate što želi. Neugodno vam je slušati vapaje svoje duše. I bojite se proslijediti vapaje Bogu, jer mislite da on nema vremena zamarati se njima.«

Nalazila se pred zalazom sunca, i pokraj mudraca. Međutim, svaki put kada bi se dogodili ovakvi trenuci, imala je dojam da ih ne zaslužuje.

»Smatram se nedostojnom, da. Smatram da je duhovna potraga za ljude bolje od mene.«

»Ti ljudi - ako postoje - ne moraju tragati ni za čim. Oni su već samo očitovanje duha. Potraga je namijenjena nama.«

»Nama«, rekao je, a bio je toliko koraka ispred nje.

»Bog je isti, kako u Tradiciji Sunca, tako i u Tradiciji Mjeseca«, reče Brida, vjerujući da je Tradicija bila jednaka, samo različita u načinu podučavanja. »Stoga, naučite me moliti, molim vas.«

Čarobnjak se okrene izravno prema suncu, i zatvori oči.

»Ljudska smo stvorenja i ne spoznajemo našu važnost, Gospodine. Daj nam poniznosti moliti za ono što nam je potrebno, Gospodine, jer niti jedna želja nije uzaludna i niti jedna molba nije isprazna. Svatko znade čime nahraniti dušu; daj nam hrabrosti spoznati kako naše želje izviru iz Tvoje beskrajne Mudrosti. Tek kad spoznamo naše želje, znat ćemo tko smo, Gospodine. Amen. Sad ste vi na redu«, reče Čarobnjak.

»Gospodine, učini da spoznam da zaslužujem sve dobro što mi se događa u životu. Učini da spoznam da ono što me potiče na traganje za Tvojom istinom je ista sila koja je pokretala i svece, i da sumnje koje posjedujem budu iste sumnje svetaca, i da slabosti koje osjećam budu iste koje su

i sveci osjećali. Učini da budem dovoljno ponizna prihvatiti da nisam drugačija od drugih, Gospodine. Amen.«

U tišini su promatrali zalaz sunca, sve dok posljednja zraka toga dana nije napustila oblake. Njihove su duše tražile uslišenje želja, i zahvaljivale što su zajedno.

»Idemo do mjesnog kafića«, reče Čarobnjak.

Brida obuje cipele, i počnu se spuštati. Opet se prisjeća dana kada ga je došla potražiti u planinu. Obećala je samoj sebi da će još samo jednom u životu ispričati tu priču; nije se više morala uvjeravati u svoj put.

Čarobnjak je promatrao djevojku kako se spušta ispred njega, spotičući se i pokušavajući se prilagoditi mokrom tlu i kamenju. Na trenutak se razveselila, no ubrzo se počela suzdržavati.

Katkad, Božji blagoslovi pristižu razbijajući sva stakla u sitne komadiće.

Kako je lijepo što je Brida pored njega, pomisli Čarobnjak kad su silazili niz planinu. On je poput svih ostalih ljudi imao nedostatke i vrline - i do dana

današnjeg nije se navikao na ulogu Učitelja. Na početku, kada su ljudi iz cijele Irske dolazili u ovu šumu zbog njegovih znanja, govorio im je o Tradiciji Sunca i molio ih da shvate što se nalazi oko njih. Ondje je Bog skrivao svoju Mudrost, i svi su je bili u stanju shvatiti putem nekoliko jednostavnih rituala, ničega više. Način poduke prema Tradiciji Sunca već je bio zabilježio jedan apostol prije dvije tisuće godina: »Pred tobom ja sam slab i bojažljiv, pun poštovanja; moja riječ i moja propovijed ne sastoje se od mudrosti, nego od prikazivanja Duha i božanske sile - da se vaša vjera ne bi temeljila na ljudskoj mudrosti, već na Božjoj moći.«

Međutim, ljudi nisu mogli shvatiti što je on govorio o Tradiciji Sunca i bili su razočarani, jer je bio čovjek poput njih.

On je govorio da to nije bitno; bio je Učitelj, i sve što je činio bilo je pokazati im na koji način mogu usvojiti Znanje. Ali njima je bilo potrebno mnogo više - trebao im je vodič. Nisu razumjeli Mračnu Noć, nisu razumjeli da vodič u Mračnoj Noći samo osvjetljava svojom svjetiljkom ono što je i sam želio vidjeti. Ako bi se ta svjetiljka slučajno ugasila, ljudi bi bili izgubljeni jer ne bi znali pronaći put

nazad. Trebao im je vodič, a on, da bi bio dobar Učitelj, morao je poštivati potrebe drugih.

Tako je počeo ispunjavati svoja podučavanja bespotreb-
nim, ali čudesnim stvarima koje su svi mogli razumjeti
i prihvatiti. Ova metoda dala je rezultat. Ljudi su učili
Tradiciju Sunca, i kada su na kraju shvatili da su mnoge
stvari koje im je Čarobnjak naložio učiniti beskorisne,
smijali su se sami sebi. A Čarobnjak je bio zadovoljan jer
je napokon naučio podučavati.

Brida je bila drugačija. Njezine su rečenice pogađale
dušu Čarobnjaka. Ona je shvatila da niti jedno ljudsko biće
koje je kročilo nogom na ovu planetu nije bilo drugačije od
ostalih. Malo tko je mogao naglas izreći da su veliki Učitelji
u prošlosti imali iste kvalitete i iste nedostatke kao i svi
ljudi, što im nije nimalo umanjilo mogućnost pronalaska
Boga. Smatrati se lošijim od ostalih bila je najgora mani-
festacija ponosa koju je on poznavao - jer to je značilo biti
drugačiji na najdestruktivniji mogući način.

Kada su stigli u kafić, Čarobnjak je naručio dvije čaše
whiskeyja.

»Promatrajte ove ljude«, reče Brida. »Mora da dolaze
ovamo svake večeri. Vjerojatno uvijek rade iste stvari.«

Čarobnjak više nije bio tako uvjeren da je Brida sebe

doista smatrala jednakom svima ostalima.

»Previše se zamarate ljudima«, odgovori joj. »Oni su ogledalo vas.«

»Znam to. Mislila sam da znam što me može razveseliti, a što rastužiti. Onda sam shvatila da treba mijenjati te predodžbe. Ali to je teško.«

»Sto vas je navelo na to?«

»Ljubav. Poznajem čovjeka koji me ispunjava. Prije tri dana pokazao mi je da je i njegov svijet pun tajni, da nisam sama.«

Čarobnjak je ostao ravnodušan, ali se prisjetio misli o Božjim blagoslovima koji ponekad dolaze razbijajući sva stakla u sitne komadiće.

»Volute li ga?«

»Otkrila sam da ga mogu samo još više voljeti. Ako na ovom putu više i ne naučim nešto novo, barem sam jedno naučila: treba riskirati.«

Dok su se spuštali niz planinu, on je razmišljao o velikim planovima za ovu noć. Htio joj je pokazati koliko mu je bila potrebna, pokazati da je bio poput ostalih ljudi, umoran od tolike samoće. Ali jedino što je ona htjela bili su odgovori na pitanja.

»Nešto je čudno u zraku«, reče djevojka. Činilo se kao da se ugođaj promijenio.

»To su Glasnici«, odgovori Čarobnjak. »Umjetni demoni, oni koji nisu dio Božje Lijeve Ruke, oni koji nas ne vode prema svjetlu.«

Oči su mu sjale. Uistinu se nešto promijenilo - a on je govorio o demonima.

»Bog je stvorio legiju Svoje Lijeve Ruke da nas usavrši, da znamo koja je naša dužnost«, nastavi. »Ali je zadužio čovjeka da okupi sile mraka i stvori svoje vlastite demone.«

On je to upravo sada radio.

»Također možemo okupiti sile Dobroga«, reče djevojka, malo uplašena.

»Ne možemo.«

Kad bi mu ona barem postavila neko pitanje, odvratila mu pažnju; jer nije želio prizivati demone. U Tradiciji

Sunca su ih nazivali Glasnicima, i mogli su činiti mnogo zla i mnogo dobra - samo je velikim Učiteljima bilo dopušteno zazivati ih. On je bio velik Učitelj, ali to nije htio sada učiniti. Glasnik je mogao biti opasna sila, pogotovo kad bi bio povezan s razočaranjima u ljubavi.

Brida je bila zbunjena odgovorom. Čarobnjak se vrlo čudno ponašao.

»Ne možemo okupiti Dobro«, nastavi on, trudeći se da se usredotoči na svoje vlastite riječi. »Dobra sila se uvijek rasipa, poput svjetla. Kada širite Dobre vibracije, to koristi cijelom čovječanstvu. Ali kad okupljate sile Glasnika, to koristi - ili šteti - samo vama.«

Oči su mu sjale. Pozvao je vlasnika kafića i platio račun.

»Idemo k meni«, reče. »Priredit ću čaj i vi ćete mi reći koja su vaša životna pitanja.«

Brida se dvoumila. On je bio privlačan čovjek. Ona je također bila privlačna žena. Bojala se da ova noć ne pokvari njezino učenje.

»Moram riskirati«, ponovi u sebi.

Čarobnjakova kuća nalazila se izvan naselja. Brida primijeti da je udobna i dobro uređena, iako posve drugačija od Wiccine. Međutim, nije bilo niti jedne knjige na vidiku - dominirao je prazan prostor s malo namještaja.

Otišli su u kuhinju prirediti čaj te se vratili natrag u sobu.

»Zbog čega ste došli danas?«, upita Čarobnjak.
»Obećala sam samoj sebi da ću doći kad nešto naučim.«
»Već ste naučili nešto?«

»Ponešto. Znam da je put jednostavan, i zbog toga teži nego što sam mislila. Ali pojednostavit ću svoju dušu. Zapravo, htjela sam vas pitati: 'Zašto trošite vrijeme na mene?'«

»Jer vi ste moja Druga Polovica«, pomisli Čarobnjak.

»Jer također trebam nekoga za razgovor«, odgovori.

»Sto mislite o putu koji sam izabrala, i o Tradiciji Mjeseca?«

Čarobnjak je morao reći istinu. Iako bi više volio da je istina drugačija.

»To je vaš put. Wicca je u pravu. Vi ste čarobnica. Naučit ćete koristiti Memoriju Vremena da biste otkrili Božju objavu.«

I zapitao se zašto je život takav, zašto je pronašao Drugu Polovicu kojoj je jedini mogući način učenja bila Tradicija Mjeseca?

»Imam još samo jedno pitanje«, reče Brida. Bilo je već kasno, još malo pa neće više voziti autobusi. »Moram saznati odgovor, a znam da mi ga Wicca neće dati. Sigurna sam u to jer je nalik meni - uvijek će biti moja Učiteljica, ali kada se radi o toj temi, uvijek će biti samo žena. Želim znati kako ću pronaći svoju Drugu Polovicu.«

»Ispred vas je«, pomisli Čarobnjak. Ali ne odgovori ništa. Otišao je do kuta sobe i ugasio svjetlo. Ostavio je upaljenu samo plastičnu skulpturu, koju Brida nije ni primijetila kad je ulazila; sadržavala je tekućinu u kojoj su se mjehurići dizali i spuštali, ispunjavajući cijelu sobu crvenim i plavim odsjajima.

»Susreli smo se dosad već dva puta«, reče Čarobnjak, očima uprtim u skulpturu. »Dopušteno mi je podučavati samo preko Tradicije Sunca. Tradicija Sunca u ljudima budi pradavnu mudrost koju su nekoć posjedovali.«

»Kako mogu otkriti svoju Drugu Polovicu kroz Tradiciju Sunca?«

»To je dugo traganje među ljudima na Zemlji«, Čarobnjak nesusvesno ponovi Wiccine riječi. »Možda su učili kod istog Učitelja«, pomisli Brida.

»I Tradicija Sunca dala je mogućnost da svi vide znak prepoznavanja Druge Polovice: sjaj u očima.«

»Već sam vidjela različite vrste sjaja u mnogim očima«, reče Brida. »Danas na primjer, vaše su oči sjale. To je ono za čime svi tragaju.«

»Već je zaboravila na svoju molitvu«, pomisli Čarobnjak. Opet je povjerovao da je drugačija od ostalih. »Nije u stanju prepoznati što joj Bog tako velikodušno nudi.«

»Ne razumijem oči«, inzistirala je. »Želim saznati kako ljudi mogu otkriti svoju Drugu Polovicu kroz Tradiciju Mjeseca.«

Čarobnjak se okrene prema Bridi. Oči su mu bile hladne i bez izražaja.

»Tužni ste zbog mene, osjećam to«, reče ona. »Tužni ste jer još uvijek ne shvaćam jednostavne stvari. Ono što vi ne razumijete je da ljudi pate, traže se i ubijaju zbog ljubavi, ne primjećujući da ispunjavaju božansku misiju traganja za Drugom Polovicom. Zaboravili ste — jer ste mudrac i ne sjećate se više kako to biva kod običnih ljudi - da ja sa sobom nosim tisućljetna razočaranja, i još ne uspijevam naučiti izvjesne stvari kroz jednostavne životne situacije.«

Čarobnjak je i dalje bio ravnodušan.

»Točka«, reče on. »Sjajna točka na lijevom ramenu Druge Polovice. Tako je u Tradiciji Mjeseca.«

»Moram ići«, reče. I ustala je nadajući se da će je on zamoliti da ostane jer voljela je biti s njim. Na njezino pitanje već je dao odgovor.

Čarobnjak je u međuvremenu ustao kako bi je otpratio do vrata.

»Naučit ću sve što vi već znate«, reče ona. »Otkrit ću kako se može vidjeti ta točka.«

Čarobnjak je pričekao da se Brida udalji. Za pola sata je polazio autobus za Dublin, i nije se morao brinuti. Zatim je otišao u vrt i obavio ritual kao i svake noći; već se bio navikao na to, ali se ponekad trebao dosta truditi da dosegne potrebnu koncentraciju. Danas je bio osobito rastresen.

Kada je završio s ritualom, sjeo je na prag vrata i zagledao se u nebo. Mislio je na Bridu. Mogao ju je vidjeti u autobusu, s osvijetljenom točkom na lijevom ramenu koju je samo on mogao raspoznati, jer on je bio njezina Druga Polovica. Pomisli kako mora da žarko želi završiti potragu koja je započela na dan njezinog rođenja. Pomisli kako je bila hladna i udaljena otkako su došli u njegovu kuću i kako je to bio dobar znak. To je značilo da je bila zbunjena vlastitim osjećajima; branila se od onoga što nije razumjela.

Pomisli također, s određenom bojazni, da je ona bila zaljubljena.

»Ne postoje ljudi koji ne uspiju pronaći svoju Drugu Polovicu, Brida«, reče Čarobnjak naglas biljkama u svom vrtu. Ali duboko je u sebi znao da je i sam, iako je godinama poznavao Tradiciju, još uvijek morao učvršćivati svoju vjeru i da ovo, zapravo, govori sam sebi.

»Svi se mi, u određenom trenutku života, susretnemo s njom, i prepoznamo je«, nastavi. »Da nisam Čarobnjak, i da ne vidim točku na vašem lijevom ramenu, trebalo bi mi malo više vremena da vas prihvatim. Ali vi biste se borili

za mene, i jednog dana bih otkrio sjaj u vašim očima. Ja sam Čarobnjak, i zato se sad ja moram boriti za vas. Da bi se sve moje znanje pretvorilo u mudrost.«

Dugo je još promatrao nebo i mislio na Bridu u autobusu. Bilo je hladnije nego inače - ljetno se bližilo kraju.

»U ljubavi nema rizika, i to ćete sami naučiti. Ljudi se već tisućama godina traže i pronalaze.«

Ali odjednom shvati da se možda prevario. Uvijek je postojao rizik, jedinstveni rizik da se jedna osoba poveže s više Drugih Polovica u istom utjelovljenju. I to se događalo tisućljećima.

Zima i proljeće

U sljedeća dva mjeseca, Wicca je uvela Bridu u prve tajne čaranja. Tvrdila je da su žene takve stvari upijale brže od muškaraca, jer se cijeli mjesec u njima odvijao potpun ciklus prirode: rođenje, život i smrt. »Ciklus Mjeseca«, reče.

Brida je morala kupiti praznu bilježnicu, i bilježiti sva svoja duševna iskustva od njihovog prvog susreta. Bilježnica se stalno morala popunjavati, a na koricama je morala imati zvijezdu s pet vrhova - koja je podsjećala na sve što je bilo zapisano u Tradiciji Mjeseca. Wicca joj je pričala kako su sve čarobnice imale bilježnice poput njezine, poznate pod imenom *Knjiga sjenki*, u spomen stradalim sestrama u četverostoljetnom lovu na čarobnice.

»Zašto moram to sve činiti?«

»Moramo probuditi Dar. Bez njega, sve što možete spoznati su Male Tajne. Dar je vaš doprinos svijetu.«

Brida je morala prenamijeniti jedan kut svog stana u kojem nije često boravila u prostor za molitvu, s upaljenom svijećom danju i noću. Svijeća je, prema Tradiciji Mjeseca, bila simbol četiri elementa, a sastojala se od zemljanog stijenja, parafinske vode, užarene vatre i zraka koji je omogućavao vatri da gori. Svijeća je služila i kao podsjetnik za ispunjenje poslanja, u koje je i ona uključena. Samo je svijeća smjela biti vidljiva - ostalo je trebalo biti skriveno na polici ili u ladici; još od srednjeg vijeka Tradicija Mjeseca

zahtijevala je da vještice obaviju svoje aktivnosti najvećom tajnovitošću - jer različita su proročanstva upozoravala da će se Mrak vratiti krajem milenija.

Uvijek kada bi se Brida vraćala kući, i kada bi pogledala upaljeni plamen svijeće, osjetila bi neobičnu odgovornost,

gotovo svetu.

Wicca joj je naredila da uvijek osluškuje zvuk svijeta.
»Gdje god da se zateknete, možete čuti zvuk svijeta«, reče čarobnica. »To je zvuk koji nikad ne prestaje, koji je prisutan u planinama, u gradu, na nebu i na dnu mora. Taj zvuk - nalik na vibraciju - preobrazba je Duše Svijeta, putovanje prema suncu. Čarobnica mora biti posve svjesna toga, jer ona je bitan dio toga puta.«

Wicca joj također objasni da Stari komuniciraju s našim svijetom putem simbola. Čak i ako ih nitko ne sluša ili ako jezik simbola svi zaborave, Stari nikada neće prestati komunicirati.

»Oni su bića poput nas?«, upita Brida jednoga dana.

»Mi smo oni. I odjednom razumijemo sve što smo naučili u prošlim životima, i sve što su veliki mudraci ostavili zapisano na Svijetu. Isus reče: 'Kraljevstvo je nebesko slično zrnu gorušice koje netko uze i posija na svojoj njivi. Ono je svakako, najsitnije od svega sjemena, ali kada uzraste, bude veće od drugoga bilja.'«

»Ljudski rod se vječno napaja s istog neiscrpnog izvora - i kada svi kažu da je presušio, on pronade način da preživi. Preživio je kad su majmuni protjerali ljude s drveća, kada su vode prekrile zemlju. I preživjet će kada će se svi pripremati za posljednju katastrofu.«

»Odgovorni smo za Svijet, jer mi smo Svijet.«

Sto ju je više upoznavala, Brida je primjećivala koliko je Wicca plemenita.

Wicca ju je nastavila podučavati Tradiciju Mjeseca. Tražila je od nje da nabavi bodež s dvostrukom oštricom, nepravilnom poput tinjajućeg plamena. Brida je obišla nekoliko trgovina, i nije pronašla ništa slično; ali Lorens je riješio problem zamolivši jednog kemičara, metalurga, koji je radio na fakultetu da joj izradi takvu oštricu. Potom je sam izrezbario vršak drveta, i poklonio joj bodež. Na taj način je pokazao da je poštivao Bridinu potragu.

Wicca je posvetila bodež zahtjevnim ritualom koji je uključivao magične riječi, crtanje ugljenom po oštrici, i udarce drvenom žlicom. Bodež se morao koristiti kao produžetak vlastite ruke, usmjeravajući cjelokupnu energiju tijela na oštricu. Zato su vile imale čarobni štapić, a čarobnjaci mač.

Kada se Brida začudila ugljenu i drvenoj žlici, Wicca reče da su za vrijeme lova na vještice, čarobnice bile prisiljene

koristiti pribor za koji bi se moglo tvrditi da su svakodnevni predmeti. Ta tradicija se sačuvala u slučaju oštrice, ugljena i drvene žlice. Pravi pribor koji su koristili Stari potpuno se izgubio.

Brida je naučila paliti tamjan i koristiti bodež unutar magičnih krugova. Postojao je ritual koji je morala obavljati pri svakoj mjesečevoj mijeni; ostavila bi na prozoru vrč pun vode, na čijoj bi se površini odražavao mjesec. Zatim bi stala tako da joj se i lice odražava u vodi, a odraz mjeseca presijava po sredini čela. Kada bi se potpuno koncentrirala,

presjekla bi vodu bodežom, čineći da se njezin i mjesečev odraz razbiju u niz manjih odraza.

Ta se voda morala odmah popiti, i snaga mjeseca bi tada rasla u njoj.

»Ništa od toga nema smisla«, komentirala je Brida jednom. Wicca se nije obazrela na to - i ona je nekoć tako mislila. Ali se prisjetila Isusovih riječi o onome što je sazrijevalo u nama, a da ne znamo kako ni zašto.

»Nije važno ima li smisla ili ne«, dodala je. »Prisjetite se Mračne Noći. Sto se više time bavite, to Stari više s vama komuniciraju. Na početku će oni to činiti na načine koje vi ne razumijete - jer samo će vaša duša slušati. Ali jednog lijepog dana glasovi će se opet probuditi.«

Brida još nije željela probuditi glasove - željela je samo upoznati svoju Drugu Polovicu. Ali to nije rekla Wicci.

Bilo joj je zabranjeno vraćanje u prošlost. Wicca je smatrala da je to rijetko bilo potrebno.

»Ne koristite ni karte za proricanje budućnosti. Karte služe samo za napredak bez riječi, onaj koji dolazi jedva primjetno.«

Brida je morala otvarati tarot tri puta tjedno i proučavati razbacane karte. Vizije se nisu uvijek pojavljivale - i ako jesu, bili su to uglavnom nejasni prizori. Kada bi se požalila na to, Wicca bi govorila da su ti prizori imali tako duboko značenje da ih ona sama još nije bila u stanju razumjeti.

»Zašto ne smijem proricati sudbinu?«

»Samo sadašnjost ima moć nad našim životima«, odgovori Wicca. »Kada proričete sudbinu iz karata, prenosite budućnost na sadašnjost. A to može prouzročiti ozbiljnu štetu: sadašnjost može pomrsiti budućnost.«

Jednom tjedno odlazile su u šumu, i čarobnica je podučavala svoju učenicu tajnama biljaka. Za Wiccu je svaki predmet na ovome svijetu nosio Božji pečat - posebno biljke. Određeno lišće kao da je imalo srce, i bilo je dobro za srčane

bolesti, dok je cvijeće čiji je oblik podsjećao na oči, liječilo bolesti vida. Brida je otkrila da su mnoge biljke nalikovale ljudskim organima - i u jednom je priručniku o popularnoj medicini, koji je Lorens posudio u Sveučilišnoj biblioteci, naišla na istraživanje koje je pokazivalo da bi narodna i čarobnjačka tradicija mogle zaista biti pouzdane.

»Bog je u šume postavio svoju ljekarnu«, reče Wicca, jednom dok su se odmarale ispod drveta. »Da bi svi mogli biti zdravi.«

Brida je znala da je njezina učiteljica imala još učenika, ali ih ona nikad nije sreala - jer psetance je uvijek lajalo kad bi joj isteklo vrijeme razgovora s Wicom. Ipak, susretala je neke ljude na stepenicama: jednu stariju gospođu, jednu djevojku njezinih godina i muškarca u odijelu. Brida je diskretno osluškivala korake po zgradi, a stare podne daske su joj otkrile njihovo odredište: Wiccin stan.

Toga dana, Brida se odvažila raspitati o drugim učenicima.

»Vračanje se osniva na snazi zajedništva«, odgovori Wicca. »Različiti Darovi održavaju energiju našeg rada u stalnom pokretu. Svaki Dar ovisi o svim drugim Darovima.«

Wicca objasni da postoji devet Darova, i da su ujedno i Tradicija Sunca i Tradicija Mjeseca zaslužne za njihovo očuvanje kroz stoljeća.

»Koji su to Darovi?«

Wicca joj odgovori da je nemarna, i da samo ispituje, dok bi prava čarobnica trebala biti zainteresirana za sve vrste duhovne potrage. Naredila joj je da pročita Bibliju (»u kojoj se nalazi prava okultna mudrost«) i potraži Darove u Prvoj poslanici svetog Pavla Korinćanima. Brida to učini i pronađe devet Darova: mudrost, znanje, vjeru, dar ozdravljenja, moć čudesa, dar proricanja, dar razgovora s duhovima, govorenje različitim jezicima i dar tumačenja jezika.

Tek je tada shvatila koji je Dar ona tražila: dar razgovora s duhovima.

Wicca je naučila Bridu plesati. Upozorila ju je da mora pokretati tijelo u skladu sa zvukom svijeta, tom sveprisutnom vibracijom. Nije bilo neke posebne tehnike - bilo je dovoljno napraviti onaj pokret kojeg bi se prvog sjetila.

Ipak, Bridi je trebalo neko vrijeme da se navikne na pokretanje i plesanje bez nekog logičkog slijeda.

»Čarobnjak Folk objasnio vam je Mračnu Noć. U obje Tradicije - koje su, zapravo, jedna - Mračna Noć je jedini način za napredovanje. Kada se zaroni u magiju, prvi korak je predati se višoj moći; jer suočit ćemo se sa stvarima koje nikada nećemo razumjeti.«

»Ništa nije logično, onakvo kako smo navikli. Shvatit ćemo stvari jedino srcem, a to može i malo uplašiti. Dugo vremena put će izgledati poput Mračne Noći, no svaka potraga čin je vjere.«

»Ali Bog, kojega je daleko teže razumjeti nego Mračnu Noć, cijeni našu vjeru. Drži nas za ruku i vodi nas kroz Misterij.«

Wicca je govorila o Čarobnjaku bez ikakve mržnje i gorčine. Brida se prevarila, ona nikada nije imala ništa s njim; vidjelo joj se u očima. Vjerojatno je razdraženost koju je pokazala onoga dana bila posljedica njihovih dvaju različitih puteva. Čarobnice i čarobnjaci su bili tašti, i svako je od njih htio dokazati onome drugome da je njegov put ispravan.

Odjednom, postade joj jasno o čemu je razmišljala.

Wicca nije bila zaljubljena u Čarobnjaka, vidjelo joj se u očima.

Već je gledala filmove o tome. Čitala knjige. Oči zaljubljene osobe svi su mogli prepoznati.

»Tek kad se umiješam u zamršene stvari, uspijevam razumjeti jednostavne«, pomisli. Možda ću jednoga dana moći slijediti i Tradiciju Sunca.

Bila je već polovica jeseni i hladnoća je postajala nepodnošljiva, kada je Brida primila Wiccin telefonski poziv.

»Nadimo se u šumi. Za dva dana, u noći mladog mjeseca, u sumrak«, bilo je sve što je rekla.

Brida je dva dana razmišljala o susretu. Obavljala je rituale kao i uvijek, plesala je na ritmove svijeta. »Više bih voljela plesati uz glazbu«, pomislila bi svaki put kad bi došlo vrijeme plesa. Ali već se navikla pokretati svoje tijelo u ritmu neobične vibracije, koju je lakše osluškivala noću - ili na mirnim mjestima, poput crkava. Wicca je govorila da se plesom u ritmu zvuka svijeta duša bolje usklađuje s tijelom, i tako smanjuje napetost. Brida je počela primjećivati kako ljudi na ulici nisu znali kamo bi s rukama, ili kako pomicati

bokove i ramena. Osjetila je potrebu objasniti im da svijet stvara melodiju; kad bi plesali samo malo na tu glazbu, čak i da samo pomiču tijelo bez ikakvog reda, nekoliko minuta dnevno, osjećali bi se mnogo bolje.

Taj ples pripadao je Tradiciji Mjeseca, i samo su ga čarobnice poznavale. Moralo je postojati nešto slično i u Tradiciji Sunca. Uvijek je postojalo nešto slično u Tradiciji Sunca, ali činilo se da to nitko ne želi naučiti.

»Ne uspijevamo više živjeti s tajnama svijeta«, govorila je Lorensu. »A one su sve pred nama. Želim postati čarobnica kako bi ih mogla prepoznati.«

Dogovorenog dana Brida se uputila prema šumi. Hodala je kroz drveće, osjećajući prisutnost tajanstvenih duhova prirode. Prije tisuću i petsto godina ova je šuma bila posvećeno mjesto svećenika druida - do dana kada je sveti Patrik istrijebio zmijske iz Irske, a kult druida nestao. No ipak, štovanje ovog mjesta je prelazilo s generacije na generaciju, i dan danas ga stanovnici susjednog sela štiju i strepe nad njim.

Zatekla je Wiccu na čistini, odjevenu u ogrtač. S njom su bile još četiri osobe — u običnoj odjeći, i to samo žene. Na mjestu na kojem je prije primijetila pepeo, gorjela je vatra. Brida je promatrala vatru s neobjašnjivim strahom

- nije znala je li to bilo zbog toga što je u sebi nosila dio Loni, ili zato što je vatra imala važnu ulogu u njezinim raznim inkarnacijama.

Došlo je još žena. Bilo je onih njezine dobi, i starijih od Wicce. Sveukupno, bilo ih je devet.

»Danas nisam pozvala muškarce. Pričekat ćemo kraljevstvo Mjeseca.«

Kraljevstvo Mjeseca bila je noć.

Okružile su vatru, razgovarajući o najobičnijim stvarima, i Bridi se činilo kao da je pozvana na čaj kod spletkarica

- razlikovalo se jedino mjesto radnje.

Kada su zvijezde prekrile nebo, ugođaj se promijenio. Wicca nije trebala pozivati na šutnju; ubrzo je razgovor utihnuo, i Brida se zapitala jesu li one tek sada primijetile vatru i šumu.

Nakon kratke stanke, Wicca progovori.

»Jednom godišnje, na današnji dan, sve čarobnice svi-

jeta okupljaju se na molitvi i odavanju počasti svojim prethodnicama. Tako nalaže Tradicija; na izlazak mjeseca okupljamo se oko vatre, koja je značila život i smrt naših progonjenih sestara. «

Wicca je izvukla drvenu žlicu iz svog ogrtača.

»Ovo je simbol«, reče, pokazujući svima drvenu žlicu.

Zene su stajale i uhvatile su se za ruke. Potom su, podižući ruke u zrak, slušale Wiccinu molitvu.

»Neka se milost Djevice Marije i njezinog sina Isusa spusti na nas noćas. U našim tijelima prebiva Druga Polovica naših predaka; neka nas Djevica Marija blagoslovi. «

»Neka nas blagoslovi jer smo žene, jer danas živimo u svijetu u kojem nas muškarci sve više vole i sve više razumiju. Ipak, još nosimo biljege prošlih vremena, i oni još bole. «

»Neka nas Djevica Marija oslobodi tih biljega i ugasi zauvijek naš osjećaj krivnje. Osjećamo se krivima kada izlazimo iz kuće jer ostavljamo vlastitu djecu da bi ih mogle nahraniti. Osjećamo se krivima kada ostajemo u kući jer se čini da ne iskorištavamo našu slobodu života. Osjećamo se krivima zbog svega, a ne možemo biti krive, jer smo uvijek bile udaljene od odlučivanja i moći. «

»Neka nas Djevica Marija uvijek podsjeti da smo mi, žene, te koje smo ostale uz Isusa u trenutku kada su muškarci bježali i negirali svoju vjeru. Da smo mi bile te koje su plakale kada je nosio križ, da smo mi stajale uz njega kad je umirao, da smo mi obišle prazan grob. Da ne trebamo biti krive. «

»Neka nas Djevica Marija uvijek podsjeti da smo bile spaljivane i progonjene jer smo poticale Vjeru Ljubavi. Dok su ostali pokušavali zaustaviti vrijeme snagom grijeha, mi smo se okupljale na zabranjenim svečanostima, da bi slavile onu ljepotu koja je još preostala na svijetu. Radi toga smo bile opušivane i spaljivane na trgovima. «

»Neka nas Djevica Marija uvijek podsjeti na to da, dok su muškarci bili osuđivani na javnom trgu radi spora oko zemlje, žene su bile osuđivane na javnom trgu radi preljuba. «

»Neka nas Djevica Marija podsjeti na naše prethodnice, koje su se morale preodjevati u muškarce - kao sveta Ivana Orleanska - da bi ispunile riječ Božju. Pa ipak, umirale su na lomači. «

Wicca je držala drvenu žlicu s obje ruke, i ispružila

ih je pred sebe.

»Ovo je simbol žrtve naših prethodnica. Neka plamen koji je progutao njihova tijela uvijek drži zapaljenima naše duše. Jer one su u nama. Jer mi smo one.«

I baci drvenu žlicu u vatru.

rida je nastavila obavljati rituale koje ju je Wicca naučila. Uvijek je držala upaljenu svijeću i plesala je na glazbu svijeta. Bilježila je u *Knjizi sjenki* susrete s čarobnicom, i odlazila u svetu šumu dva puta tjedno. Primijetila je, na svoje oduševljenje, da je već naučila nešto o travama i biljkama.

Ali glasovi koje je Wicca htjela probuditi nisu se pojavljivali. Niti je uspijevala vidjeti sjajnu točku.

»Možda još nisam upoznala svoju Drugu Polovicu«, pomisli sa strahom. To je bila sudbina onih koji su poznavali Tradiciju Mjeseca: nikada se nisu prevarili u čovjeku svog života. To bi značilo da više nikada, od trenutka kada se pretvori u čarobnicu, neće imati iluzije o ljubavi koje su svi drugi imali. To bi značilo manje patnje, i uistinu - možda bi značilo da neće patiti uopće, jer bi sve drugo mogla voljeti mnogo intenzivnije; pronaći Drugu Polovicu bilo je ipak božansko poslanje u životu svake osobe. I ako se jednoga dana moramo rastati od nje, ljubav prema Drugoj Polovici — tako su tumačile obje Tradicije - ostaje okrunjena slavom, razumijevanjem i čistom čežnjom.

Ali to je značilo i da, od trenutka u kojem bi mogla vidjeti sjajnu točku, više ne bi bilo Mračne Noći ljubavi. Brida se prisjetila mnogih trenutaka u kojima se mučila sa strašću, noći koje je probdjela čekajući nekoga da je nazove, romantičnih vikenda koji nisu potrajali do idućeg

tjedna, zabava provedenih u žudljivom gledanju uokolo, veselja radi osvojenog samo da bi dokazala da je moguće, tuge i usamljenosti kada je bila uvjerenjena da je momak njezine prijateljice bio upravo onaj jedini koji ju je mogao usrećiti. Sve to je bilo dio njezinog svijeta - i svijeta svih koje je poznavala. Takva je ljubav, i na taj način ljudi traže svoju Drugu Polovicu od davnina, promatrajući oči, pokušavajući otkriti sjaj i želju. Ona nikada tome nije pridavala važnost - baš naprotiv, mislila je da je uzaludno patiti za nekim, da je uzaludno biti u smrtnom strahu da nećeš pronaći osobu s kojom bi mogao provesti život. Sada, kada se mogla zauvijek osloboditi toga straha, nije više bila sigurna želi li to.

»Želim li zaista vidjeti sjajnu točku?«

Sjetila se Čarobnjaka - počela je vjerovati da je imao pravo, i da je Tradicija Sunca bila jedini ispravan način za borbu s Ljubavlju. Ali sada nije mogla promijeniti mišljenje; poznavala je jedan put, i morala ga je slijediti do kraja. Znala je da će joj biti sve teže i teže donijeti bilo kakvu životnu odluku ukoliko odustane.

Jednog popodneva, nakon dugog predavanja o ritualima koje su obavljale drevne čarobnice da bi prizvale kišu, i koje je Brida morala zabilježiti u svoju *Knjigu sjenki*, iako bilješke vjerojatno nikada neće koristiti, Wicca je upita nosi li svu odjeću koju ima.

»Naravno da ne«, bio je njezin odgovor.

»Onda od ovoga tjedna počnite nositi sve što imate u ormaru.«

Brida pomisli da nije dobro razumjela.

»Sve što sadrži našu energiju mora biti stalno u pokretu«, reče Wicca. »Odjeća koju ste kupili dio je vas, i predstavlja posebne trenutke. Trenutke u kojima ste izašli iz kuće s namjerom da si poklonite nešto, jer ste bili zadovoljni sa svime.

Trenutke u kojima vas je netko povrijedio, i vi ste željeli napraviti nešto za sebe da biste se osjećali bolje. Trenutke u kojima ste pomislili da je potrebno nešto promijeniti u životu.«

»Odjeća uvijek pretvara osjećaj u materiju. To je jedan od mostova između vidljivoga i nevidljivoga. Postoji odjeća koja čak može nanijeti i zlo, jer je načinjena za nekog drugog, a završila je u vašim rukama.«

Brida je shvaćala što ona govori. Imala je odjeću koju nije željela nositi; svaki put kada bi je odjenula, nešto loše bi se dogodilo.

»Riješite se odjeće koja nije načinjena za vas«, inzistirala je Wicca. »I nosite svu ostalu. Bitno je stalno održavati zemlju u pokretu, pjeniti valove i poticati osjećaje. Cijeli Svijet se kreće: ne smije se zaustaviti.«

Kad je stigla kući, Brida je izvadila na krevet sve što je imala u ormaru. Promatrala je svaki komad odjeće - bilo je mnogo odjeće na koju je sasvim zaboravila; neka ju je podsjećala na sretne trenutke iz prošlosti, ali je već bila izašla iz mode. Brida ju je ipak čuvala, jer je posjedovala neku vrstu čarolije — kad bi je se riješila, kao da bi se riješila i sretnih trenutaka u kojima ju je nosila.

Gledala je u odjeću za koju je vjerovala da širi »loše vi-

bracije«. Uvijek je gajila nadu da će se te loše vibracije jednog dana pretvoriti u dobre, i da će tu odjeću moći ponovno nositi - ali svaki put kada bi učinila taj »pokus«, nastali bi problemi.

Shvatila je da je njezina veza s odjećom bila očigledno zamršenija nego što se činila. Ipak, bilo joj je teško prihvatiti da se Wicca htjela upetljati u nešto što je njoj bilo najintimnije i najosobnije u životu - njezin način odijevanja. Određena se odjeća morala čuvati za određene prilike, i samo je ona imala pravo odlučiti kada će je nositi. Neka druga nije bila prikladna za posao, ili za izlaske vikendom.

Zašto se Wicca morala u to umiješati? Nikada nije dovodila u pitanje njezine oduke, plesala je i palila svijeće, zabijala bodeže u vodu i učila stvari koje joj nikada neće trebati. Sve je to mogla prihvatiti - bio je to dio Tradicije, Tradicije koju nije razumjela, ali koja je možda bila u dodiru s njoj nepoznatim dijelom njezinog »ja«. Međutim, u trenutku u kojem se uplela u njezinu odjeću, uplela se i u njezin način života.

Možda je Wicca prekoračila granice svoje moći. Možda se htjela umiješati u nešto u što nije smjela.

»Ono stoje vani teze je promijeniti od onoga sto je unutra.«

Netko je nešto rekao. U jednom trenutku, Brida je instinktivno pogledala oko sebe. Ali bila je sigurna da neće zateći nikoga.

Bio je to Glas.

Glas koji je Wicca htjela probuditi.

Obuzeli su je uzbuđenje i strah. Ostala je u tišini, osluškujući ne bi li čula još nešto - ali sve što je mogla čuti bila je buka s ulice, zvuk s televizije iz daljine, i sveprisutan zvuk svijeta. Pokušala je ostati u istom položaju u kojem je bila i ranije, misliti na iste stvari kao i prije. Sve se zbiljo tako naglo da se čak nije ni uplašila, ni začudila, niti uspjela osjetiti ponos.

Ali Glas je nešto rekao. Čak i da je svi ljudi na svijetu uvjere da je to bio plod njezine mašte, čak i da odjednom započne lov na vještice i da se mora suočiti sa sudom i umrijeti na lomači zbog toga, bila je potpuno sigurna da je čula glas koji nije bio njezin.

»Ono što je vani teže je promijeniti od onoga što je unutra.« Glas je mogao reći i nešto uzvišenije, s obzirom da ga je čula prvi put. Ali odjednom Brida osjeti golemo zadovoljstvo. Poželjela je nazvati Lorensa, posjetiti Čarob-

njaka, ispričati Wicci da se njezin Dar objavio, i da sada može sudjelovati u Tradiciji Mjeseca. Hodala je gore-dolje,

popušila nekoliko cigareta, i tek nakon pola sata uspjela se dovoljno pribrati da sjedne na krevet po kojem je bila razbacana sva njezina odjeća.

Glas je imao pravo. Brida je predala svoju dušu nepoznatoj ženi - i što je najapsurdnije - bilo je mnogo lakše predati joj svoju dušu, nego svoj način odijevanja.

Tek je sada shvatila koliko su te vježbe, naizgled besmislene, utjecale na njezin život. Tek sada, kada je počela razmišljati o promjeni izvana, mogla je vidjeti koliko se promijenila iznutra.

Kada se ponovno našla s Bridom, Wicca je htjela saznati sve o Glasu. Svaki detalj bio je zabilježen u *Knjizi sjenki* i Wicca je time bila zadovoljna.
»Čiji je to Glas?«, upita Brida.

Wicca je, međutim, imala mnogo važnijih stvari za reći nego odgovarati na djevojčina beskonačna pitanja.

»Do danas sam vam pokazivala kako se vratiti na put kojim je vaša duša putovala kroz različite inkarnacije. Probudila sam tu spoznaju razgovarajući izravno s njom - s dušom - kroz simbole i kroz rituale naših predaka. Vi ste se protivili, ali je vaša duša bila ispunjena jer je ponovno došla u doticaj sa svojim poslanjem. Dok ste vi negodovali nad vježbama, zamerali se plesom, klecali od umora pri izvođenju rituala, vaša je skrivena strana nanovo ispijala Mudrost Vremena, prisjećala se onoga što je već bila naučila, a sjeme je raslo iako vi to niste opažali. Međutim, došao je trenutak da se nauče nove stvari. To se zove Inicijacija, jer to je trenutak kada zaista počinjete učiti stvari koje morate naučiti u ovom životu. Glas upućuje da ste spremni.«

»U Tradiciji čarobnica, Inicijacija se uvijek obavljala na ekvinocij, onoga dana u godini kada su noć i dan jednake dužine. Sljedeći je proljetni ekvinocij, 21. ožujka. Voljela bih da to bude datum vaše Inicijacije, jer ja sam također inicirana na dan proljetnog ekvinocija. Vi se već znate koristiti priborom i poznajete rituale potrebne za održavanje

vječno podignutog mosta između vidljivoga i nevidljivoga. Vaša se duša prisjeća lekcija iz prošlih života svaki put kada ponovite jedan od rituala koji već poznajete.«

»Čuvši Glas, vi ste prenijeli u svijet vidljivoga ono što se već dogodilo u svijetu nevidljivoga. Drugim riječima, shvatili ste da vam je duša spremna za sljedeći korak. Prvi veliki cilj je postignut.«

Brida se prisjeti da je njezina prvotna želja bila vidjeti sjajnu točku koja bi joj pokazala Drugu Polovicu. Ali otkad je počela razmišljati o traganju za ljubavlju, ta njezina želja imala je sve manju važnost.

»Potrebna je još samo jedna provjera da budete primljeni u proljetnu Inicijaciju. Ako ne uspijete sada, ne brinite se - mnogi su ekvinociji pred vama, i jednoga dana ćete biti primljeni. Do sada ste dotaknuli samo svoju mušku stranu: spoznaju. Vi znate određene stvari, vi ste sposobni shvatiti što znate, ali još niste dotaknuli golemu žensku snagu, jednu od glavnih sila preobrazbe. A znanje bez preobrazbe nije mudrost.«

»Ta sila općenito je uvijek bila Moć Prokletstva kod čarobnica, a napose kod svih žena. Svi ljudi koji obitavaju na planeti poznaju tu silu. Mi, žene, znamo da smo velike čuvarice njezinih tajni. Zbog te smo sile osuđene na lutanje po opasnom i neprijateljskom svijetu - zato što smo je mi oživjele i zato što još na ovom svijetu ima mjesta na kojima je se užasavaju. Tko dotakne tu silu, čak i ne znajući, zauvijek je vezan za nju. Ona može biti vaš gospodar ili vaš rob; vi je možete pretvoriti u čarobnu snagu, ili je koristiti cijeloga života ne primjećujući njezinu golemu moć. Ta se sila nalazi u svemu oko nas, u ljudskom svijetu vidljivoga i u mističnom svijetu nevidljivoga. Može biti zatomljena, ponižena, skrivena, čak i zanijekana. Može biti godinama pritajena, zaboravljena u nekom kutu, možemo se prema njoj odnositi na gotovo sve načine, ali u trenutku u kojem

netko spozna tu silu, nikada je više, cijelog svog života, ne može zaboraviti.«

»A koja je to sila?«

»Prestanite mi postavljati glupava pitanja«, odgovori Wicca. »Jer znam da znate koja je.«

Brida je znala.

Seks.

Wicca je odgrnula bijele zavjese i ukazao se krajolik. Prozor je gledao na rijeku, na stare zgrade i na planine na horizontu. Na jednoj od tih planina živio je Čarobnjak.

»Sto je ono?«, upita Wicca, pokazujući na crkvu u daljini.

»Križ. Simbol kršćanstva.«

»Rimljanin nikada ne bi ušao u građevinu s takvim križem. Pomislio bi da se radi o kaznionici - jer taj simbol predstavlja jednu od najokrutnijih sprava za mučenje koje je čovjek izumio. Križ je isti, ali se njegovo značenje

promijenilo. Na isti način, kada su ljudi bili bliži Bogu, seks je bio simbolično spajanje s božanskim jedinstvom. Seks je bio ponovni susret sa smislom života.«

»Zašto se ljudi koji traže Boga najčešće odriču seksa?«

Wicca se naljutila zbog prekidanja, ali je odgovorila.

»Kad govorim o sili, ne mislim isključivo na seksualni čin. Neki ljudi koriste tu silu ne ulazeći u seksualni odnos. Sve ovisi o izabranom putu.«

»Poznajem tu silu«, reče Brida. »Znam je koristiti.«

Bilo je vrijeme da prijeđu na stvar.

»Možda ste vi vješti u krevetu. Ali to nije poznavanje sile. I muškarci i žene su vrlo osjetljivi kada je u pitanju seksualna moć, jer u njoj su i užitak i strah jednako prisutni.«

»A zašto užitak i strah idu zajedno?«

Djevojka je napokon postavila pitanje na koje je imalo smisla odgovoriti.

»Onaj tko je aktivan u seksu zna da se nalazi pred nečim što se događa u svom punom intenzitetu tek kada se izgubi kontrola. Kada smo s nekim u krevetu, dopuštamo da ta osoba opći, ne samo s našim tijelom, već i s našim cijelim bićem. Iskonske sile života opće jedna s drugom, neovisno o nama, i tada mi ne možemo sakriti tko smo.

Nije bitna slika koju mi imamo o sebi. Nisu bitne maske, bistri odgovori, poštene izlike. U seksu je teško prevariti drugoga - jer tu se svi pokažu onakvima kakvi zaista jesu.«

Wicca je govorila poput nekoga tko je dobro poznao tu silu. Oči su joj sjale, a glas joj je bio ponosan. Možda ju je ta sila održavala tako privlačnom. Bilo je dobro učiti od nje: jer jednog će dana ona otkriti tajnu svojih čari.

»Da bi Inicijacija mogla započeti, vi se morate sjediniti s tom silom. Sve ostalo pripada Velikim Misterijima, a o njima ćete sve saznati nakon obreda.«

»I onda, kako da je doživim?«

»Postupak je jednostavan i, kako biva kod svih jednostavnih stvari, njegovi su rezultati daleko složeniji od svih zamršenih rituala kojima sam vas dosad podučavala.«

Wicca je prišla Bridi, uhvatila je za ramena, i zagledala se u dubinu njezinih očiju.

»Formula je sljedeća: koristite cijelo vrijeme svojih pet osjetila. Ako se sva udruže u trenutku orgazma, bit ćete primljeni u obred Inicijacije.«

Došla sam se ispričati«, reče djevojka.

Našli su se u istom kafiću u kojem su bili i prošli put; blizu stijena, s desne strane planine, odakle se vidjela cijela dolina.

»Ponekad mislim jedno, a radim drugo«, nastavila je.

»Ali ako ste ikada iskusili ljubav, znate koliko je patnje u njoj.«

»Da, znam«, odgovori Čarobnjak. Bio je to prvi put da je spomenuo svoj privatni život.

»Imali ste pravo u vezi sjajne točke. Ona i nije toliko važna. Otkrila sam da potraga može biti jednako zanimljiva kao i pronalazak onoga što tražite.«

»Nakon što se pobijedi strah.«

»To je istina.«

Brida je bila zadovoljna što je saznala da je i on, uza sve što je znao, i dalje osjećao strah.

Cijelo popodne šetali su šumom, prekrivenom snijegom. Razgovarali su o biljkama, o krajoliku, i o načinu na koji su pauci pleli mrežu u ovome kraju. U jednom trenutku naišli su na nekog pastira koji je vodio stado ovaca.

»Zdravo, Santiago!«, poviče Čarobnjak prema pastiru. Zatim se okrene prema njoj: »Bog je posebno naklonjen pastirima. Oni su navikli na prirodu, tišinu, strpljenje. Imaju sve vrline potrebne za sjedinjenje s Univerzumom.«

Dotad nisu pričali o tim stvarima i Brida je sada željela zadržati taj trenutak. Vratila se na razgovor o njezinom životu i o onome što se događalo u svijetu. Njezino šesto čulo upozorilo ju je da izbjegne Lorensovo ime - nije znala što se događa, nije znala zašto joj je Čarobnjak posvećivao toliko pažnje, ali je morala potpaljivati taj plamen. Moć Prokletstva, rekla bi Wicca. Imala je cilj, a Čarobnjak je bio jedini koji joj je mogao pomoći da ga ostvari.

Prošli su kraj stada janjadi, čije su nožice ostavljale smiješne tragove u snijegu. Ovoga puta nije bilo pastira, ali je janjad djelovala kao da zna kamo treba ići i što traži. Čarobnjak je dugo promatrao životinje, kao da se suočio s nekom velikom tajnom Tradicije Sunca koju Brida nije razumjela.

Kako je svjetlost dana nestajala, tako je u njoj nestajao i osjećaj straha i poštovanja koji bi je obuzeo svaki put kada bi se našla s tim čovjekom; prvi put je bila mirna i sigurna pored njega. Možda zbog toga što više nije morala dokazivati svoj Dar - čula je već Glas, i njezin je ulazak u svijet tih muškaraca i žena bio tek pitanje vremena. Ona je također pripadala putu misterija i, od trenutka kada je čula Glas, čovjek pored nje postao je dio njezinog Svijeta.

Poželjela ga je uhvatiti za ruku, zamoliti ga da joj pokaže neke od značajki Tradicije Sunca, onako kako je molila Lorensa da joj priča o drevnim zvijezdama. To je bio jedan od načina da mu kaže kako su vidjeli istu stvar, ali iz različitih kutova.

Nešto joj je govorilo da mu je to bilo potrebno, a to nije bio tajanstveni Glas Tradicije Mjeseca, nego nemiran, ponekad budalast glas, ravno iz srca. Glas koji nije često osluškivala, jer ju je uvijek odvlačio na put koji nije razumjela.

Ipak, osjećaji su poput divljih konja i mole da budu uslišani. Brida ih je pustila da trče slobodni neko vrijeme dok se ne umore. Osjećaji su joj kazivali kako bi samo

ugodno bilo ovo poslijepodne da je zaljubljena u njega; kad si zaljubljen, u stanju si sve naučiti i upoznati ono na što se inače ne bi usudio ni pomisliti, jer ljubav je ključ razumijevanja svih misterija.

Zamišljala je mnoge ljubavne prizore s Čarobnjakom, dok nije opet preuzela kontrolu nad svojim osjećajima. Tada je rekla samoj sebi da nikada ne bi mogla voljeti čovjeka poput njega. Jer on je razumio Univerzum, a svi ljudski osjećaji ostaju mali kada se gledaju iz daljine.

Došli su do ruševina neke stare crkve. Čarobnjak je sjeo na jednu od mnogih hrpa obrađenog kamena koje su bile razbacane po tlu; Brida je očistila snijeg s daske jednog prozora.

»Mora da je dobro živjeti ovdje, provoditi dane u šumi, a noću spavati u toploj kući«, reče ona.

»Da, dobro je. Prepoznajem pjev ptica, znam čitati Božje znakove, naučio sam Tradiciju Sunca i Tradiciju Mjeseca.«

»Ali ja sam usamljen«, htio je reći. »I nema smisla otkrivati tajne Univerzuma kad si sam.«

Ovdje ispred njega, naslonjena na dasku jednog prozora, nalazila se njegova Druga Polovica. On je mogao vidjeti sjajnu točku na njezinom lijevom ramenu, i požalio je što

je naučio obje Tradicije. Jer možda je ta točka učinila da se zaljubi u tu ženu.

»Inteligentna je. Predosjetila je opasnost, i više nije htjela znati ništa o sjajnim točkama.«

»Čula sam Glas. Wicca je izvrsna Učiteljica.«

Bilo je to prvi put da je spomenula temu magije toga popodneva.

»Taj će vam Glas otkriti misterije svijeta, misterije koji su uhvaćeni u vremenu i koji se prenose s generacije na generaciju preko čarobnica.«

Govorio je ne slušajući vlastite riječi. Pokušavao se prisjetiti kada je prvi put ugledao svoju Drugu Polovicu.

Usamljenici izgube osjećaj za vrijeme, sati su dugi, a dani beskrajni. Ipak, znao je da su dosad bili zajedno tek dva puta. Bida je učila vrlo brzo.

»Poznajem rituale, i pristupit ću Velikim Misterijima na ekvinocij.«

Napetost joj se vratila.

»Postoji, međutim, jedna stvar koju još ne znam. Sila koju svi poznaju, koju cijene poput tajne.«

Čarobnjak je znao zašto je došla toga popodneva. Nije to bilo samo zato da prošeću među drvećem i iza sebe ostave dva para tragova stopala u snijegu - dva para tragova koja su se svakog trenutka sve više približavala.

Bida je prekrila lice ovratnikom kaputa. Nije znala čini li to zato što je postajalo sve hladnije kada su prestali hodati, ili je htjela sakriti nervozu.

»Želim naučiti kako probuditi seksualnu silu kroz pet osjetila«, reče na kraju. »Wicca ne želi ulaziti dublje u tu temu. Rekla je da ću to otkriti na isti način kako sam otkrila i Glas.«

Nekoliko su trenutaka šutjeli. Upitala se je li morala dotaknuti baš tu temu na ruševinama crkve. Ali sjetila se i toga da je postojalo mnogo načina kako upotrijebiti Silu. Redovnici koji su živjeli tamo koristili su je kroz apstinenciju - i znali su što ona znači.

»Pokušala sam to otkriti na sve načine. Predosjećam da postoji neka zamka, poput one s telefonom, koja me je navela da uistinu vidim tarot karte. Mislim da se radi o

nećemu što me Wicca ne želi naučiti. Vjerujem da je i ona to naučila na najteži mogući način te želi da ja prođem kroz isto iskustvo.

»Zbog toga ste me potražili?«, prekine je.

Brida je promatrala njegove oči.

»Da.«

* * *

Nadala se da će ga njezin odgovor uvjeriti, ali više nije bila ni u što sigurna. Put kroz snježnu šumu, odsjaj sunca na snijegu, bezbrižni razgovor o svakodnevnim temama - sve je to doprinijelo da njezini osjećaji počnu galopirati poput divljih konja. Morala je ponovno samu sebe uvjeravati da je došla tragati za ciljem, i da će ga ostvariti na bilo koji način. Jer Bog je, prije nego što je postao muškarac, bio žena.

Čarobnjak je ustao s gomile kamenja na kojoj je sjedio i uputio se do jedinog zida koji nije bio u krhotinama. Nasred tog zida nalazila su se vrata i on se naslonio na kvaku. Svjetlost popodneva udarala mu je u leđa pa mu Brida nije uspijevala vidjeti lice.

»Postoji nešto što vas Wicca nije naučila«, reče Čarobnjak. »Možda je zaboravila. Možda je htjela da sami to otkrijete.«

»Eto, ovdje sam sama.«

Na kraju se zapitala nije li upravo to bio plan njezine Učiteljice: učiniti da se ona nade s tim čovjekom.

»Podučit ću vas«, reče on naposljetku. »Dođite sa mnom.«

Hodali su do mjesta u šumi na kojem je drveće bilo najviše i njihova debla najdeblja. Brida primijeti da su za pojedina debla bile privezane grubo izrađene ljestve. Na vrhu svakih ljestvi nalazila se neka vrsta drvenjare.

»Mora da su ovdje živjeti pustinjaci iz Tradicije Sunca«, pomislila je.

Čarobnjak je znatiželjno promotrio sve drvenjare, izabrao jednu i zamolio Bridu da se, zajedno s njim, uspne do nje.

Ona se počela uspinjati. Na pola puta se uplašila jer bi pad mogao biti poguban. Ipak, odluči krenuti naprijed;

nalazila se na svetom mjestu, štitili su je šumski duhovi. Čarobnjak je nije pitao želi se uspeti s njim, no možda to u Tradiciji Sunca i nije bilo potrebno.

Kada su se uspeli do vrha, duboko je udahnula; pobijedila je još jedan svoj strah.

»Ovo je pravo mjesto da vam pokažem put«, reče on.
»Mjesto zasjede.«

»Mjesto zasjede?«

»To su lovačke drvenjare. Moraju biti visoko da životinje ne bi osjetile ljudski miris. Tijekom cijele godine lovci ovdje, ispod drveća, ostavljaju hranu. Namame lovinu dovde, sve dok je, jednog lijepog dana, ne ubiju.«

Brida opazi prazne čahure na tlu. Bila je šokirana.

»Pogledajte dolje«, reče on.

Nije bilo dovoljno prostora za dvije osobe, i njegovo je tijelo gotovo doticalo njezino. Uspravila se i pogledala dolje; nalazila se na najvišem stablu s kojeg je vidjela vrhove krošnji ostalih stabala, dolinu, planine prekrivene snijegom na horizontu. Bilo je to lijepo mjesto; nije trebao reći da je to mjesto zasjede.

Čarobnjak rastvori platneni krov drvenjare i prostor se odjednom ispuni zrakama sunca. Bilo je hladno i Bridi se činilo da su na nekom čarobnom mjestu, na kraju svijeta. Osjećaji su joj se ponovno uskovitlali i morala ih je obuzdavati.

»Nisam vas trebao dovesti ovdje da vam objasnim što vas zanima«, reče Čarobnjak. »Ali htio sam da malo bolje upoznate ovu šumu. Zimi, kada nema lova i lovaca, uspnem se na ovo drveće i promatram Zemlju.«

Htio je podijeliti svoj svijet s njom. Bridina krv se uzburkala. Osjetila je unutarnji mir prepustivši se jednom od onih trenutaka u životu u kojima je jedina druga mogućnost bila izgubiti kontrolu.

»Sva povezanost čovjeka sa svijetom ostvaruje se putem pet osjetila. Zaroniti u svijet magije znači otkriti nepoznata osjetila - i seks nas vuče prema jednim od tih vrata.«

Naglo je promijenio ton. Zvučao je poput profesora koji predaje biologiju. »Možda je tako bolje«, pomisli ona s nevjericom.

»Nije bitno tražite li mudrost ili užitek u seksualnoj

sili; bit će to uvijek potpuni doživljaj jer to je jedino naše iskustvo koje pokreće - ili bi trebalo pokrenuti - svih pet osjetila odjednom. Svi naši putovi povezivanja s drugom osobom potpuno se otvaraju.«

»U trenutku orgazma svih pet osjetila se gasi i vi prodirate u svijet magije; nije više moguće vidjeti, čuti, okusiti, dotaknuti, mirisati. Za vrijeme tih dugih sekundi sve nestaje, i

nastaje ekstaza. Ekstaza posve jednaka onoj koju su postizali mistici nakon niza godina odricanja i discipline.«

Brida je poželjela pitati zašto mistici to nisu pokušali postići putem orgazma. Ali sjeti se da su neki od njih potjecali od anđela.

»Ono što dovodi čovjeka do ekstaze su osjetila. Sto su više stimulirana, to će jači biti doživljaj. I ekstaza će biti snažnija. Razumijete li me?«

Naravno, sve je razumjela, i potvrdno je kimnula glavom. Ali ovo pitanje udaljilo ju je od njega. Htjela je da i dalje bude blizu nje, kao kada su hodali kroz šumu.

»To je sve«, reče on.

»Ali to već znam, pa ipak ne uspijevam!« Brida nije željela spominjati Lorensa. Predosjetila je da bi bilo opasno. »Rekli ste mi da postoji način kako to postići!«

Bila je rastresena. Osjećaji su joj se uzburkali i gubila je kontrolu.

Čarobnjak je ponovno pogledao prema šumi. Brida se pitala bori li se i on protiv osjećaja. Ali nije htjela, niti smjela, vjerovati u ono na što je pomišljala.

Znala je što je Tradicija Sunca. Znala je da su je Učitelji podučavali putem prostora i trenutka. Razmišljala je o tome i prije negoli ga je potražila prvi put. Maštala je tada o tome da jednom budu zajedno, kao sada - bez ikoga u blizini. Takvi su bili Učitelji Tradicije Sunca - uvijek su podučavali putem djelovanja, i nikada nisu dopuštali da teorija postane važnija od iskustva. O svemu tome je razmišljala i prije nego što je došla u šumu. Ali ipak je morala doći ovdje, jer sada je njezin put bio važniji od bilo čega. Morala je nastaviti poslanje iz mnogih svojih života.

No on se sada ponašao poput Wicce, koja je samo govorila o stvarima.

»Podučite me«, reče mu ona još jednom.

* * *

Čarobnjak se zagledao u ogoljene grane stabala prekrivene snijegom. U tom trenutku, mogao je zaboraviti da je Učitelj i biti tek Čarobnjak, čovjek poput svih ostalih. Znao je da je njegova Druga Polovica bila ovdje, ispred njega. Mogao je govoriti o točki svjetlosti koju je vidio ona bi mu povjerovala, i susret bi bio okončan. Čak i da ga napusti plačući i ozlojeđeno, opet bi se vratila jer je govorio istinu - toliko koliko je on trebao nju, trebala je i ona njega. To je bila mudrost Drugih Polovica - nikada se nisu prestajale prepoznavati.

Ali on je bio Učitelj. I jednom je, u jednom mjestu u Španjolskoj, položio svetu zakletvu. Između ostalog, ta je zakletva nalagala da niti jedan Učitelj ne smije navesti nikoga na izbor. Učinio je tu grešku jedanput, i zbog toga je tolike godine bio prognan iz svijeta. Ovaj put je bilo drugačije, ali ipak, nije htio riskirati. »Mogao bih se odreći magije zbog nje«, pomisli na trenutak i poslije shvati koliko je neozbiljna bila ta pomisao. Prava ljubav nije zahtijevala takvu vrstu odricanja. Prava Ljubav je dopuštala da svatko slijedi svoj vlastiti put - znajući da to nikada neće razdvojiti Polovice.

Mora biti strpljiv, strpljiv poput pastira jer zna da će, prije ili kasnije, njih dvoje biti zajedno. To je bio Zakon. Vjerovao je u njega cijeli svoj život.

»Ono što me molite vrlo je jednostavno«, reče napokon. I dalje je bio svoj gospodar; pobijedila je disciplina.

»Pokušajte da, kada dodirnete partnera, sva osjetila već budu uključena. Jer seks ima svoj zaseban tijek. Od trenutka kada započne, vi više nemate kontrolu — on je taj koji kontrolira vas. I sve što unesete u taj čin - vaše strahove, vaše želje, vašu osjetljivost - trajat će u njemu. Zbog toga ljudi postaju impotentni. U seksu, ponesite u krevet samo

ljubav i svih pet osjetila. Tek tada iskusit ćete sjedinjenje s Bogom.«

Brida je promatrala čahure pobacane po zemlji. Niti na trenutak nije pokazala ono što je osjećala. Zнала je o kojoj se zamci ovdje radi, a to je - reče u sebi - bilo sve što ju je zanimalo.

»To je sve što vas mogu podučiti.«

Šutjela je. Divlji konji su bili obuzdani tišinom.

»Udahnite polako sedam puta, uključite svojih pet osjetila prije fizičkog kontakta. Jednostavno pustite stvari

da idu svojim tokom.«

Bio je Učitelj Tradicije Sunca. Položio je još jedan test. No i on je naučio mnoge stvari od svoje Druge Polovice.

»Pokazao sam vam pogled s vrha. Sada možemo sići.«

Nervozno je promatrala djecu koja su se igrala na trgu. Netko joj je jednom rekao da svaki grad ima »magično mjesto«, mjesto na koje odlazimo kada moramo razmisliti o ozbiljnim stvarima u životu. Taj trg je bio njezino »magično mjesto« u Dublinu. U blizini je unajmila svoj prvi stan, kada je tek došla u veliki grad puna snova i očekivanja. U to vrijeme, njezin je životni cilj bio upisati se na Trinity College i postati sveučilišna profesorica književnosti. Mnogo je puta sjedila na toj istoj klupi, pišući poeziju i pokušavajući se ponašati poput njezinih književnih idola.

Ali novac koji joj je otac slao nije bio dovoljan i morala se zaposliti u tvrtki za izvoz. Nije se žalila zbog toga; bila je zadovoljna s onim što je radila i posao joj je bio jedna od najvažnijih stvari u životu - jer on ju je vraćao u svijet stvarnosti i pomagao joj da ne izgubi razum. On joj je omogućavao zadržati privremenu ravnotežu između svijeta vidljivoga i nevidljivoga.

Djeca su se igrala. Sva su ta djeca - kao i ona, jednom slušala priče o vilama i vješticama, u kojima se čarobnice odijevaju u crno i nude otrovne jabuke sirotim djevojkama izgubljenim u šumi. Niti jedno od te djece nije moglo zamisliti da je njihovo igranje promatrala prava čarobnica.

Toga popodneva, Wicca je zamoli da učini vježbu koja nije imala nikakve veze s Tradicijom Mjeseca, a mogao

ju je izvoditi bilo tko. Međutim, vježba je bila korisna za sve one koji žele držati otvorenim most između vidljivoga i nevidljivoga.

Postupak je bio jednostavan: morala je leći, opustiti se, i zamisliti jednu od glavnih trgovačkih ulica u gradu. Zatim se trebala koncentrirati na jedan izlog u ulici i pokušati zamijetiti svaki detalj - što se nalazilo u izlogu, gdje je točno bilo i koliko je koštalo. Nakon što je vježba završila, morala je otići u tu ulicu i provjeriti je li bila u pravu.

Sada se nalazila ondje i promatrala je djecu. Upravo se vratila iz trgovine, a roba koju je vidjela u njoj bila je posve jednaka onoj u njezinoj mašti. Pitala se je li to zaista bila vježba za obične ljude ili je njezino višemjesečno obučavanje za čarobnicu pomoglo u ostvarenju rezultata. Odgovor nikada neće saznati.

A ulica iz vježbe nalazila se u blizini njezinog »čarobnog mjesta«. »Ništa nije slučajno«, pomisli. Bila je žalosna zbog nečega što nikako nije mogla razriješiti: zbog Ljubavi. Voljela je Lorensa, u to je bila sigurna. Bila je uvjerena da će, kada bude dobro vladala Tradicijom Mjeseca, vidjeti sjajnu točku na njegovom lijevom ramenu. Jedne večeri, kada su izašli na toplu čokoladu u blizini tornja koji je nadahnuo Jamesa Jovcea u Uliksu, primijetila je sjaj u njegovim očima.

Čarobnjak je imao pravo. Tradicija Sunca bila je put koji svi ljudi mogu slijediti i postojala je da bi je mogao otkrio svatko tko zna moliti, biti strpljiv i želi naučiti ono što je podučavala. A što je više uranjala u Tradiciju Mjeseca, više je razumijevala i štovala Tradiciju Sunca.

Čarobnjak. Opet je mislila na njega. To je bio problem koji ju je doveo na njezino »magično mjesto«. Često joj je bio u mislima od susreta u lovačkoj drvenjari. Upravo sada poželjela je otići tamo, razgovarati o vježbi koju je obavila, ali znala je da je to bila tek izlika, nada da će je

ponovno pozvati da prošeću šumom. Bila je uvjerena da bi je srdačno primio i počela je vjerovati da je on zbog nekog tajanstvenog razloga, na koji se nije usudila ni pomišljati, također uživao u njezinom društvu.

»Uvijek sam bila sklona zanošenju«, pomisli pokušavajući izbaciti Čarobnjaka iz misli. Ali znala je da će se on ubrzo u njih vratiti.

Nije željela nastaviti misliti na njega. Bila je žena i dobro je poznavala simptome zaljubljenosti; morala je to izbjeći pod svaku cijenu. Voljela je Lorensa i željela je da stvari ostanu onakvima kakve i jesu. Njezin svijet se već ionako dosta promijenio.

U subotu ujutro Lorens je nazvao.

»Idemo se prošetati«, reče. »Idemo do hridina.«

Brida je ponijela nešto hrane i zajedno su pretrpjeli gotovo sat vremena vožnje u autobusu bez grijanja. Oko podneva su stigli u selo.

Brida je bila ganuta. Na svojoj prvoj godini studija književnosti puno je čitala o pjesniku koji je ovdje živio u prošlom stoljeću. Bio je misteriozan čovjek, veliki poznavatelj Tradicije Mjeseca, pripadao je tajnim društvima i u svojim je knjigama ostavio poruku onima koji su tražili duhovni put. Zvao se W. B. Yeats. Prisjetila se nekih njegovih stihova kao stvorenih za ovo hladno jutro s galebovima koji su

oblijetali iznad brodova usidrenih u maloj luci:

»No bijedan imam samo svoje snove,
prostro sam snove ispred nogu tvojih —
ti gazi nježno, gaziš moje snove.«y

Ušli su u jedini kafić u mjestošću, naručili *whiskey* da lakše podnesu hladnoću i otišli u smjeru hridina. Mala asfaltirana ulica dovela ih je do jedne uzvisine, i nakon pola sata došli su do onoga što su stanovnici nazivali »hridima«. Bio je to rt sačinjen od hridina koje su prodirale u

1 *Antologija svjetske ljubavne poezije 20. stoljeća*, [priređio] Zvonimir Golob, W. B. Yea

»On želi nebeski plašt«, Mozaik knjiga, 1997. (op. prev.)

more. Oko stijena je bio načinjen put i, hodajući polagano njime, mogli bi obići cijeli krug za manje od četiri sata, nakon čega bi mogli stići na autobus za Dublin.

Brida je bila oduševljena programom; uz sve osjećaje koje joj je život spremio da proživi ove godine, najteže je bilo preživjeti zimu. Sve što je radila zimi bili su odlasci na posao danju, na fakultet predvečer i u kino vikendom. Obavljala je rituale uvijek u isto vrijeme i plesala kako ju je Wicca naučila, ali žudjela je otići nekamo daleko, vidjeti prirodu.

Vrijeme je bilo tmurno, oblaci niski, ali kretanje i *whiskey* uspjeli su odagnati hladnoću. Puteljak je bio preuzak da bi hodali jedno pored drugoga; Lorens je išao naprijed, a Brida nekoliko metara iza njega. Bilo je teško razgovarati u tim uvjetima. Ipak, s vremena na vrijeme, uspjeli su izmijeniti nekoliko riječi, dovoljno da osjete da su blizu jedno drugome, povezani s prirodom koja ih je okruživala.

S dječjom opčinjenošću ona je promatrala krajolik oko sebe. Taj prizor morao je biti isti i prije tisuću godinu, u vrijeme kada nije bilo gradova, ni luka, ni pjesnika, ni djevojaka koje su otkrivale Tradiciju Mjeseca; u to doba postojale su samo stijene, podivljalo more i galebovi koji su proljetali ispod niskih oblaka. Na trenutke, Brida bi pogledala u provaliju i osjetila laganu vrtoglavicu. More je govorilo, no ona ga nije mogla razumjeti. Galebovi u letu stvarali su figure koje ona nije mogla pratiti. Ipak je promatrala taj nedirnuti svijet kao mjesto u kojem se, prije negoli u bilo kojoj knjizi koju je pročitala ili ritualu koji je obavila, sačuvala iskonska Mudrost svijeta. Kako su se udaljavali od luke, sve ostalo gubilo je važnost - njezini snovi, njezina svakodnevnica, njezino traganje. Ostalo je tek ono što je Wicca nazivala »Božjim potpisom«.

Preostao je još samo taj izvorni trenutak, među čistim

silama prirode - osjećaj da je živa i u blizini nekoga koga je voljela.

Nakon gotovo dva sata hoda, puteljak se proširio, i oni odluče sjesti da se odmore. Nisu se mogli dugo zadržati; hladnoća je začas postala nepodnošljiva i morali su se pokrenuti. Ali ona je htjela ostati još koji trenutak kraj njega, promatrati oblake i osluškivati zvukove mora.

Brida je mogla osjetiti miris mora i okus soli na usnicama. Njezino je lice, naslonjeno na Lorensov kaput, bilo ugrijano. Bio je to intenzivan trenutak, doživljaj sveukupnog postojanja. Svih pet njezinih osjetila bilo je uključeno.

Da, svih pet njezinih osjetila bilo je uključeno.

U djeliću sekunde pomislila je na Čarobnjaka i misao je brzo nestala. Sve što ju je sada zanimalo bilo je pet osjetila. Morala su i dalje biti uključena. Ovo je bio taj trenutak.

»Želim razgovarati s tobom, Lorens.«

Lorens je nešto promrmljao, a srce mu je lupalo od straha. Dok je gledao oblake i provaliju, shvatio je da je ta žena bila ono najvažnije u njegovom životu. Ona je bila jedini razlog postojanja tih stijena, tog neba, te zime. Kad ona sada ne bi bila s njim, i da se svi anđeli spuste s neba da ga utješe - Raj ne bi imao nikakav smisao.

»Želim ti reći da te volim«, reče Brida tiho. »Jer si mi otkrio radost ljubavi.«

Osjećala se ispunjeno, kao da je sav krajolik bio uronjen u njezinu dušu. Pomilovao joj je kosu. I bila je sigurna: ako riskira, doživjet će ljubav kao nikad dosad.

Brida ga poljubi. Osjeti okus njegovih usana, dodir njegovog jezika. Upijala je svaki njegov dodir i slutila da se i njemu isto događa - jer Tradicija Sunca otkrivala se svima koji su promatrali svijet kao da ga vide prvi put.

»Lorens, želim s tobom ovdje voditi ljubav.«

U tom trenutku svašta mu je padalo na pamet: bili su na puteljku za pješake, netko bi mogao naići, netko dovoljno lud da ondje šeće usred zime. A taj bi mogao shvatiti da se određene sile, kad se jednom pokrenu, više ne mogu zaustaviti.

Zavukao je ruku pod njezinu vestu i dotakao joj grudi. Brida mu se posve predala - sve sile svijeta prodirale su kroz njezinih pet osjetila i pretvarale su se u energiju

koja ju je posve obavijala. Bacili su se na tlo, između stijene, provalije i mora, između života galebova na visini i mrtvila kamenja u nizini. Ljubili su se bez straha, jer Bog je štitio nevine.

Više nisu osjećali hladnoću. Krv je u njoj kolala takvom brzinom da je razderala odjeću na sebi, a i on je učinio isto. Nije više bilo boli; izgubili su koljena i leđa na kamenom tlu, ali sve je to činilo i upotpunjavalo užitak. Bida je znala da se orgazam približavao, tek je trebao doći jer bila je još potpuno povezana sa svijetom: njezino i Lorensovo tijelo stapalo se s morem, kamenjem, životom i smrću. Ostala je u tom stanju što je duže mogla, a jedan je dio nje bio donekle svjestan da čini stvari koje nikada prije nije činila. Osjećala je kako se stapa sa smislom života; bio je to povratak Edenskom vrtu, trenutak u kojem se Eva stopila s Adamom i dvije Polovice postale su Jedno.

Odjednom, više nije mogla kontrolirati svijet oko sebe, njezinih pet osjetila htjelo se osloboditi, a ona nije imala snage zadržati ih. I kao da ju je pogodio sveti grom, ona ih oslobodi, i svijet, galebovi, okus soli, oštra zemlja, miris mora, oblaci, sve je potpuno nestalo - a umjesto njih pojavila se beskrajna zlatna svjetlost, koja se širila, širila, dok nije dotakla najudaljeniju zvijezdu u galaksiji.

Polako je izlazila iz tog stanja i more i oblaci opet su se nazirali. Ali sve je bilo ispunjeno osjećajem apsolutnog mira koji je, iako tek na trenutak, postao objašnjiv - jer

ona je bila jedno s cijelim svijetom. Otkrila je još jedan most koji je spajao vidljivo s nevidljivim, i nikada više neće zaboraviti put koji je vodio do njega.

- ljeđeci dan nazvala je Wiccu. Ispričala joj je što se dogodilo, a ona je slušala u tišini.

»Čestitam«, reče, napokon. »Uspjeli ste.«

Objasni joj da će, odsad, seksualna sila uzrokovati duboke promjene na njezin pogled i doživljaj svijeta.

»Spremi ste za svečanost ekvinocija. Potrebna je još samo jedna stvar.«

»Još jedna stvar? Ali vi ste rekli da je to jedino!«

»Jedna jednostavna stvar. Morate usnuti san o haljini. Haljini koju ćete odjenuti na taj dan.«

»A ako ne uspijem?«

»Uspjet ćete. Najteže ste već savladali.«

I naglo promijeni temu, kao što je to često činila. Reče da ima novi auto i da bi voljela otići u kupovinu. Zanimalo ju je hoće li joj se Brida pridružiti.

Brida je bila ponosna zbog ovog poziva i zamolila je šefa da je pusti ranije s posla. Bilo je to prvi put da je Wicca pokazala neku vrstu naklonosti prema njoj - iako se radilo tek o odlasku u kupovinu. Bila je svjesna da bi mnogi drugi učenici, u ovome trenutku, poželjeli biti na njezinu mjestu.

Možda bi mogla, tijekom ovog popodneva, pokazati Wicci koliko joj je bila važna, i koliko je željela da postanu prijateljice. Bridi je bilo teško odvojiti prijateljstvo od duhovne potrage, i bila je povrijeđena što do sada Učiteljica

nije pokazala nikakav interes za njezin privatni život. Njihovi razgovori nikada nisu prelazili granice onoga nužno potrebnog za usvajanje Tradicije Mjeseca.

U dogovoreno vrijeme, Wicca je čekala u crvenom MG-u s otvorenim krovom. Klasični model britanske automobilske industrije bio je izvanredno dobro ušćuvan, sa sjajnim i ulaštenim limom. Brida se nije usudila upitati za cijenu. Činjenica da je jedna čarobnica mogla sebi priuštiti tako skup automobil malo ju je plašila. Prije nego što se susrela s Tradicijom Mjeseca, cijelo svoje djetinstvo slušala je da su vještice sklapale paktove s vragom, u zamjenu za novac i moć.

»Nije li malo prehladno da se vozimo s otvorenim krovom?«, upita kad je ulazila.

»Ne mogu dočekati ljeto«, odgovori Wicca. »Jednostavno ne mogu. Umirem od želje da se tako vozim.«

Baš dobro. Barem je u tome bila normalna.

Vozile su se po ulicama, upijajući zadivljene poglede starijih ljudi i poneki zvižduk i muško dobacivanje.

»Dobar je znak što vas brine hoćete li uspjeti usnuti san o haljini«, reče Wicca. Brida je već bila zaboravila na taj telefonski razgovor.

»Nikada nemojte prestati sumnjati. Ako ikada prestanete sumnjati, zaustavit ćete se na svom putu. Tada nastupa Bog i ruši sve, jer na taj način on nadzire svoje izabranike, želeći biti siguran da će doći do kraja puta koji moraju prijeći. Ako, iz bilo kojeg razloga, stanemo - zbog naše samodopadnosti, lijenosti, pogrešnog uvjerenja da već znamo sve što nam je potrebno - on će nas natjerati da

nastavimo dalje.«

»Ali budite oprezni s jednim: nikada nemojte dopustiti da vas sumnje zaustave. Uvijek donosite sve odluke koje morate donijeti, iako niste sigurni da ste odlučili

ispravno. Nikada nećete pogriješiti ako se pri donošenju odluke držite stare njemačke poslovice koju je preuzela i Tradicija Mjeseca: *Vrag se krije u sitnicama*. Zapamtite ovu poslovicu i uvijek ćete pogrešnu odluku moći pretvoriti u ispravnu.«

Wicca se naglo zaustavi pred jednom mehaničarskom radionicom.

»Postoji praznovjerje vezano uz tu poslovicu«, reče.
»Sjetimo je se kada pomoć zaista trebamo. Upravo sam kupila automobil, a vrag se krije u sitnicama.«

Mehaničar je krenuo prema njima i ona odmah izađe iz automobila.

»Nešto nije u redu s krovom, gospođo?«

Wicca se nije trudila odgovoriti. Samo ga je zamolila da sve detaljno pregleda. S druge strane ulice nalazio se kafić. Dok je mehaničar pregledavao MG, uputile su se onamo na toplu čokoladu.

»Promatrajte što mehaničar radi«, reče Wicca, gledajući preko puta u radionicu. Mehaničar je nepomično stajao ispred otvorene haube.

»Ne dodiruje ništa. Samo promatra. Godinama se bavi tim poslom i čini se kao da komunicira s automobilom na nekom posebnom jeziku. To nije njegovo razborito prosuđivanje, već intuicija.«

Odjednom, mehaničar se nagne nad jedan dio motora i počne po njemu nešto čeprkati.

»Odgonetnuo je problem«, nastavi Wicca. »Nije izgubio na vremenu, jer je komunikacija između njega i stroja savršena. Takvi su svi dobri mehaničari koje poznajem.«

»I oni koje ja poznajem«, pomisli Brida. Ali ona je uvijek mislila da to rade jer ne znaju odakle početi.

»Ako oni žive u skladu s mudročću Sunca, zašto nikad ne pokušaju razumjeti i osnovna pitanja Svijeta? Zašto više vole popravljati motore, ili posluživati kave u kafićima?«

»A zašto vi mislite da mi, s našim znanjem i putem

koji slijedimo, razumijemo Svijet bolje od ostalih?«

»Imam mnogo učenika. Oni su posve obični ljudi koji plaču u kinu ili očajavaju kad im djeca kasno dođu kući, iako znaju da smrt nije kraj svega. Čarobnjaštvo je tek jedan od načina kako se približiti Najvišoj Mudrosti, ali i sve druge stvari koje činimo mogu nas odvesti na taj put - ukoliko to činimo s ljubavlju. Mi, čarobnice, možemo razgovarati s Dušom Svijeta, raspoznati svjetlost na lijevom ramenu naše Druge Polovice i promatrati vječnost kroz plamen i tišinu svijeće. Ali ne razumijemo se u motore automobila. Kao što mehaničari trebaju nas, tako i mi trebamo njih. Oni pronalaze svoj most do nevidljivoga u motoru automobila, mi nalazimo naš u Tradiciji Mjeseca, a oba nas mosta spajaju s istim nevidljivim svijetom.«

»Činite svoje i ne brinite se za ostale. Vjerujte da Bog razgovara i s njima, i da se oni - baš kao i vi - trude otkriti smisao života.«

»Automobil je ispravan«, rekao je mehaničar, čim su ponovno došle u radionicu. »Ali izbjegli ste veliki problem; jedna cijev bila je na granici da eksplodira.«

Wicca se požali malo na cijenu, ali bila je sretna što se sjetila poslovice.

Otišle su u kupovinu u jednu od glavnih trgovačkih ulica u Dublinu - upravo u onu koju je Brida zamislila u vježbi s izlogom. Svaki put kada bi razgovor prešao na osobne teme, Wicca bi se izvukla s nejasnim odgovorima ili s izgovorima. Ali o trivijalnim je stvarima govorila s mnogo entuzijazma - o cijenama, odjeći, neljubaznosti prodavačica. Potrošila je dosta novca toga popodneva, uglavnom na stvari koje su odražavale njezin profinjen ukus.

Brida je znala da se nikoga ne pita odakle mu novac koji je potrošio. Ipak, njezina je znatiželja bila tolika da je umalo prekršila osnovna pravila ponašanja.

Zaključile su dan odlaskom u najtradicionalniji japanski restoran u gradu, uz pladanj sashimija.

»Neka Bog blagoslovi našu hranu«, reče Wicca. »Moreplovcima smo na moru koje ne poznajemo; neka On zauvijek čuva našu hrabrost za susret s tim misterijem.«

»Ali vi ste Učiteljica Tradicije Mjeseca«, komentirala je Brida. »Vi znate odgovore.«

Wicca je, odsutnim pogledom, neko vrijeme promatrala hranu.

»Mogu putovati kroz prošlost i sadašnjost«, reče nakon nekog vremena. »Poznajem svijet duhova, i bila sam u kontaktu s tako začuđujućim silama koje se ne mogu opisati niti jednim jezikom. Možda mogu reći da posjedujem

skromno znanje o putu koji je doveo ljudsku rasu ovdje gdje se nalazi danas.«

»I zato što poznajem sve ovo, i zato što sam Učiteljica, upravo zato znam da nikada, baš nikada, nećemo spoznati krajnji smisao našeg postojanja. Mi možemo odgovoriti na pitanja kako, gdje i kada živimo. Ali pitanje *zašto* uvijek je bilo i uvijek će ostati pitanje bez odgovora. Glavni smisao svega poznat je samo velikom Arhitektu Svijeta, i nikom drugom.«

Tišina je upotpunila ugođaj.

»Sada, dok ovdje jedemo, devedeset i devet posto ljudi se bori, na neki svoj način, s ovim pitanjem. *Zašto* smo ovdje? Jedni misle da će otkriti odgovor na pitanje u religiji, drugi u materijalizmu. Neki se razočaraju i potroše svoj život i svoju sreću pokušavajući pronaći odgovor. Nekolicina ostavi to pitanje po strani i živi za trenutak, ne pitajući za ishod i posljedice.«

»Samo oni hrabri i oni koji poznaju Tradiciju Sunca i Tradiciju Mjeseca znaju da je jedini mogući odgovor na to pitanje: NE ZNAM.«

»To, u prvom trenu, može zvučati zastrašujuće i ostaviti nas nezaštićenima u dodiru sa svijetom, stvarima i pojavama, i s vlastitim poimanjem smisla našeg postojanja. Međutim, nakon prvog pretrpljenog straha, postepeno se navikavamo na jedino moguće rješenje: ovdje smo da bismo slijedili svoje snove. Imati snage učiniti korake koje smo oduvijek željeli učiniti, jedini je način na koji možemo pokazati da vjerujemo u Boga.«

»Čim to prihvatimo, život dobiva sveti smisao i mi doživljavamo isto ono što je Djevica morala proživljavati kada joj se, jednog uobičajenog popodneva, ukazalo čudo. »Neka mi bude kao što si rekao«, reče Djevica. Jer ona je znala da je najuzvišenija stvar koju ljudsko biće može učiniti prihvaćanje Misterija.«

Nakon duže tišine, Wicca ponovno uze pribor za jelo i nastavi jesti. Brida ju je motrila, ponoseći se što je u njezinom društvu. Više nije razmišljala o pitanjima koja se nije usuđivala postaviti Wicci - kako je zarađivala novac, je li bila u nekoga zaljubljena ili ljubomorna zbog nekog muškarca. Razmišljala je o uzvišenosti duše pravih

mudraca, mudraca koji su proveli cijeli život tražeći odgovor koji nije postojao, a shvativši da ga nema nisu dolazili u napast sami ga iznaći. Živjeli su ponizno, u Svijetu koji nikada nisu potpuno razumjeli. Jedini način na koji su mogli istinski sudjelovati u njemu bio je slijediti vlastite želje, vlastite snove - jer na taj način čovjek postaje Božji posrednik.

»Onda, čemu tražiti odgovore?«, upita ona.

»Mi ne tražimo odgovore, mi prihvaćamo. Kad to shvatimo, život postaje intenzivniji i sjajniji, a mi svjesni toga da svaki naš korak, u svakom trenutku života, ima veće značenje od nas samih. Tada možemo shvatiti da se u nekom kutku vremena i prostora *nalazi* odgovor na naše pitanje. I tada spoznajemo da *postoji* neki razlog zbog kojeg smo ovdje, a za nas — to je dovoljno.«

»Zaranjamo u Mračnu Noć s povjerenjem, ispunjavamo ono što su drevni alkemičari nazivali Osobnom Legendom i u cijelosti se predajemo trenutku znajući da nad nama uvijek bdije neka Ruka; hoćemo li je prihvatiti ili ne - ovisi samo o nama.«

Te večeri Brida je satima slušala glazbu, u cijelosti predana misteriju života. Prisjećala se svojih omiljenih autora. Jedan od njih - engleski pjesnik William Blake - jednom svojom jednostavnom izrekom vratio joj je vjeru u traganje za mudrošću.

»Na svako pitanje postoji odgovor.«

Što je sada dokazano, nekoć se samo zamišljalo. «¹

Došlo je vrijeme za ritual. Sjela je ispred svog malog kućnog oltara da bi sljedećih nekoliko minuta promatrala plamen svijeće. Pogled na svijeću odveo ju je u ono popodne kada su ona i Lorens vodili ljubav na stijenama. Vidjela je galebove koji su letjeli tako visoko, gotovo do oblaka, i tako nisko, gotovo do valova.

Ribe su se morale čuditi kako je moguće da ta zagonetna stvorenja, koja su zaranjala u njihov svijet i nestajala iz njega jednako brzo kako su i ušla, lete.

Ptice su se morale zapitati kako stvorenja, kojima su se hranile i koja su živjela ispod valova, mogu uopće disati pod vodom.

Postojale su ptice i postojale su ribe. Njihovi su se svjetovi ponekad dodirivali, ali nisu znali odgovore na međusobna

2 VWilliam Blake, *Vizije*, pjesma »Paklene izreke«, izabrao i s engl. prev. Marko Grčić

(Centar za društvene djelatnosti omladine, Zagreb, 1972.) - op. prev.

pitanja. Ipak, oba su imala pitanja, a pitanja su imala odgovore.

Brida je motrila svijeću ispred sebe, i oko nje se počeo stvarati neki magični ugođaj. Iako joj se to i prije događalo, ove noći doživljaj je bio puno intenzivniji.

Ako ona zna postaviti pitanje, to je zato što u drugom svijetu na njega postoji odgovor. Netko će znati odgovor, bez obzira što ga ona ne zna. Ona nije trebala spoznavati smisao života; bilo je dovoljno pronaći Nekoga tko ga je spoznao i zatim usnuti san djeteta na njegovim rukama, znajući da je taj netko mnogo jači od nas i štiti nas od svih zala i nevolja.

Kad je završila s ritualom, izmolila je kratku molitvu zahvale za korake koje je dosad učinila. Zahvalila je na tome što joj prva osoba koju je pitala o magiji nije pokušala objasniti Svijet - već ju je, naprotiv, odvela u mračnu šumu u kojoj je provela cijelu noć.

Imala je potrebu ponovno otići tamo, zahvaliti mu na svemu čemu ju je podučio.

Svaki put kada je otišla k tom čovjeku, tražila je nešto od njega. Kada bi to našla, samo bi otišla, često i bez pozdrava. Ali taj ju je čovjek odveo pred vrata preko čijeg je praga trebala prijeći sljedećeg ekvinocija. Trebala bi mu barem zahvaliti.

Ne, nije se bojala zaljubiti u njega. U Lorensovim očima već je pročitala puno o skrivenoj strani svoje vlastite duše. Nije bila sigurna hoće li uspjeti usnuti san o haljini, ali u njegovu ljubav, nimalo nije sumnjala.

Hvala što ste prihvatili moj poziv«, reče Čarobnjaku čim su sjeli. Nalazili su se u jedinom seoskom kafiću, na istom onom mjestu na kojem je primijetila neobičan sjaj u njegovim očima.

Čarobnjak ne reče ništa. Primijeti da je njezina energija bila posve drugačija; uspjela je probuditi Silu.

Onoga dana kada sam ostala sama u šumi, obećala sam da ću se vratiti zahvaliti vam ili vas prokleti. Obećala sam da ću se vratiti kad pronađem svoj put. Međutim, nisam ispunila niti jedno obećanje koje sam dala; uvijek sam dolazila tražiti pomoć, a vi me nikada niste napustili kad sam vas trebala. »Možda je ovo samo moja pretpostavka,

ali želim da znate da ste za mene bili doticaj s Božjom Rukom. I željela bih da budete moj uzvanik večeras.«

Naručila je dva *whiskeyja* kao i uvijek, ali on je ustao, otišao do šanka i vratio se s bocom vina, bocom mineralne vode i s dvije čaše.

»U drevnoj Perziji«, govorio je, »kada bi se dvije osobe našle na piću, jedna od njih bila bi izabrana za Kralja Noći. Obično je to bila ona osoba koja je častila.«

Nije bio siguran je li mu glas bio dovoljno čvrst. Bio je zaljubljen čovjek, a Bridina se energija promijenila.

Stavio je pred nju vino i mineralnu vodu.

»Na Kralju Večeri bilo je odabrati smjer razgovora. Kada bi, u prvu čašu, natočio više vode nego vina, to bi

značilo da će se razgovarati o ozbiljnim stvarima. Kada bi natočio u jednakom omjeru, razgovaralo bi se o ozbiljnim i ugodnim stvarima. Na kraju, ako bi napunio čašu vinom i ulio tek nekoliko kapi vode, noć bi trebala biti opuštena, ugodna.

Brida napuni čaše do vrha i ulije tek po jednu kap vode u svaku čašu.

»Došla sam vam samo zahvaliti, ponovi. »Jer vi ste me naučili da je život čin vjere. I da sam dostojna ove potrage. To mi je puno pomoglo na putu koji sam izabrala.«

Iskapili su čaše jednim gutljajem. On, jer je bio napet. Ona, jer je bila opuštena.

»Lagane teme, zar ne?«, ponovi Brida.

Čarobnjak odgovori da odluku o tome donosi Kraljica Noći.

»Želim saznati nešto o vašem privatnom životu. Zanima me jeste li ikada bili u ljubavnoj vezi s Wiccom?«

On potvrdno kimne glavom. Bridu spopadne neopisiva ljubomora - ali nije znala je li bila ljubomora na njega ili na nju.

»Međutim, nikada nismo pomišljali ostati zajedno«, nastavi on. Oboje su poznavali Tradicije. Oboje su znali da nisu jedno drugom Druga Polovica.

»Ne želim naučiti kako vidjeti sjajnu točku«, pomisli Brida, znajući da je to ipak bilo neizbježno. Takva je,

dakle, bila ljubav između dvoje čarobnjaka.

Otpila je još malo vina. Približavala se svome cilju; bližio se proljetni ekvinocij i mogla se opustiti. Odavno si nije dopustila popiti više no što bi trebala, ali sada, jedino na što je još trebala paziti, bio je san o haljini.

Nastavili su razgovarati i piti. Brida se htjela vratiti na temu o Wicci, ali je za taj razgovor on trebao biti malo opušteni-

ji. Brinula se da čaše budu stalno pune, a prvu bocu ispraznili su usred razgovora o nedostacima života u malom mjestu poput ovog. Za tamošnje stanovnike, Čarobnjak je bio vražji podanik.

Brida je bila sretna što joj je pridavao važnost: morao je biti jako usamljen. Vjerojatno mu nitko u ovome selu nije uputio više od riječi pozdrava. Načeli su novu bocu, a ona se iznenadila što je i jedan Čarobnjak, koji je provodio cijele dane u šumi tražeći sjedinjenje s Bogom, bio u stanju piti i opiti se.

Kada su ispraznili i drugu bocu, već je bila zaboravila da je došla zahvaliti čovjeku ispred sebe. Njezin je odnos s njim - sada je shvaćala - uvijek bio jedan prikriveni izazov. Nije ga željela smatrati običnim čovjekom, a opasno se približavala tome. Više joj se sviđala slika mudraca koji ju je odveo do drvenjare na vrhu drveta i koji je provodio sate promatrajući zalazak sunca.

Počela je pričati o Wicci, želeći vidjeti kako će on reagirati. Rekla mu je da je ona izvrsna Učiteljica koja ju je podučila svemu što je do sada trebala naučiti - i to na takav suptilan način da je osjećala kao da oduvijek zna sve o stvarima koje je učila.

»Ali to oduvijek i znate«, reče Čarobnjak. »To je Tradicija Sunca.«

»Znam da on ne prihvaća činjenicu da je Wicca dobra Učiteljica«, pomisli Brida. Popila je još jednu čašu vina i nastavila govoriti o svojoj Učiteljici. Međutim, Čarobnjak više ništa nije komentirao.

»Pričajte mi o ljubavi između vas dvoje«, reče ona, želeći vidjeti hoće li ga uspjeti isprovocirati. Nije to željela znati, zaista nije, ali bio je to najbolji način da ga potakne na reakciju.

»Mladenačka ljubav. Pripadali smo generaciji koja nije poznavala granice, koja je voljela Beatlese i Rolling Stonese.«

Iznenadio ju je takav odgovor. Piće ju je, umjesto opuštanja, učinilo napetom. Htjela je nastaviti s ovim pitanjima, ali zaključila je da nije zadovoljna odgovorima.

»Takva su bila vremena kad smo se upoznali«, nastavio je pričati, ne primijetivši njezino nezadovoljstvo. »Oboje smo tražili svoje putove i oni su se isprepleli kada smo se slučajem našli kod istog Učitelja. Zajedno smo učili o Tradiciji Sunca i Tradiciji Mjeseca, i oboje smo, svatko na svoj način, postali Učitelji.

Brida je odlučila nastaviti razgovor. Dvije boce vina mogu učiniti da se potpuni stranac osjeća kao da nam je prijatelj iz djetinjstva. Vino ljudima daje hrabrost.

»Zbog čega ste se udaljili?«

Došao je Čarobnjakov red da naruči još jednu bocu vina. Ona to primijeti i postane još napetija. Teško bi mogla podnijeti saznanje da je on još uvijek zaljubljen u Wiccu.

»Udaljili smo se jer smo naučili značenje Druge Polovice.«

»Da niste znali za sjajne točke, niti za sjaj u očima, biste li ostali zajedno?«

»Ne znam. Samo znam da ne bi bilo dobro, za nijedno od nas, da jesmo. Život i Svijet razumijemo tek kada pronađemo svoju Drugu Polovicu.«

Brida neko vrijeme nije znala što bi rekla. Čarobnjak je preuzeo riječ:

»Izađimo«, reče, nakon što su tek okusili treću bocu. »Želim osjetiti vjetar i svjež zrak na licu.«

»Pijan je«, pomisli ona. »I uplašen je.« Bila je ponosna na sebe — mogla je bolje podnijeti piće od njega, i nije se uopće bojala gubitka kontrole. Te večeri htjela se zabaviti.

»Još malo. Ipak sam ja Kraljica Noći.«

Čarobnjak je popio još jednu čašu, ali znao je da je došao do svoje granice.

»Ne pitate ništa o meni«, reče ona, izazovno. »Niste znatiželjni? Ili sve možete vidjeti putem svojih moći?«

Na trenutak pomisli da je otišla malo predaleko, ali nije se obazirala na to. Samo je primijetila promjenu u Čarobnjakovim očima - sjale su posve drugačije. U Bridi se nešto otvorilo - ili točnije, učinilo joj se da se srušio neki

zid, da je od sada pa na dalje sve bilo dopušteno. Prisjetila se posljednjeg puta kada su bili zajedno, želje da mu se približi i ravnodušnosti kojom se odnosio prema njoj. Sada je znala da večeras nije došla ovamo s namjerom da mu zahvali. Bila je ovdje da se osveti. Da mu kaže da je otkrila Silu s drugim čovjekom, s čovjekom kojeg je voljela.

»Zbog čega imam potrebu osvetiti mu se? Zašto sam ljuta na njega?«, pitala se. Ali vino joj nije dopuštalo suvisao odgovor.

Čarobnjak je promatrao djevojku, a kroz misli mu je prolazila želja pokazati svoju Moć. Zbog dana poput ovog, prije mnogo godina, život mu se sasvim promijenio. Bilo je to doba Beatlesa i Rolling Stonesa, da. Ali i doba ljudi koji su tragali za nepoznatim silama, u koje zapravo nisu ni vjerovali. Služili su se moćima magije jer su ih smatrali snažnijim od vlastitih moći, i bili su uvjereni da mogu napustiti Tradiciju kada im ona dojadi. On je bio jedan od njih. Ušao je u sveti svijet putem Tradicije Mjeseca, učeći rituale i prelazeći mostove između vidljivoga i nevidljivoga.

Na početku je, u svijet tih sila, ušao bez ičije pomoći, učeći samo iz knjiga. Zatim je pronašao Učitelja. Pri prvom susretu, Učitelj mu je rekao da bi više mogao naučiti kroz Tradiciju Sunca — ali Čarobnjak to nije želio. Tradicija Mjeseca bila je fascinantnija, uključivala je drevne rituale i Mudrost Vremena. Tako ga je Učitelj podučio Tradiciji Mjeseca, objašnjavajući mu da je to možda bio put koji će ga dovesti do Tradicije Sunca.

U to vrijeme bio je siguran u sebe, u život i u svoje ljubavne uspjehe. Imao je briljantnu karijeru pred sobom i mislio je iskoristiti Tradiciju Mjeseca za postizanje svojih ciljeva. Da bi to mogao učiniti, čarobnjaštvo je zahtijevalo da najprije postane priznati Učitelj. Uz to je tražilo da nikada ne prekrši jedino nametnuto ograničenje Učiteljima Tradicije Mjeseca:

da utječu na slobodnu volju drugih. Mogao je sebi utrti put na ovome svijetu koristeći poznavanje magije, ali nije smio otjerati one oko sebe zato što idu svojim putem, niti ih prisiliti da slijede njegov put. To je bila jedina zabrana, jedino stablo čiji plod nije smio kušati.

Sve je teklo glatko, dok se nije zaljubio u jednu učenicu svoga Učitelja, i ona u njega. Oboje su poznavali Tradicije; on je znao da nije čovjek za nju, a ona je znala da nije žena za njega. Ipak, predali su se jedno drugome, prepustivši sudbini da ih razdvoji kad za to dođe trenutak. To je, umjesto da umanja predanost, učinilo da oboje proživljavaju

svaki trenutak kao da im je posljednji, a ljubav između njih bila je toliko snažna, poput osjećaja o vječnosti koji se može doživjeti samo pred smrt.

No, jednog je dana ona upoznala drugog čovjeka. On nije poznavao Tradicije, niti je imao sjajnu točku na ramenu ili sjaj u očima koji otkriva Drugu Polovicu. Ali ona se zaljubila, jer u ljubavi nema pravila; za nju je, njezino vrijeme s Čarobnjakom isteklo.

Raspravljali su, prepirali se, on je molio i preklinjao. Podvrgao se svim poniženjima kojima se podvrgavaju zaljubljeni. Naučio je stvari o kojima nije niti sanjao da se mogu naučiti putem ljubavi: čekanje, strah i prihvaćanje. »On nema sjaj na ramenu, rekla si mi«, pokušavao ju je uvjeriti. Ali ona se nije obazirala - prije nego što upozna svoju Drugu Polovicu, željela je upoznati muškarce i svijet.

Čarobnjak je postavio granicu za svoju bol. Kada je dosegne, zaboravit će na nju. Zbog nečega, čega se sada nije mogao sjetiti, dosegao je tu granicu, ali umjesto da zabotavi na nju, shvatio je da je njegov Učitelj imao pravo — osjećaji su poput divljih konja i moraš biti mudar da bi ih mogao kontrolirati. Njegova strast bila je jača od svih ovih godina učenja Tradicije Mjeseca, jača od svih naučenih tehnika samokontrole, jača od stroge discipline kojoj se morao

podvrgnuti da bi stigao do točke gdje se tada nalazio. Strast je bila slijepa sila, i sve što mu je šaptala na uho bilo je da ne smije izgubiti tu ženu.

Nije mogao učiniti ništa protiv nje; i ona je bila Učiteljica, naučila je svoj zanat kroz mnoge inkarnacije, neke ispunjene slavom i čašću, druge obilježene plamenom i patnjom. Ona se znala braniti.

Međutim, u njegovoj žestokoj borbi sa strašću, postojala je i treća osoba. Čovjek zatečen u misterioznoj mreži sudbine, u mreži koju čak ni Čarobnjaci niti Čarobnice nisu mogli razumjeti. Običan čovjek, koji je vjerojatno jednako toliko bio zaljubljen u tu ženu koliko i on, koji ju je također htio učiniti sretnom, dati joj najbolje od sebe. Običan čovjek, kojega su misteriozni naumi Providnosti odjednom bacili usred žestoke borbe između muškarca i žene koji su poznavali Tradiciju Mjeseca.

Te noći, kada više nije mogao kontrolirati svoju bol, kušao je zabranjeno voće sa stabla. Koristeći moći i znanja kojima ga je podučila Mudrost Vremena, udaljio je tog čovjeka od žene koju je volio.

Do danas nije saznao je li ona to otkrila; bilo je moguće da joj je već bio dosadio njezin novi ulov i da nije prida-

vala mnogo pažnje tome što ju je on napustio. Ali njegov Učitelj je znao. Njegov je Učitelj uvijek sve znao, a Tradicija Mjeseca bila je nepopustljiva s Iniciranima koji su se poslužili Crnom magijom, pogotovo da bi utjecali na ono što je najvažnije i najranjivije u ljudskoj vrsti: Ljubav.

Suočivši se sa svojim Učiteljem, shvatio je da je sveti zavjet koji je sklopio bilo nemoguće prekinuti. Shvatio je da su sile, kojima se htio koristiti i njima upravljati, bile mnogo snažnije od njega. Shvatio je da se nalazi na putu koji je izabrao, ali i da to nije bio bilo kakav put; bilo ga je

nemoguće napustiti. Shvatio je da je to bila njegova sudbina u ovoj inkarnaciji i da nije bilo načina da joj pobjegne.

Sada, kada je pogriješio, morao je platiti cijenu. A cijena je bio napitak gori od otrova — samoća — sve dok Ljubav ne osjeti da se on ponovno preobrazio u Učitelja. Dakle, ista ta Ljubav koju je on povrijedio, ponovno će ga osloboditi i konačno mu otkriti njegovu Drugu Polovicu.

Niste pitali ništa o meni. Niste znatiželjni, ili možete ili mozete 'vidjeti' sve putem svojih moći?«

U jednoj sekundi cijela mu je njegova prošlost protutnjala mislima, što je bilo dovoljno da odluči hoće li dopustiti stvarima da se dogode onako kako se trebaju dogoditi prema Tradiciji Sunca, ili će joj reći za sjajnu točku i tako se uplesti u sudbinu.

Brida je željela postati vještica, ali to još nije ostvarila. Prisetio se drvenjare na vrhu drveta, u kojoj joj je umalo sve rekao - sada se ponavljala ta ista kušnja, jer on je bio neoprezan i odložio je svoj mač, zaboravio da se vrag krije u sitnicama. Mi smo krojači vlastite sudbine. Mi možemo uvijek iznova ponavljati istu grešku. Možemo uvijek i pobjeći od svega za čim žudimo, a što nam život velikodušno nudi.

Ili se možemo prepustiti Božjoj Providnosti, uhvatiti Božju Ruku, i boriti se za svoje snove, vjerujući da oni uvijek dolaze u pravom trenutku.

»Izađimo sada«, ponovi Čarobnjak. I Brida je opazila da je ovaj put bio ozbiljan.

Ona zatraži račun; bila je ipak Kraljica Noći. Odjenuli su kapute i izašli na hladnoću koja je malo popustila - za nekoliko tjedana stizalo je proljeće.

Išli su skupa do stanice. Autobus je polazio za nekoliko minuta. Vani, na hladnoći, Bridin osjećaj razdraženosti pretvorio se u potpunu smetenost, u nešto što nije mogla

objasniti. Nije htjela ući u taj autobus — sve je prošlo loše; činilo joj se da je potpuno propalo sve što je željela ostvariti te večeri i imala je potrebu izgladiti stvari prije nego što ode. Došla je ovamo zahvaliti, a ponašala se kao i svaki put dosad.

Reče da joj je zlo, i ne ukrca se u autobus.

Prošlo je petnaest minuta, i došao je drugi.

»Ne želim otići sada«, reče. »Nije zbog mučnine od alkohola, već zato što sam sve upropastila. Nisam vam zahvalila onako kako sam trebala.«

»Ovo je posljednji autobus večeras«, reče Čarobnjak.

»Pozvat ću taksi kasnije. Cijena nije važna.«

Kada je autobus otišao, Brida požali što je ostala. Bila je zbunjena, nije znala što je zapravo željela. »Pijana sam«, pomisli.

»Idemo malo prošetati. Želim se otrijezniti.«

Šetali su kroz prazno seoce, s upaljenim uličnim lampama i prozorima u mraku. »To jednostavno nije moguće. Vidjela sam sjaj u Lorensovim očima i, usprkos tome, želim ostati ovdje s ovim čovjekom.« Ona je bila tek jedna obična, prevrtljiva žena, nedostojna svih poduka i vježbi u čarobnjaštvu. Sramila se sama sebe: potrebno je samo nekoliko gutljaja vina da Lorens, njezina Druga Polovica, i sve što je naučila u Tradiciji Mjeseca, izgube svaku važnost. Pomislila je, na trenutak da možda griješi - možda sjaj u Lorensovim očima nije bio poput onog iz predaje o Tradiciji Sunca. Ali nije tako, ona pokušava prevariti samu sebe; nikome se ne može dogoditi da ne prepozna sjaj u očima Druge Polovice.

Da je susrela Lorensa među mnoštvom ljudi i da nikada prije s njim nije razgovarala, u trenutku kad bi im se susreli pogledi, znala bi da je pronašla čovjeka svoga života. Našla bi način kako mu se približiti i on bi reagirao. Tradicije nikada ne griješe: Druge Polovice uvijek

se pronadū. Prije nego što je naučila išta o tome, već je bila čula priče o Ljubavi na prvi pogled, koju nitko nije uspio točno objasniti.

Svako ljudsko biće moglo je prepoznati taj sjaj, bez ikakve potrebe za silama magije. Ona je poznavala taj sjaj i prije nego što je išta znala o njegovu postojanju. Vidjela je taj sjaj, na primjer, u Čarobnjakovim očima onoga popodneva kada su prvi put otišli u kafić.

Odjednom se zaustavi.

»Pijana sam«, pomisli opet. Mora sve to zaboraviti. Sada treba prebrajati novac, provjeriti ima li dovoljno za taksi. Samo je to važno.

Ali ugledala je sjaj u Čarobnjakovim očima. Sjaj koji je otkrivao njezinu Drugu Polovicu.

»Blijedi ste«, reče Čarobnjak. »Mora da ste popili previše.«

»Proći će. Sjednimo malo dok ne prođe, a poslije idem kući.«

Sjeli su na klupu dok je ona prekapala po torbi tražeći novčanice. Mogla je ustati, pozvati taksi i odmah otići zauvijek; upoznala je svoju Učiteljicu, znala je kako nastaviti put. Upoznala je i svoju Drugu Polovicu; ako ustane s ove klupe i ode, čak će i onda ispuniti poslanje koje joj je Bog namijenio.

Imala je samo dvadeset i jednu godinu, ali već sada je znala da je bilo moguće susresti dvije Druge Polovice u jednom utjelovljenju i da je rezultat toga bol i patnja.

Kako bi to mogla izbjeći?

»Ne idem kući«, reče. »Ostajem.«

»Čarobnjakove oči su sjale, i ono što je prije bila tek nada, postala je stvarnost.«

Nastavili su hodati. Čarobnjak je gledao Bridinu auru kako mijenja boje, nadajući se da je izabrala pravi put. Osjećao je gromove i oluje koji su, u tom trenutku, tutnjili dušom njegove Druge Polovice — ali takav je bio proces preobrazbe. Tako su se preobražavali zemlja, zvijezde i ljudi.

Izašli su iz sela i nastavili hodati u smjeru planina gdje su se uvijek sastajali, kad Brida zamoli da zastanu.

»Pođimo ovuda«, reče ona, skrenuvši na put koji je vodio u žitno polje. Nije znala zašto je to činila. Samo je osjećala da joj je potrebna snaga prirode, da su joj potrebni prijatelji duhovi, koji su od postanka svijeta nastanjivali sva lijepa mjesta na planeti. Golemi mjesec sjao je na nebu osvjetljavajući puteljak i polje oko njih.

Čarobnjak je slijedio Bridu bez riječi. U dubini srca, zahvaljivao je Bogu što je imao vjere u njega i što nije ponovio

istu grešku, a bio je na rubu da je učini - minutu prije nego što je dobio ono za što se molio.

Hodali su kroz žitno polje, koje je mjesečeva svjetlost pretvarala u srebrno more. Bida je hodala besciljno, ne znajući koji joj je sljedeći korak. Duboko u njoj, neki glas je govorio da nastavi naprijed, da je snažna poput svojih prethodnica — i da se ne brine, jer one su navodile njezine korake i štatile je Mudročću Vremena

Zaustavili su se nasred polja. Nalazili su se blizu planina, a na jednoj od njih bila je velika stijena s koje se pruža pogled na zalazak sunca. Tamo je bila i lovačka drvenjara, postavljena visoko iznad svih ostalih, i mjesto na kojem se jedne noći jedna mlada djevojka suočila sa strahom i tamom.

»Spremna sam«, pomisli. »Spremna sam i znam da sam zaštićena.« Zamislila je upaljenu svijeću, s kojom je zapečatila vezu s Tradicijom Mjeseca.

»Ovdje je dobro«, reče ona, zaustavivši se.

Dohvatila je grančicu i nacrtala veliki krug na tlu, izgovarajući usput sveta imena kojima ju je podučila njezina Učiteljica. Nije imala svoj ritualni bodež; nije imala nijedan od svojih svetih predmeta, ali njezine su prethodnice bile ovdje, i one su joj govorile kako su posvetile svoj kuhinjski pribor da ne bi umrle na lomači.

»Sve na svijetu je sveto«, reče. »Ova grančica je sveta.«

»Da«, odgovori Čarobnjak. »Sve na ovome svijetu je sveto. I zrno pijeska može biti most koji vodi do nevidljivoga.«

»U ovome je trenutku, međutim, most do nevidljivoga moja Druga Polovica«, odgovori Bida.

Oči mu se napune suzama. Bog je bio pravedan.

Oboje su ušli u krug, i ona ga ritualno zatvori. Bila je to zaštićena koju su čarobnjaci i čarobnice koristili od pamtivijeka.

»Vi ste mi velikodušno pokazali svoj svijet«, reče Bida.
»Ovaj ritual činim sada da pokažem kako pripadam tom svijetu.«

Podigla je ruke prema mjesecu i zazvala magične sile prirode. Mnogo puta, dok su odlazile u šumu, gledala je svoju Učiteljicu kako to čini - ali ovaj put to je činila sama, sigurna da ne može pogriješiti. Sile su joj govorile da joj i nije bilo potrebno učenje, bilo je dovoljno prisjetiti se kako je to radila bezbroj puta u mnogim životima koje je proživjela kao čarobnica. Potom je molila da žetva bude

obilna i da ovo polje nikada ne prestane biti plodno. Na

njemu se nalazila ona, svećenica, koja bi u davna vremena stopila znanje o zemlji i znanje o preobrazbi sjemena, i molila dok bi njezin muž obrađivao zemlju.

Čarobnjak joj prepusti prve korake. Znao je da će, u određenom trenutku, morati preuzeti kontrolu; ali želio je da u vremenu i prostoru ostane zapisano da je ona započela taj proces. Njegov Učitelj, koji je u tom trenutku u nekom astralnom stanju čekao novi život, zacijelo je bio prisutan u žitnom polju, kao što je bio s njim i u kafiću za vrijeme njegove posljednje kušnje — i morao je biti sretan što je njegov učenik učio kroz patnju. Čarobnjak je u tišini slušao Bridina zazivanja. Kad je završila, rekla je:

»Ne znam zašto sam to učinila. Ali ispunila sam svoj dio zadaće.«

»Ja ću nastaviti«, reče on.

Zatim se okrene prema sjeveru i počne oponašati pjev ptica koje su postojale samo u legendama i mitovima. To je bio jedini detalj koji je još nedostajao. Wicca je bila dobra Učiteljica i podučila ju je gotovo svemu, osim završetku.

Kada se oglasio pjev svetog pelikana i feniksa, cijeli se krug ispunio svjetlom, misterioznim svjetlom, koje nije osvijetljavalo ništa oko sebe, a opet je svijetlilo. Čarobnjak je promatrao svoju Drugu Polovicu, a to je bila ona, sjajna u svom vječnom tijelu, sa zlatnom austom i zrakama svjetlosti koje su izbijale iz njezinog pupka i glave. Znao je da ona vidi isto i da motri sjajnu točku na njegovom lijevom ramenu, vjerojatno malo zamučenu zbog vina koje su popili.

»Moja Druga Polovica«, kaže ona, tiho, primijetivši točku.

»Pratit ću vas kroz Tradiciju Mjeseca«, reče Čarobnjak. I odjednom se žitno polje kojim su bili okruženi pretvori u pješčanu pustinju. Usred nje se nalazio hram ispred čijih su golemih ulaznih vrata plesale žene odjevene u bijelo.

Brida i Čarobnjak promatrali su ih s vrha jedne dine, a ona nije znala mogu li one nju vidjeti.

Brida je osjećala Čarobnjakovu prisutnost, htjela ga je upitati koje je značenje te vizije, ali nije uspjela ispustiti glasa iz grla. On primijeti strah u njezinim očima, i oni se vrata u svjetlosni krug u žitnom polju.

»Sto je to bilo?«, upita ona.

»Moj dar vama. To je jedan od jedanaest tajnih hramova Tradicije Mjeseca. Dar iz ljubavi, iz zahvalnosti što postojite, i što sam ja čekao toliko dugo da vas pronađem.«

»Povedite me sa sobom«, reče ona. »Naučite me kretati se kroz vaš svijet.«

I oboje su putovali kroz vrijeme, prostor, Tradicije. Brida vidje cvjetna polja, životinje iz bajki, tajanstvene dvorce i gradove koji kao da su lebdjeli na oblacima svjetla. Nebo je bilo posve obasjano, dok joj je Čarobnjak iznad žitnog polja pokazivao svete simbole Tradicije. Na trenutke se činilo kao da se nalaze na jednom od Zemljinih polova, s krajolikom prekrivenim ledom, ali ne na ovoj planeti; drugačija stvorenja, sitnija, s dužim prstima i drugačijim očima, radila su u golemom svemirskom brodu. Svaki put kada mu je nešto htjela reći, slike bi nestale i bile bi zamijenjene drugima. Brida je znala, u svojoj ženskoj duši, da se taj čovjek trudio pokazati joj sve što je naučio svih tih godina, i da je sigurno čekao sve to vrijeme samo da bi njoj mogao dati ovaj dar. Sada joj se mogao predati bez straha jer bio je njezina Druga Polovica. Ona je mogla putovati s njim kroz Elizejska polja, u kojima su obitavale prosvjetljene duše, i u koja su katkada pristizale duše koje su još tragale za prosvjetljenjem i tamo se napajale nadom.

Nije mogla procijeniti koliko je vremena prošlo prije nego što se ponovno našla s osvjetljenim bićem unutar kruga koji je sama nacrtala. Već je bila iskusila ljubav više

puta, ali do te noći ljubav je za nju predstavljala i strah. Taj strah, koliko god neznatan, uvijek je bio poput koprene - kroz njega si mogao vidjeti gotovo sve, osim boja. I u tom trenutku, gledajući svoju Drugu Polovicu pred sobom, shvatila je da je ljubav doživljaj usporediv s isprepletenim bojama - poput tisuću duga naslaganih jedna na drugu.

»Koliko toga sam izgubila od straha da baš to ne izgubim«, pomislila je promatrajući duge.

Nad njom je stajalo osvjetljeno biće, sa sjajnom točkom na lijevom ramenu, a iz glave i pupka izbijala mu je blistava svjetlost.

»Htjela sam razgovarati s vama, a nisam uspjela«, reče ona.

»Alkohol je kriv«, odgovori on.

No kafić, vino i osjećaj razdraženosti činili su se Bridi kao davno sjećanje.

»Hvala na vizijama.«

»Nisu to bile vizije«, reče osvijetljeno biće. Vidjeli ste mudrost Zemlje i dalekih planeta.

Brida nije željela razgovarati o tome. Nije željela predavanja. Željela je samo ono što je već doživjela.

»Jesam li i ja osvijetljena?«

»Jednako kao i ja. Ista boja, ista svjetlost. I isti snop energije.«

Sada je boja bila zlatna, a snopovi energije, koji su izbijali iz pupka i glave, bili su svjetloplave sjajne boje.

»Osjećam se kao da smo bili izgubljeni, a sada smo spašeni«, reče Brida.

»Umoran sam. Trebali bismo se vratiti. A i popio sam dosta.«

Brida je znala da je negdje postojao svijet kafića, žitnih polja i autobusnih stanica. Ali nije se htjela vratiti u njega

- jedino što je htjela bilo je ostati ovdje zauvijek. Čula je neki glas u daljini, kako zaziva, dok se svjetlost oko nje gasila — sve dok nije posve nestala. Golemi mjesec zabljesnuo na nebu, osvijetljavajući polje. Bili su goli, zagrljeni. I nisu osjećali ni hladnoću, ni stid.

Čarobnjak zamoli Bridu da završi ritual, budući da ga je ona i započela. Brida izgovori riječi koje je znala, a on joj pomogne. Kada su izgovorili riječi, on otvori magični krug. Oboje se odjenu i sjednu na tlo.

»Pođimo odavde odmah«, teče Brida nakon nekog vremena. Čarobnjak ustane i ona mu se pridruži. Nije znala što reći — bilo joj je neugodno, kao i njemu. Potvrdili su svoju ljubav, i sada, kao i svaki drugi par koji to proživi, nisu se mogli pogledati u oči.

Čarobnjak prekine tišinu.

»Morate se vratiti u grad. Znam odakle možete pozvati taksi.«

Brida nije znala je li je razočarao ili utješio ovim riječima. Njezin osjećaj zadovoljstva počeo je prerastati u mučninu i glavobolju. Bila je uvjerena da bi nadalje bila loše društvo te noći.

»U redu«, odgovori.

Okrenuli su se i vratili u selo. On je pozvao taksi iz telefonske govornice. Zatim su sjeli na pločnik i čekali ga.
»Htjela bih vam zahvaliti za ovu večer«, reče ona.
On ne odgovori.

»Ne znam je li proslava ekvinocija namijenjena samo čarobnicama. Ali bit će to poseban dan za mene.«
»Proslava je proslava.«
»Onda bih vas željela pozvati.«

On odmahne rukom kao da je htio skrenuti razgovor s ove teme. Vjerojatno je u tom trenutku razmišljao o

istoj stvari kao i ona - kako je teško odvojiti se od Druge Polovice kad je jednom pronađemo. Zamišljala ga je kako se vraća kući sam, pitajući se kad će ona ponovno doći. Ona će se vratiti - jer joj je to nalagalo srce. Ipak, samoću šume teže je podnijeti od samoće grada.

»Ne znam javlja li se ljubav iznenada«, nastavi Brida.

»Ali znam da sam otvorena prema ljubavi. Spremna sam za nju.«

Stigao je taksi. Brida je još jednom pogledala Čarobnjaka i primijetila da izgleda puno mlađe.

»I ja sam spreman za Ljubav«, bilo je sve što je rekao.

Zrake sunca ulazile su u prostranu kuhinju kroz blistavo čiste prozore.

»Jesi li dobro spavala, kćeri?«

Njezina majka položi na stol toplu čokoladu, malo tosta i sira. Zatim se vrati do štednjaka pripremiti jaja sa slaninom.

»Jesam. Zanima me je li moja haljina gotova. Treba mi prekosutra, za proslavu.«

Majka donese jaja sa slaninom i sjedne. Znala je da se nešto loše dogodilo njezinoj kćeri, ali ništa nije mogla učiniti u vezi s tim. Danas je željela s njom razgovarati na način na koji dosad nikad nije, ali znala je da ne bi puno postigla i da jest. Vani se nalazio jedan novi svijet, svijet koji ona još nije poznavala.

Bojala se za svoju kćer jer ju je voljela, a Brida je u tom novom svijetu bila sama.

»Hoće li haljina biti gotova, mama?«, inzistirala je Brida.

»Prije ručka«, odgovori joj majka. I to je oraspoloži. Barem se u nekim stvarima svijet nije promijenio. Majke su i dalje rješavale neke od problema svojih kćeri.

Malo je oklijevala, a na kraju ipak upita Bridu:

»Kako je Lorens, kćeri?«

»Dobro. Doći će po mene sutra popodne.«

Osjetila je olakšanje i strah, istovremeno. Ljubavni problemi uvijek su tištali dušu, a ona je molila Boga da se njezina kći ne zatekne u njima. Ali, s druge strane, bilo je to vjerojatno jedino životno područje u vezi kojeg joj je mogla dati savjet jer ljubav je od pamtivijeka ostala ista.

Prošetale su gradićem u kojem je Brida provela cijelo svoje djetinjstvo. Kuće su ostale iste, ljudi su se bavili istim stvarima. Njezina je kćer sreća neke prijateljice iz škole koje su danas radile u jednoj poslovnicu banke ili u papirnici. Sve su se međusobno poznavale i pozdravljale; neke su komentirale kako se Brida promijenila, druge kako dobro izgleda. Popile su čaj u deset sati ujutro, u restoranu u koji je njezina majka znala odlaziti subotom prije nego što je upoznala svoga muža, nadajući se susretu, iznenadnoj strasti, nečemu što bi naglo prekinulo svakidašnjicu.

Dok su razgovarale o novostima u životima sugrađana, majka se zagleda u kćer. Brida je pokazala zanimanje za tu temu, što je majku razveselilo.

»Haljina mi je potrebna danas«, ponovi Brida. Bila je zabrinuta, ali haljina nije bila uzrok tome. Ona je znala da će majka udovoljiti svakoj njezinoj želji.

Majka je odlučila riskirati i postaviti pitanje koje su djeca obično odbijala čuti jer ona su samostalna, slobodna, sposobna sama riješiti svoje probleme.

»Postoji li neki problem, kćeri?«

»Jesi li ikada voljela dvojicu, mama?« Bilo je nekog prkosa u njezinom glasu, kao da je život, samo njoj, postavio mnoge zamke.

Majka uroni kolačić u šalicu čaja i približi ga ustima. Pogledom je tražila izgubljeno vrijeme.

»Jesam. Voljela sam.«

Brida je pogleda začuđeno.

Majka se nasmije i pozove je da nastave šetnju.

»Tvoj je otac bio moja prva i moja najveća ljubav«, reče kad su izlazile iz restorana. »S njim sam sretna. Bila sam još mlada od tebe kad sam dobila sve o čemu sam sanjala. U to doba vjerovala sam, kao i moje prijateljice, da je jedini smisao života ljubav. Tko je nije uspio pronaći, nije mogao reći da je ostvario svoje snove.«

»Drži se teme, mama«, Brida je bila nestrpljiva.

»Ja sam imala i druge snove. Sanjarila sam, na primjer, o onome što si učinila i ti: otići živjeti u veliki grad, upoznati svijet koji se nalazio izvan granica mog mjesta. Jedini način kako pridobiti moje roditelje da pristanu na to bio je upisati neki studij kojeg nije bilo u okolici.«

»Probdjela sam mnoge noći, misleći na razgovor koji me čekao s njima. Isplanirala sam svaku rečenicu koju sam mislila reći, što bi oni mogli odgovorili na to i kako bih ja mogla braniti svoj stav.«

Njezina majka nikada dosad nije s njom tako razgovarala. Brida je pažljivo slušala, osjećajući istovremeno bliskost s majkom i tugu. Obje su mogle češće uživati u ovakvim trenucima — ali svaka je bila zatočena u svom svijetu i unutar svojih interesa.

»Dva dana prije razgovora s njima, upoznala sam tvoga oca. Zagledala sam se u njegove oči i vidjela poseban sjaj u njima, kao da sam pronašla osobu koju sam najviše željela sresti u životu.«

»Poznato mi je to, mama.«

»Nakon što sam upoznala tvog oca, shvatila sam da je moja potraga završena. Nije mi više trebalo niti jedno pojašnjenje svijeta. Nisam više bila nezadovoljna životom u ovom mjestu, s istim ljudima, radeći uvijek iste stvari. Svaki dan bio je drugačiji, zbog naše velike ljubavi.«

»Zaručili smo se i vjenčali. Nikada mu nisam govorila o svojim snovima da živim u velikome gradu, da upoznajem

nova mjesta i nove ljude. Jer, odjednom, cijeli se svijet našao u mojem gradiću. Ljubav je dala smisao mom životu.«

»Spomenula si drugu osobu, mama.«

»Želim ti nešto pokazati«, bilo je sve što je odgovorila.

Došle su do dna velikog stubišta koje je vodilo u jedinu katoličku crkvu u mjestu, rušenu i izgrađivanu u različ-

tim vjerskim ratovima. Bida je tamo odlazila svake nedjelje na misu i prisjetila se kako joj je, kao djetetu, bilo teško uspinjati se tim velikim stubama. Početak svakog rukohvata krasile su gravure svetaca - sveti Pavao slijeva i apostol Jakov zdesna - prilično izbljedjele, što od vremena, a što od turista. Tlo je bilo prekriveno suhim lišćem, kao da je dolazila jesen, a ne proljeće.

Crkva se nalazila na vrhu brežuljka i bilo je nemoguće vidjeti je s mjesta gdje su se one nalazile; zaklanjalo ju je drveće. Majka je sjela na prvu stepenicu i pozvala Bidu da učini isto.

»Dogodilo se ovdje«, reče majka. »Toga dana, više se ne sjećam razloga, odlučila sam moliti tijekom popodneva. Trebala mi je samoća, imala sam potrebu razmisliti o životu, i pomislila sam da je crkva pravo mjesto za to.«

»Ali kada sam došla dovdje, zatekla sam nekog čovjeka. Sjedio je ovdje gdje i ti sada, s dva kovčega pokraj sebe, i djelovao izgubljeno, očajnički tražeći nešto po knjizi koju je držao u rukama. Pomislila sam da je turist koji traži hotel i odlučila sam mu ptići. Započela sam razgovor. U početku se činio malo zatečen, ali se ubrzo opustio.«

»Rekao mi je da se nije izgubio. Bio je arheolog i krenuo je autom prema sjeveru - na mjesto gdje su bili pronašli neke iskopine, kad mu se odjednom auto ugasio. Mehaničar je već bio na putu, a on je iskoristio čekanje za upoznavanje crkve. Raspitivao se o mjestu, o okolnim selima, o povijesnim spomenicima.«

»Odjednom, problemi koji su me mučili toga popodneva čudesno su nestali. Osjećala sam se korisnom i ispričala mu sve što sam znala, osjećajući da su mnoge godine koje sam proživjela u ovome kraju konačno dobile smisao. Preda mnom se nalazio čovjek koji je proučavao ljude i narode i koji bi zauvijek mogao sačuvati, za sve buduće generacije, sve što sam ja otkrila ili čula kao dijete. Taj čovjek na stubištu pomogao mi je shvatiti da sam bila važna za svijet i za povijest svoje zemlje. Osjećala sam se potrebnom, a to je jedan od najboljih osjećaja koji se može doživjeti.«

»Kada sam prestala pričati o crkvi, nastavili smo razgovarati o drugim stvarima. Govorila sam mu kako sam ponosna na svoj grad, a on mi je odgovorio rečenicom jednog pisca, čijeg se imena ne sjećam, rekavši da razumijevanje mjesta iz kojeg potječemo uvelike pomaže razumijevanju svijeta.«

»Lav Tolstoj«, reče Bida.

I njezina je majka putovala kroz vrijeme, baš kao i ona prije neki dan, samo što njoj nisu bile potrebne katedrale u svemiru, podzemne biblioteke ili prašnjave knjige; bilo joj je dovoljno sjećanje na jedno proljetno poslijepodne, i na čovjeka s kovčezima na stubištu.

»Razgovarali smo neko vrijeme. Imala sam slobodno cijelo popodne za provesti s njim, ali kako je mehaničar mogao stići svaki čas, nastojala sam maksimalno iskoristiti svaku sekundu. Zainteresirao me njegov svijet, iskopine, izazov pronalaženja prošlosti u sadašnjosti. Pričao mi je o ratnicima, o mudfacima i o gusarima koji su nekoć živjeli na našem tlu.«

»Ne obraćajući pozornost na vrijeme, odjednom sam shvatila da je sunce već dotaklo horizont i da mi dotad u životu niti jedno popodne nije prošlo tako brzo. Naslućivala sam da se i on osjeća tako. Cijelo vrijeme mi je postavljao

pitanja u želji da održi razgovor, ne ostavivši mi mogućnost kazati kako moram uskoro krenuti. Govorio je bez prestanka, pričao mi o svemu što je dotad doživio i želio je saznati isto o meni. Vidjela sam mu u očima da me želi, iako sam tada imala gotovo dvostruko više godina nego što ti imaš sada.«

»Bilo je proljeće, zrakom se širio opojan miris i opet sam se osjećala mladom. Nedaleko odavde postoji cvijet koji cvate samo u jesen; a toga popodneva, ja sam se osjećala poput toga cvijeta. Kao da se, iznenada, u jeseni moga života, kad sam mislila da sam proživjela sve što se može proživjeti, pojavio taj čovjek na stubištu samo da mi pokaže da niti jedan osjećaj — kao ljubav, na primjer — ne stari zajedno s tijelom. Osjećaji su dio svijeta svijeta koji ne poznajem, a to je svijet u kojem ne postoji vrijeme, niti prostor, niti granice.«

Neko je vrijeme šutjela. Oči su joj bile odsutne, još uvijek prizivajući to daleko proljeće.

»Ja sam stajala ovdje, poput tridesetosmogodišnje mlade djevojke koja se ponovno osjećala poželjnom. Nije htio da odem. Sve dok, u jednom trenutku, nije prestao govoriti. Zagledao se duboko u moje oči i nasmijao se. Činilo se kao da mu je srce odavalo što sam mislila i htjelo mi reći da je to istina — njemu sam bila posebna. Ostali smo neko vrijeme u tišini, a potom smo se oprostili. Mehaničar nije došao.«

»Dugo nakon toga razmišljala sam je li taj čovjek uistinu postojao, ili je to bio anđeo kojeg mi je Bog poslao da me podučiti tajnim lekcijama života. Naposljetku sam zaključila da je to bio samo čovjek. Čovjek koji me je

volio, pa makar i samo jedno poslijepodne u kojem mi je predao sve što je čuvao cijeli svoj život — svoje borbe, svoja uzbuđenja, svoje teškoće i svoje snove. I ja sam se toga

popodneva potpuno predala — bila sam njegova družica, žena, slušateljica, ljubavnica. U nekoliko sati iskusila sam ljubav cijeloga života. «

Majka je promatrala kćer. Nadala se da je sve razumjela. Ali, duboko u sebi mislila je kako Brida živi u svijetu u kojem za takvu vrstu ljubavi više nije bilo mjesta.

»Nikada nisam prestala voljeti tvoga oca, niti jedan jedini dan«, zaključila ona. »Uvijek je bio uz mene, pružio mi je najbolje što je mogao i želim ostati uz njega do kraja života. Ali srce je misterij, i ja još ne razumijem što se dogodilo toga popodneva. Ono što znam jest da me je taj susret učinio samopouzdanijom, uvjerio me da još uvijek mogu voljeti i biti voljena i naučio me nešto što nikada neću zaboraviti: kada u životu pronađeš nešto bitno, to ne znači da se trebaš odreći svega ostalog.«

»Još ga se ponekad sjetim. Voljela bih znati gdje je, je li pronašao ono što je tražio toga popodneva, je li živ, ili je Bog preuzeo brigu o njegovoj duši. Znam da se nikada neće vratiti i samo sam ga zbog toga mogla tako jako i iskreno zavoljeti — jer ga nikad neću moći izgubiti; on mi se posve predao toga popodneva.«

Njezina majka je ustala.

»Moram krenuti kući dovršiti tvoju haljinu«, reče.

»Ostat ću još malo ovdje«, odgovori Brida.

Ona se približi kćeri i poljubi je s puno nježnosti.

»Hvala što si me saslušala. Prvi put sam ispričala ovu priču. Uvijek sam se bojala da ću umrijeti s njom i izbrisati je zauvijek s lica Zemlje. Odsad ćeš je ti čuvati za mene.«

rida se uspela stepenicama i zaustavila ispred crkve. Ta je mala i okrugla građevina bila veliki ponos regije; bilo je to jedno od prvih svetih mjesta kršćanskog bogoslužja u Irskoj, i tijekom cijele godine dolazili su je posjećivati istraživači i turisti. Od izvorne građevine iz V. stoljeća nije preostalo ništa, osim nekih dijelova poda crkve; svako je razaranje, međutim, ostavilo neki netaknuti dio tako da su posjetitelji mogli vidjeti povijest različitih arhitektonskih stilova u jednoj građevini.

Iznutra je dopirao zvuk orgulja i Brida je neko vrijeme slušala glazbu. U toj crkvi sve bilo jasno postavljeno;

Svijet je bio upravo na onom mjestu na kojem je i trebao biti, i tko bi prešao prag crkve, više se ni sa čim nije trebao zamarati. Tamo nisu postojale tajanstvene sile povrh svega, Mračne Noći kojima se trebalo vjerovati, a da ih se ne razumije. Ondje se više nisu spominjale lomače, a i sve religije svijeta postojale su jedna kraj druge, kao saveznice, povezujući čovjeka s Bogom. Bridina je zemlja još uvijek bila iznimka u tom spokojnom savezništvu - na sjeveru su se ljudi ubijali zbog vjere, ali i to bi trebalo uskoro završiti. Bog je bio gotovo sasvim objašnjen: On je velikodušni otac, a mi smo svi spašeni.

»Ja sam čarobnica«, pomisli ona boreći se sve više sa željom da uđe. Njezina je Tradicija sada bila drugačija i,

iako je Bog bio isti, ako prekorači ovaj prag, ona će obeščastiti ovo mjesto, i ono će obeščastiti nju.

Zapalila je cigaretu i zagledala se u horizont, nastojeći više ne misliti na to. Pokušala se koncentrirati na svoju majku. Poželjela je otrčati kući, nasloniti joj glavu u krilo, i ispričati joj da će za dva dana biti uvedena u Velike Tajne čarobnjaštva, da je putovala kroz vrijeme, da je spoznala seksualnu silu, da je mogla vidjeti što se nalazi u izlogu trgovine služeći se samo tehnikama Tradicije Mjeseca. Imala je potrebu za nježnošću i razumijevanjem jer i ona je u sebi nosila priče koje nije smjela nikome ispričati.

Orgulje su utihnule i Bida je ponovno čula zvukove grada, pjev ptica, vjetar što je udarao u grane i nagovijestao dolazak proljeća. Iza crkve, jedna su se vrata otvorila i zatvorila — netko je izašao. Na trenutak se vratila u jednu nedjelju svoga djetinjstva, kada je stajala na istom mjestu gdje i sada — nemirna jer je misa preduga, a nedjelja je bila jedini dan kada je mogla trčati poljima.

»Moram ući.« Možda bi njezina majka razumjela što je osjećala; ali ona je sada bila daleko. Zatekla se pred praznom crkvom. Nikada nije pitala Wiccu koja je uloga kršćanstva u svemu što joj se dogodilo. Činilo joj se da će izdati sve sestre spaljene na lomači ako kroči preko tog praga.

»Ipak, i ja sam bila spaljena na lomači«, pomisli. Sjetila se molitve koju je Wicca izgovorila na obljetnici mučeništva vještica. A u toj je molitvi citirala Isusa i Djevicu Mariju. Ljubav je iznad svega, i u ljubavi nema mržnje — samo povremenih zabluda. U jednom trenutku ljudi su odlučili postati Božjim namjesnicima i počeli činiti greške, ali Bog nije imao ništa s tim.

Kada je napon ušla, unutra nije bilo nikoga. Nekoliko upaljenih svijeća ukazivalo je na to da se toga jutra netko

potrudio obnoviti svoj savez sa silom koju je mogao samo

osjećati — i, na taj je način, prešao most između vidljivoga i nevidljivoga. Pokajala se zbog onoga što je prije pomislila: ni ovdje ništa nije bilo objašnjeno, i ovdje su ljudi morali sklapati savez, uranjati u Mračnu Noć Vjere. Pred njom, raširenih ruku, stajao je onaj Bog koji se činio jednostavnim.

Nije joj mogao pomoći. Ona je ostala sama sa svojim odlukama, i nitko joj nije mogao pomoći. Trebala je naučiti riskirati. Njoj nisu bile dane osobine razapetog čovjeka kojeg je vidjela pred sobom — on je imao svoje poslanje jer bio je Božji sin. On nikada nije griješio. Nije upoznao svakidašnju, ljudsku ljubav, već samo ljubav prema Ocu Sve što je trebao učiniti bilo je iznijeti svoju mudrost, i ponovno usmjeriti čovječanstvo na Božji put.

No, je li to sve? Prisjetila se sata katekizma, održanog jedne nedjelje, kada je vjeroučitelj bio nadahnut kao nikad dotad. Toga su dana učili o događaju kada je Isus, znojeći se krvavim znojem, molio Boga da otkloni kalež od njega, kalež iz kojeg su ga silili piti.

»Ali ako je on znao da je sin Božji, zašto ga je morao moliti?«, upitala je vjeroučitelja. »Zato što je to samo u srcu osjećao. Da je bio posve siguran, njegovo poslanje ne bi bilo ispunjeno, jer ne bi bio čovjek u potpunosti. Biti čovjekom znači sumnjati i, unatoč tome, nastaviti svoj put.«

Ona ponovno pogleda prizor ispred sebe, i po prvi put u svome životu osjeti njegovu blizinu; vjerojatno je i on bio usamljen i uplašen čovjek, koji se suočio sa smrću pitajući: »Oče, Oče, zašto si me ostavio?« Ako je to izgovorio, to je bilo zato što čak ni on nije bio siguran u svoje postupke. Sklopio je savez poput svih ljudi i uronio u Mračnu Noć, znajući da će odgovor pronaći tek na kraju svog puta. I on je morao proći kroz muku donošenja odluka, ostavljanje svoga oca, svoje majke i svoga malog grada da bi krenuo u potragu za ljudskim tajnama i misterijima Zakona.

Ako je on prošao kroz sve to, sigurno je upoznao i ljubav, iako Evanđelja nisu nikada dotakla tu temu — ljubav među ljudima bila je mnogo jednostavnija za razumjeti od one prema Vrhovnom Biću. Sjetila se da je prva osoba kojoj se ukazao nakon uskrsnuća bila žena, koja je uz njega ostala do samog kija

Činilo joj se kao da se njegov tihi lik složio s njom. Kušao je vino, kruh, zabavu, upoznao ljude i ljepote svijeta. Bilo je nemoguće da nije upoznao ljubav žene, i zbog toga se znojio krvavim znojem na Maslinskoj gori; jer nakon što je upoznao ljubav prema jednoj osobi, bilo je teško napustiti Zemlju i žrtvovati se zbog ljubavi prema čovječanstvu.

Iako je doživio sve što svijet može ponuditi, ipak je nastavio ići svojim putem, znajući da Mračna Noć može završiti na križu, ili na lomači.

»Stvoreni smo da se izlažemo rizicima Mračne Noći, Gospodine. Bojim se smrti, ali ne želim protratiti život. Bojim se ljubavi, jer ona donosi stvari koje su izvan naše svijesti; njezina je svjetlost golema, ali njezina me sjena plaši.«

Primijeti da se nesvjesno molila. Bog je gledao u nju; činilo se da razumije njezine riječi i da ih prihvaća.

Neko vrijeme čekala je njegov odgovor, ali nije čula nikakav zvuk, niti primijetila ikakav znak. Odgovor se nalazio tamo, ispred nje, u ovome čovjeku, razapetom na križu. On je ispunio svoju zadaću — i pokazao svijetu da, ako svatko ispuni svoju zadaću, nitko više neće patiti. Jer on je patio za sve ljude koji će biti dovoljno hrabri boriti se za svoje snove.

Brida zaplače, ni ne znajući pravi razlog za to.

^Vsvanuo je oblačan dan, ali nije kišilo. Lorens je godinama živio u ovome gradu i već je poznavao te oblake. Ustao se, i uputio prema kuhinji pripremiti kavu. Brida je ušla prije nego što je voda uzavrela.

»Jučer si kasno legla«, reče.

Nije odgovorila.

»Danas je taj dan«, nastavi. »Znam koliko ti je važan. Volio bih biti uz tebe.«

»To je zabava«, odgovori Brida.

»Što time želiš reći?«

»To je zabava. Otkad smo se upoznali, uvijek smo išli skupa na zabave. Pozvan si.«

Carobnjak je provjeravao je li mu jučerašnja kiša uništila bromelije u vrtu. Bile su savršene, nasmijao se sam sebi - uostalom, sile prirode se ponekad međusobno razumiju.

Pomislio je na Wiccu. Ona neće razabrati sjajne točke, jer to samo mogu vidjeti Druge Polovice međusobno; ali će primijetiti energiju svjetlosnih zraka kako struji između njega i njezine učenice. Carobnice su, prije svega,

ipak žene.

U Tradiciji Mjeseca to se zvalo »Vizija Ljubavi« i, iako se ona mogla dogoditi među ljudima koji nisu bili jedno drugom Druga Polovica, već samo zaljubljeni, znao je da će to u njoj u njoj prouzročiti bijes. Ženski bijes, bijes Snjeguljičine maćehe koja ne dopušta niti jednoj da bude ljepša.

Wicca je, međutim, bila Učiteljica, i shvatit će besmislenost svog bijesa. Ali u tom će stanju njezina aura već promijeniti boju.

On će joj potom prići, poljubiti je u obraz, i reći joj da je ljubomorna. Ona će odgovoriti da nije. On će je pitati zbog čega je bijesna.

Ona će odgovoriti da je žena i da mu ne treba objašnjavati svoje osjećaje. On će je ponovno poljubiti, jer govori istinu. I reći joj da mu je jako nedostajala dok su bili razdvojeni, i da je još uvijek obožava više nego ijednu

ženu na svijetu - osim Bride, jer Brida je bila njegova Druga Polovica.

Wicca će biti sretna. Jer je mudra.

»Starim, umišljam razgovore.« Tada pomisli da to ipak nije bilo zbog godina jer zaljubljeni muškarci uvijek se tako ponašaju.

Wicca je bila sretna što je kiša prestala i što će se oblaci razići prije mraka. Priroda je trebala biti u suglasju s radnjama ljudi.

Napravila je sve što je trebala, svatko je ispunio svoju zadaću, ništa nije nedostajalo.

Uputila se prema oltaru i zazvala svog Učitelja. Zamolila ga je da prisustvuje ovoj večeri; tri nove čarobnice pristupit će Velikim Misterijima, a na njoj je bila velika odgovornost njihove inicijacije.

Potom ode u kuhinju pripremiti kavu. Iscijedila je narančin sok i pojela nekoliko dijetnih kolačića. Pazila je na svoj izgled - jer je znala koliko je lijepa. Nije bilo potrebe da zanemaruje svoju ljepotu kako bi dokazala svoju inteligenciju i sposobnost.

Dok je nervozno miješala kavu, prisjetila se jednog dana poput ovog, prije mnogo godina, kada je njezin Učitelj zapečatio njezinu sudbinu s Velikim Misterijima. Na trenutak se pokušala prisjetiti kakva je bila tada, koje je snove imala

i što je željela od života.

»Mora da starim. Počela sam prebirati po prošlosti«, reče naglas. Brzo je popila kavu i počela s pripremama. Morala je obaviti još neke stvari. Znala je, ipak, da ne stari. U njezinom svijetu Vrijeme nije postojalo.

Brida se zaprepastila velikim brojem zaustavljenih automobila na cesti. Vedro nebo, na kojem su se nazirale posljednje zrake zalazećeg sunca, zamijenilo je teške jutarnje oblake; unatoč hladnoći, bio je to prvi dan proljeća.

Ona je zazvala zaštitu šumskih duhova, i zatim je pogledala Lorensa. On ponovi iste riječi, pomalo stidljivo, ali sretan što je prisutan. Da bi održali sklad, bilo je potrebno da jedno od njih povremeno zakorači u pravu stvarnost drugoga. Među njima se, također, nalazio most između vidljivoga i nevidljivoga. Magija je bila prisutna u svim njihovim radnjama.

Brzo su prošli kroz šumu i našli se na čistini. Brida je očekivala prizor koji je vidjela; muškarci i žene svih dobi, i vjerojatno raznih profesija, stajali su okupljeni u grupe, razgovarajući međusobno i pokušavajući se ponašati kao da je taj susret najnormalnija stvar na svijetu. A zaptavo, svi su oni bili zbunjeni poput nje i Lorensa.

»Zar su svi ovi ljudi dio ceremonije?«, upita Lorens, koji nije očekivao toliki skup.

Brida mu objasni da su neki gosti, kao i on. Nije znala točno tko će sudjelovati, ali sve će se ubrzo otkriti.

Izabrali su jedan kutak, i Lorens je odložio naprtnjaču na pod. Unutra se nalazila Bridina haljina i tri boce vina - Wicca je preporučila da svatko, sudionik ili uzvanik, donese jednu bocu. Prije nego što su izašli iz kuće, Lorens

je upitao tko je treći uzvanik. Brida mu ispriča da postoji Čarobnjak kojeg je posjećivala u planinama - i on se ne obazre previše na to.

»Zamislite«, neka je žena pored njih komentirala. »Zamislite da moje prijateljice saznaju da večeras prisustvujem pravom Sabatu.«

Sabatu čarobnica. Zabava koja je preživjela krv, lomače, prosvjetiteljstvo, i zaborav. Lorens je pokušavao ostati zainteresiran, govoreći sam sebi da je ondje bilo mnogo onih koji su se nalazili u istoj situaciji kao i on. Primijeti daje nekoliko cjepanica bilo naslagano na sredini čistine, i uhvati ga jeza.

Wicca je stajala u jednom kutu i razgovarala s nekom grupom. Kad ju je opazila, Brida je ode pozdraviti i upitati je li sve u redu. Ona zahvali na ljubaznosti, i upozna Lorensa. »Pozvala sam još nekoga«, reče Brida. Wicca je začuđeno pogleda. Ali potom se nasmiješi; Brida je bila uvjerena da je znala o kome je riječ.

»Drago mi je radi toga«, odgovori. »Ova zabava je i tvoja. A prošlo je mnogo vremena otkada nisam vidjela tog starog vješca. Zanima me je li naučio štogod od tada.«

Pristiglo je još ljudi - no Brida nije mogla razlučiti tko je bio uzvanik, a tko sudionik. Pola sata kasnije, kada se skupilo gotovo stotinjak ljudi koji su na čistini potihom razgovarali, Wicca zamoli za tišinu.

»Ovo je ceremonija«, reče. »Ali ta ceremonija je i zabava. Stoga, molim, niti jedna zabava ne počinje bez napunjenih čaša.«

Otvori svoju bocu, i napuni čašu osobi pored sebe. Ubrzo, boce počnu kružiti, i glasovi se primjetno povise. Brida nije htjela piti; još joj je bilo živo sjećanje na čovjeka, u žitnom polju, koji joj otkriva tajne hramove Tradicije Mjeseca. Osim toga, uzvanik kojeg je čekala još nije stigao.

Lorens je, međutim, bio mnogo opušteniji, i započeo je razgovor s nekim ljudima pored sebe.

»Ovo je zabava!«, reče Bridi, smijući se. Došao je pripremljen za onostrani svijet, a radilo se o običnoj zabavi. Međutim, mnogo veselijoj od zabava znanstvenika na koje je morao odlaziti.

Podalje od njegove grupe stajao je gospodin bijele brade, u kojemu on prepozna profesora sa svog fakulteta. Nije znao što učiniti, ali je i gospodin prepoznao njega i, s udaljenosti, podigao čašu u znak zdravice.

Lorens osjeti olakšanje - više nije postojao lov na vještice, pa tako ni na njihove simpatizere.

»Ovo je poput piknika«, Brida je čula kako netko komentira. Da, bilo je poput piknika, i to joj je smetalo. Očekivala je nešto više ritualno, nalik na Sabate koji su nadahnjivali Goyu, Saint-Saensa ili Picassa. Uzela je bocu i natočila si piće.

Zabava. Prijeći most između vidljivoga i nevidljivoga na zabavi. Bridu je zanimalo kako se nešto sveto može dogoditi u tako bezbožnom ambijentu.

Noć je brzo padala, a ljudi su pili bez prestanka. Budući da je tama prijetila prekriti cijelo mjesto, nekoliko je

prisutnih - bez posebnog rituala - zapalilo kriješ. Tako je bilo i u prošlosti — kriješ je, osim što je predstavljao magični i moćni element, davao svjetlo. Svjetlo oko kojeg su se žene okupljale da bi razgovarale o svojim muževima, o svojim magijskim iskustvima, o sastancima sa sukubima i inkubima - zastrašujućim seksualnim demonima srednjega vijeka. I u prošlosti je bilo tako - zabava, goleme sveopća zabava, radosno slavlje dolaska proljeća i nade, doba u kojem je radovanje značilo iznevjeriti Zakon, jer se nitko nije mogao zabaviti u svijetu predviđenom samo za dovođenje slabih u iskušenje. Zemaljski vladari, zatvoreni u svojim mračnim dvorcima, promatrali su krjesove u šumi i osjećali se pokradenima - ti su ljudi željeli upoznati

radost, a tko upozna radost ne uspijeva više živjeti s tugom bez protesta. Doživjevši to, mogli su tako očekivati da će cijele godine biti jednako sretni, a to bi ugrozilo cijeli politički i religijski sistem.

Cetvero-petero ljudi, već lagano opijenih, započelo je plešati oko krijesa — vjerojatno u želji da oponašaju vještičju zabavu. Među njima, Brida primijeti jednu od žena koja je trebala biti inicirana, a upoznala ju je kada je Wicca obilježavala mučeništvo sestara. Ostala je šokirana tim prizorom - pretpostavljala je da se sljedbenici Tradicije Mjeseca ponašaju u skladu sa svetim mjestom na kojem se nalaze. Sjetila se večeri provedene s Čarobnjakom, i kako je alkohol narušio komunikaciju među njima za vrijeme šetnje pod zvijezdama.

»Moji će prijatelji umrijeti od ljubomore«, čula je kako netko govori. »Nikada neće povjerovati da sam bila ovdje.«

To je za nju bilo previše. Trebala se malo udaljiti da bi shvatila što se zapravo događa i oduprla se jakoj želji da se vrati kući, da pobjegne odande prije nego što se razočara svime u što je vjerovala gotovo godinu dana. Potražila je Wiccu pogledom - ona se smijala i zabavljala s ostalim uzvanicima. Broj ljudi oko krijesa sve se više povećavao; neki su pljeskali i pjevali, a drugi su udarali grančicama i ključevima u prazne boce.

»Moram prošetati«, reče Lorensu.

On se već sprijateljio s ljudima oko sebe, i oni su bili fascinirani njegovim pričama o drevnim zvijezdama i čudima moderne fizike. Ali odmah je prekinuo razgovor.

»Želiš li da idem s tobom?«

»Radije bih išla sama.«

Udaljila se od grupe i uputila u smjeru šume. Glasovi su bili sve živahniji i sve glasniji, i sve zajedno - pijanci,

komentari, izigravanje čarobnjaštva oko krijesa - sve se to pomiješalo u njezinoj glavi. Toliko je dugo čekala ovu noć, a to je obična zabava, poput zabava dobrotvornih udruuga, na kojima se jede, pije, prepričavaju zgode, a potom se diskutira kako bi trebalo pomoći Indijcima na Južnoj polutci i tuljanima na Sjevernom polu.

Hodala je šumom, pazeći da joj kriješ ostane u vidnom polju. Uspela se puteljkom koji je bio okružen kamenjem i s kojeg je mogla gledati ptizor s uzvisine. Ali, i s vrha, prizor je bio žalostan: Wicca koja je obilazila grupe da provjeri je li sve u redu, ljudi koji su plesali oko krijesa, neki parovi u svojim prvim alkoholiziranim poljupcima. Lorens je nekoj dvojici nešto živahno pričao, vjerojatno priče prikladne za bar, ali ne i za ovakvu zabavu. Jedan je čovjek dolazio iz smjera šume, možda stranac privučen bukom, u potrazi za malo rasonode.

Hod joj je bio poznat.

Čarobnjak.

Brida se trgne i počne trčati niz silazni put. Htjela ga je preteći prije nego što stigne na zabavu. Trebao joj je da je spasi, kao što je to već mnogo puta učinio. Morala je shvatiti smisao svega toga.

Wicca zna kako se organizira Sabat«, pomisli Čarobnjak, približavajući se. On je mogao vidjeti i osjetiti slobodan protok energije ljudi na zabavi. U ovoj fazi rituala, Sabat je nalikovao na običnu zabavu — trebalo je postići da se svi uzvanici povezu u jedinstvenu vibraciju. Na svom prvom Sabatu u životu, bio je užasnut time; sjetio se kako je pozvao svog Učitelja na stranu da ga upita što se to događa.

»Jeste li već bili na nekoj zabavi?«, upita ga Učitelj, ljutit što mu je prekinuo zanimljiv razgovor.

Čarobnjak odgovori da jest.

»I što čini zabavu dobrom?«

»Kada se svi zabavljaju.«

»Ljudi organiziraju zabave otkad su živjeli u špiljama«, odgovori Učitelj. »To su prvi zabilježeni kolektivni rituali, a Tradicija Sunca obvezala se da će ih održavati do danas. Dobra zabava pročišćava misli svih koji sudjeluju, ali to je teško postići - dovoljno je nekoliko ljudi da se upropa-

sti opće veselje. Ti ljudi sami sebe smatraju važnijima od ostalih, teško ih se može zadovoljiti, misle da tamo gube vrijeme jer ne uspijevaju uspostaviti kontakt s ostalima. I na kraju postanu žrtve neke misteriozne pravde: uglavnom odu ispunjeni oslobođenim astralnim larvama onih koji su se uspjeli povezati s drugima. Sjeti se da je prvi put

koji vodi prema Bogu molitva. Drugi put prema Bogu je veselje.«

Mnogo je godina prošlo od tog razgovora s Učiteljem. Čarobnjak je odonda prisustvovao mnogim Sabatima, i znao je da se nalazi na jednoj vješto organiziranoj ritualnoj zabavi; razina kolektivne energije rasla je iz časa u čas.

Potražio je Bridu pogledom; bilo je mnogo ljudi tamo, a nije bio naviknut na mnoštvo. Znao je da se mora uključiti u kolektivnu energiju, bio je spreman na to, ali se najprije trebao naviknuti na situaciju. Ona bi mu mogla pomoći. Kad je pronađe, bolje će se osjećati.

Bio je Čarobnjak. Poznao je viziju sjajne točke. Sve što je trebao učiniti bilo je promijeniti svoj stupanj svijesti i točka će se pojaviti, usred te gomile ljudi. Godinama je tražio tu sjajnu točku — sada se nalazila samo nekoliko desetaka metara od njega.

Čarobnjak je promijenio svoje stanje svijesti. Ponovno je promotrio ljude na zabavi, ovaj put s promijenjenom percepcijom, i mogao je vidjeti aure najrazličitijih boja - međutim, sve su se približavale boji koja će dominirati te večeri.

»Wicca je velika Učiteljica, sve čini vrlo brzo«, pomislio je. Uskoro će sve aure, energetske vibracije koje svi ljudi imaju oko svojih tijela, biti usklađene; i drugi dio rituala može započeti.

Pomakao je pogled slijeva nadesno, i napokon uočio gdje se nalazi svjetla točka. Odlučio ju je iznenaditi, i približi se na prstima.

»Brida«, reče.

Njezina Druga Polovica se okrene.

»Otišla je prošetati«, odgovori mladić ljubazno.

* * *

Na trenutak, koji se činio kao vječnost, on se zagleda u čovjeka ispred sebe.

»Vi mora da ste Čarobnjak kojega Brida toliko spominje«, reče Lorens. »Sjednite s nama. Ona će doći poslije.«

Ali Brida je već bila tu. Zastala je pred obojicom, raširenih očiju i zadihana.

S druge strane krijesa, Čarobnjak osjeti nečiji pogled. Poznao je taj pogled, pogled u kojem nije mogao vidjeti sjajne točke, jer tako se međusobno mogu prepoznati samo Druge Polovice. Ali bio je to poznat i dubok pogled, pogled koji je poznao Tradiciju Mjeseca i srca muškaraca i žena.

Čarobnjak se okrene i ugleda Wiccu. Ona se osmjehnula s druge strane krijesa — u sekundi je sve shvatio.

Bridine su oči također bile uprte u Čarobnjaka. Sjale su od zadovoljstva. On je došao.

»Želim vas upoznati s Lorensom«, reče ona. Zabava joj se odjednom učinila veselijom, objašnjenja joj više nisu bila potrebna.

Čarobnjak se još nalazio u stanju promijenjene svijesti. Promatrao je kojom je brzinom Bridina aura mijenjala boju, pretvarajući se u nijansu koju je Wicca odabrala. Djevojka je bila zadovoljna i vesela što je on došao, i što god da on kaže ili učini, moglo bi u trenu uništiti njezinu Inicijaciju. Morao je, pod svaku cijenu, kontrolirati svoje osjećaje.

»Drago mi je«, obrati se Lorensu. »Biste li mi natečili čašu vina?«

Lorens se nasmiješi i pruži mu bocu.

»Dobrodošli u grupu«, reče. »Siguran sam da će vam se svidjeti zabava.«

Nasuprot krijesa, Wicca je otklonila pogled i odahnula s olakšanjem; Brida nije ništa shvatila. Bila je dobra učenica — i Wicca joj nije željela zabraniti obred Inicijacije te večeri, samo zato što nije uspjela napraviti najlakši korak od svih: veseliti se s ostalima.

»On će se pobrinuti sam za sebe.« Čarobnjak je iza sebe imao godine rada i discipline. Znao je upravljati osjećajima, barem toliko vremena koliko je potrebno da ih zamijeni drugima. Cijenila ga je zbog njegova rada i upornosti, i pomalo se bojala njegove goleme snage.

Razgovarala je s još nekim uzvanicima, ali nije uspjela sakriti iznenađenje zbog onoga što je upravo vidjela. Dakle, to je bio razlog zbog kojega je posvetio toliko pažnje Bridi

- koja je, na kraju krajeva, bila čarobnica poput bilo koje druge čarobnice koja je proživjela razna utjelovljenja učeći Tradiciju Mjeseca.

Brida je njegova Druga Polovica.

»Moja ženska intuicija me prevarila. Sve drugo mi je padalo na pamet, osim onog najočitijeg.« Utješila se mišlju kako je ishod njezine znatiželje ipak pozitivan: Bog je odabrao ovaj put kako bi joj pomogao iznova upoznati svoju učenicu.

V

Čarobnjak zamijeti poznanika u daljini i ispriča se što će na trenutak napustiti društvo. Brida je bila ushićena, uživala je u njegovoj blizini, ali pomisli da je bolje pustiti ga da ode. Njezina ženska intuicija govorila joj je da nije preporučljivo da on i Lorens provedu mnogo vremena zajedno — mogli bi se sprijateljiti, a kada su dva muškarca zaljubljena u istu ženu, bolje je da se mrze nego prijateljuju. U slučaju njihova prijateljstva, izgubila bi obojicu.

Promatrala je ljude oko krijesa, i poželjela je zaplesati. Pozvala je Lorensa - on se kolebao na trenutak, no ipak se ohrabrio. Ljudi su se vrtjeli i pljeskali, pili su vino i udarali ključevima i grančicama u prazne boce. Svaki put kada bi plesala u blizini Čarobnjaka, on bi se nasmiješio i digao čašu u njezinu čast. Bila je ovo jedna od najljepših noći u njezinu životu.

Wicca je ušla u krug; svi su bili opušteni i zadovoljni. Uzvanici, koji su do maloprije bili uznemireni radi onoga što bi se moglo dogoditi i uplašeni radi onoga što bi mogli vidjeti, sada su se u potpunosti stopili s općim Raspoloženjem ove noći. Proljeće je stiglo, moralo se slaviti, napuniti duše vjerom u sunčane dane koji slijede, zaboraviti što prije siva popodneva i samotne noći provedene kod kuće.

Pljesak je bio glasniji, i sada je Wicca određivala ritam. Bio je postojan i pravilan. Svi su usmjerili poglede prema krijesu. Nitko više nije osjećao hladnoću - činilo

se kao da je već stiglo ljeto. Ljudi oko krijesa počeli su skidati jakne.

»Zapjevajmo!«, reče Wicca. Ona uzastopno ponovi neku laganu melodiju, sastavljenu od samo dvije strofe; ubrzo su svi pjevali s njom. Malobrojni su znali da se radi o čarobnjačkoj mantri, u kojoj je bio važan zvuk riječi, a ne značenje. Bio je to zvuk sjedinjenja s Darovima, i oni koji su posjedovali magične vizije — kao Čarobnjak i ostali prisutni Učitelji — mogli su vidjeti kako se stapala

sjajna energija prisutnih.

Lorensa je izmorio ples i otišao je pomoći »glazbenicima« s bocama. I drugi su izlazili iz kruga — jedni zato što su također bili umorni, drugi zato što ih je Wicca zamolila da joj pomognu oko ritma. Nitko — osim onih koji će biti Inicirani — nije primijetio što se događa, zabava je počela prodirati na sveti teritorij. Ubrzo su oko krijesa ostale samo pripadnice Tradicije Mjeseca i čarobnice koje će biti Inicirane.

I Wiccini muški učenici nisu više plesali; ritual inicijacije za muškarce je bio drugačiji i događao se drugog datuma. U ovome trenutku, ono što je strujalo na astralnom planu, upravo iznad krijesa, bila je ženska energija, energija preobrazbe. Tako je bilo od davnina.

Brida osjeti jaku vrućinu. To nije moglo biti od vina jer je malo popila. Sigurno je bilo od plamena krijesa. Poželjela je skinuti bluzu, ali osjećala je sram - sram koji se gubio dok je pjevala te jednostavne pjesme, pljeskala i vrtjela se oko vatre. Zagledala se u plamen, i svijet joj se činio sve manje i manje bitnim - doživljaj vrlo sličan onome koji je imala kada su joj se prvi put otkrile karte za tarot.

»Upadam u trans«, pomisli. »I što onda? Zabava je odlična!«

»Kakva neobična glazba«, pomisli Lorens, u pauzi udaranja ritma o bocu. Njegovo uho, naviknuto na oslušivanje vlastitog tijela, osjetilo je kako mu ritam dlanova i zvuk riječi odzvanjaju točno posred grudi, kao kad bi slušao najjače bubnjeve na koncertu klasične glazbe. Imao je neki čudan osjećaj - činilo mu se da taj ritam određuje i otkucaje njegova srca.

Kako je Wicca ubrzavala ritam, tako je i njegovo srce brže tuklo. To mora da se događalo svima.

»Više krvi mi dotiče u mozak«, pokušao je dati znanstveno objašnjenje. Ali nalazio se usred čarobnjačkog rituala i ovo nije bilo vrijeme za objašnjenja; o tome može kasnije razgovarati s Bridom.

»Na zabavi sam, i samo se želim provesti!«, reče naglas. Netko u blizini složio se s njim, a Wiccini su dlanovi još malo ubrzali ritam.

»Slobodna sam. Ponosna sam na svoje tijelo, jer ono je Božje djelo u svijetu vidljivoga.« Vrućina krijesa postala je nepodnošljiva. Svijet se činio dalek, i ona se više nije htjela zamarati povtšnim stvarima. Bila je živa, krv je kolala njezinim venama, i potpuno se, tijelom i dušom,

predala svojoj potrazi. Ples oko krijesa nije bio ništa novo za nju, jer taj pljesak, ta glazba, taj ritam, u njoj su budi- li zaboravljena sjećanja iz doba kada je bila Učiteljica Mudrosti Vremena. Nije bila sama jer ova je zabava bila ponovni susret, ponovni susret sa sobom i s Tradicijom koju je prenosila kroz mnoge živote. Osjeti duboko pošto- vanje prema sebi.

Ponovno se našla u tijelu, i to u lijepom tijelu, koje se tisućama godina borilo da preživi u neprijateljskom svi- jetu. Živjelo je u moru, gmizalo po zemlji, penjalo se na drveće, hodalo na četiri noge, i sada je stajalo, ponosno, s dvije noge na zemlji. To tijelo bilo je vrijedno štovanja

zbog svoje dugotrajne borbe. Ne postoje lijepa ili ružna tijela jer sva prolaze isti put, sva su ona vidljiv dio duše koja u njima obitava.

Ponosila se, iskreno se ponosila, svojim tijelom.

Skinula je bluzu.

Nije nosila grudnjak, što i nije bilo važno.

Ponosila se svojim tijelom, i nitko je nije mogao osuditi zbog toga; i da joj je bilo sedamdeset godina, i dalje bi se ponosila svojim tijelom jer kroz njega duša čini svoja djela.

Ostale žene oko krijesa učinile su isto; također se nisu zamarale zbog toga.

Otkopčala je remen hlača i konačno ostala posve naga. I to nije učinila bez razloga. U tom je trenutku doživjela najpotpuniji oblik slobode u cijelom svom životu i učinila je to samo zato što je nagost bila jedini način da pokaže kako je njezina duša bila slobodna. Nije marila što su tamo bili prisutni drugi ljudi, odjeveni, i promatrali je - sve što je željela bilo je da i oni dozive svoje tijelo na način kako je ona doživljavala svoje. Mogla je slobodno plesati, i ništa više nije sprečavalo njezine pokrete. Svaki atom njezinog tijela doticao je zrak, a zrak je bio darežljiv; donio je sa sobom, izdaleka, tajne i miomirise - da je obaviju od glave do pete.

Muškarci i uzvanici koji su udarali u boce opaze da su žene oko krijesa gole. Pljeskali su, primali se za ruke, i pjevali čas mirno, čas mahnito. Nitko nije znao tko je diktirao taj ritam - jesu li to bile boce, dlanovi, ili glaz- ba. Svi su bili svjesni onoga što se događalo i da je netko, u tom trenutku, bio dovoljno hrabar prekinuti ritam, ne bi u tome uspio. U ovoj fazi rituala, najveći problem Uči- teljice bio je taj što nije smjela dopustiti prisutnima da

primijete kako su u transu. Morali su imati dojam da se mogu kontrolirati, iako to, zapravo, nisu mogli. Wicca nije zloupotrijebila jedini Zakon koji je Tradicija kažnjavala s iznimnom strogošću: utjecati na volju drugih. Jer svi su prisutni znali da su pristupili Sabatu čarobnica - i da za čarobnice život znači sjedinjenje s Univerzumom.

Kasnije, kada ova noć bude tek sjećanje, nitko od ovih ljudi neće komentirati ono što su vidjeli. Nije bilo nikakvih zabrana u vezi toga, ali tko je bio tamo, osjetio je prisutnost moćne sile, tajanstvene i svete, intenzivne i neumoljive, kojoj se niti jedno ljudsko biće ne bi usudilo suprotstaviti.

»Zavrtite se!«, reče jedina odjevena žena, u crnoj haljini koja joj je padala do poda. Sve ostale, nage, plesale su, pljeskale i počele se vrtjeti u krug.

Neki je čovjek kraj Wicce odložio gomilu haljina. Tri od tih haljina bit će nošene prvi put - s time da su dvije

bile istog stila. Radilo se o osobama s istim Darom - Dar se materijalizirao kroz san o haljini.

Wicca više nije imala potrebe pljeskati — ljudi su slijedili ritam kao da ga je ona i dalje diktirala.

Bacila se na koljena, položila palčeve na glavu i počela upravljati Moćima.

Moć Tradicije Mjeseca, Mudrost Vremena, bila je tamo. Bila je to vrlo opasna moć, koju su samo čarobnice mogle prizvati nakon što su postale Učiteljice. Wicca je znala kako upravljati njome, no ipak je zamolila za zaštitu svog Učitelja.

U toj moći prebivala je Mudrost Vremena. U njoj se nalazila Zmija, mudra vladarica. Samo je Djevica mogla ukrotiti zmiju, držeći je pod svojim stopalima. Stoga se Wicca u molitvi obratila i Djevici Mariji, tražeći čistoću duše, čvrstoću ruke i zaštitu nad svojim ogrtačem, kako bi mogla prenijeti Moć na žene ispred sebe, a da ih ne zavede ili zavlada njima.

S licem okrenutim prema nebu, jakim i sigurnim glasom, izgovorila je riječi apostola Pavla:

»Ako tko razara hram Božji, njega će Bog razoriti, jer je svet hram Božji, a taj ste vi.

Neka nitko sam sebe ne zavarava! Ako tko među vama zbilja misli da je mudar po sudu ovoga svijeta, neka bude lud da bude mudar, jer je mudrost ovog svijeta ludost pred Bogom!

Stoji naime pisano: 'On hvata mudrace njihovom lukavštinom' i opet: 'Gospodin poznaje misli mudraca; zna da su isprazne.'

Zato neka se nitko ne ponosi ljudima! Vama pripada sve.«³

3 Prijevod preuzet iz izdanja *Biblija - Stari i Novi zavjet*, prijevod: Dr. Ljudevit Rupčić

(Novi Zavjet), Stvarnost, 1968.; Prva poslanica Korinćanima: Dostojanstvo kršćanina 1 Kor 3, 17-22 - op. prev.

nekoliko pokreta ruke, Wicca je usporila ritam pljeskanja dlanova. Boce su slabije odzvanjale, a žene su se sve sporije okretale. Wicca je držala Moć pod kontrolom, i cijeli orkestar bio je skladan, od najpiskavijeg roga do najnježnije violine. Da bi to postigla, trebala je pomoć Moći, ali joj se nije smjela predati.

Pljeskala je i ispuštala glasove. Postepeno, svi su prestajali svirati i pljeskati. Čarobnice su prišle Wicci i uzele svoje haljine - samo su tri žene ostale nage. U tom trenutku, napunio se jedan sat i dvadeset i osam minuta neprekidnog zvuka, i iako su svi prisutni bili u promijenjenom stanju svijesti, nitko od njih, osim tri gole žene, nije izgubio svijest

O tome gdje se nalaze i što rade.

Međutim, tri gole žene bile su u potpunom transu. Wicca je pružila svoj ritualni bodež ispred sebe i usmjerila svu nakupljenu energiju prema njima.

Njihovi su se Darovi ukazali u trenu. Bio je to njihov način služenja svijetu, nakon što su prošle dug i težak put

1 konačno stigle dovde. Svijet ih je testirao na sve moguće načine; i bile su dostojne onoga što su postigle. U svakodnevnom životu i dalje će se suočavati s uobičajenim slabostima i povredama, činiti mala djela dobrote ili okrutnosti. I dalje će proživljavati agonije i ekstaze, poput svih ostalih koji su dio ovog promjenjivog svijeta. Ali, u točno određeno vrijeme, one će naučiti da svako ljudsko biće u sebi nosi nešto

mного važnije od sebe samoga: Dar. Bog je svakome u ruke predao Dar - oruđe kroz koje se On očituje svijetu i pomaže čovječanstvu. Bog je izabrao ljudsko biće da mu služi kao ruka na Zemlji. Neki su uspjeli otkriti svoj Dar kroz Tradiciju Sunca, drugi kroz Tradiciju Mjeseca, i na kraju će svi otkriti svoj Dar - čak ako za to bude potrebno i nekoliko inkarnacija.

Wicca je stajala pred velikim kamenom, kojeg su ondje postavili keltski svećenici. Čarobnice su, u svojim crnim haljinama, oblikovale polukrug oko nje.

Promatrala je tri gole žene. Njihove su oči sjale.

»Dođite ovamo.«

Žene su došle u sredinu polukruga. Wicca ih potom zamoli da legnu licem naslonjene na tlo, s rukama položenim u oblik križa.

Čarobnjak ugleda Bridu kako liježe na tlo. Pokušao se usredotočiti samo na njezinu auru, ali bio je muškarac - a muškarac promatra tijelo žene.

Nije se htio prisjećati svega. Nije želio razmišljati o tome pati li on ili ne. Bio je svjestan samo jedne stvari - da je obaveza njegove Druge Polovice prema njemu ispunjena.

»Šteta što sam tako malo vremena proveo s njom.« Ali nije smio tako razmišljati. U nekom kutku Vremena dijelili su isto tijelo, trpjeli iste boli i veselili se istim stvarima. Bili su zajedno u jednom biću, možda šetali po šumi poput ove, promatrali noć u kojoj su iste zvijezde sjale na nebu. Nasmiješio se pomislivši na svog Učitelja, koji ga je toliko dugo držao u šumi, samo da bi mogao doživjeti svoj susret s Drugom Polovicom.

Takva je bila Tradicija Sunca - primorala bi svakoga naučiti ono što je morao, a ne samo ono što je htio. Njegovo srce muškarca dugo će plakati - ali njegovo srce Čarobnjaka klicat će od sreće i zahvaljivati šumi.

* * *

Wicca pogleda tri žene ispružene na tlu i zahvali Bogu što joj je omogućio da se kroz mnoge živote bavi istim poslom; Tradicija Mjeseca bila je neiscrpna. Čistinu u šumi posvetili su keltski svećenici u neko već zaboravljeno doba, i od njihovih rituala ostalo je malo toga — možda samo kamen koji se nalazio iza njih. Bio je to golemi kamen, i bilo ga je nemoguće prenijeti ljudskim rukama - ali Stari su znali kako ga pomaknuti magijom. Gradili su piramide, zvjezdarnice, gradove na planinama u Južnoj Americi, služeći se samo silama poznatim Tradiciji Mjeseca. Te spoznaje čovjeku više nisu bile potrebne, i bile su izbrisane iz Vremena da ne bi bile upotrijebljene u svrhe razaranja. Ipak, iz znatiželje, Wicca je željela saznati kako su oni to činili.

Nekoliko keltskih duhova bilo je ondje prisutno i ona ih pozdravi. To su bili učenjaci, koji se više nisu utjelovljivali,

i sada su sudjelovali u Zemljinoj tajnoj vlasti; bez njih, bez snage njihova znanja, planeta bi već odavno bila bez nadzora. Keltski su učenjaci lebdjeli u zraku, nad drvećem koje se nalazilo lijevo od čistine, u astralnim tijelima obavijenim intenzivnim bijelim svjetlom. Stoljećima su dolazili ovamo svakog ekvinocija da bi provjerili održava li se još uvijek Tradicija. »Da«, govorila je Wicca s ponosom, ekvinociji su se nastavili slaviti čak i nakon što je cijela keltska kultura nestala s lica zemlje. Jer nitko nije mogao ugasiti Tradiciju Mjeseca - osim Božje Ruke.

Još neko vrijeme bila je usredotočena na svećenike. Što su mislili o današnjim ljudima? Možda se prisjećaju vremena kada su dolazili na ovo mjesto, kada se kontakt s Bogom činio mnogo jednostavnijim i mnogo izravnijim? Wicca pomisli kako to nije razlog, što se uskoro i potvrdilo. Ljudski osjećaji grade Božji hram, a da bi on bio izgrađen, ljudi moraju opstati dugo, živjeti u raznim epoha-

ma i prilagođavati se raznim običajima. Kao i cijeli Univerzum, i čovjek je slijedio svoj put evolucije, i svakog dana bio napredniji nego prethodnog, čak ako bi zaboravio ono što je naučio dan ranije, čak i ako bi se žalio, tvrdeći da je život nepravedan.

Jer Kraljevstvo Nebesko nalik je sjemenu koje čovjek posije na polju; on spava i budi se, danju i noću, a sjeme raste bez njegova znanja. Te lekcije su zapisane u Duši Svijeta, a radi dobrobiti cijelog čovječanstva. Važno je da još postoje ljudi poput ovih koji su se zatekli ovdje večeras, ljudi koji se nisu plašili Mračne Noći Duše, kako ju je opisao stari i mudri San Juan de la Cruz. Svaki korak, svaki čin vjere, iskupljivao je cijeli ljudski rod. Dok postoje ljudi koji znaju da je sva čovjekova mudrost pred Božjim očima ludost, svijet će slijediti svoj osvjetljeni put.

Ponosila se svojim učenicima, spremnima žrtvovati udobnost jednog već otkrivenog svijeta radi izazova otkrivanja novog.

Ponovno pogleda tri gole žene, ispružene na podu raširenih ruku, i pokuša ih odjenuti u boju aure kojom su zračile. One su upravo prolazile kroz Vrijeme i susretale se s mnogim izgubljenim Drugim Polovicama. Te tri žene, večeras će započeti poslanje koje im je zapisano još od rođenja. Jedna od njih morala je imati više od šezdeset godina, ali dob nije bila važna. Važno je bilo to što su se napokon našle pred sudbinom koja ih je strpljivo čekala, i od ove će noći moći koristiti svoje Darove kako bi spriječile da rijetke biljke u Božjem vrtu budu uništene. Svatko od ovih ljudi došao je ovamo iz različitih pobuda — zbog ljubavnog razočaranja, umora od svakodnevnice ili možda zbog potrage za Moći. Suočili su se sa strahom,

sporošću, i s mnogim razočaranjima koji prate one koji idu putem magije. Ali činjenica je da su došli upravo

ondje gdje su trebali doći, jer Božja Ruka uvijek vodi one koji vjerno slijede svoj put.

»Tradicija Mjeseca je fascinantna, sa svojim Učiteljima i ritualima. Ali postoji drugačija Tradicija«, pomisli Čarobnjak očima uprtim u Bridu, zvideći Wicci, koja će još dugo biti pored nje. Mnogo je teža zato što je jednostavnija, a jednostavne stvari uvijek se čine zamršenima. Učitelji te Tradicije živjeli su na ovom svijetu, i nisu uvijek bili svjesni važnosti onoga što su podučavali - jer ono što ih je poticalo na to učenje, često se činilo apsurdnim. Među njima je bilo stolara, pjesnika, matematičara, ljudi svih profesija i navika, koji su živjeli u svim dijelovima svijeta. Preko ljudi koji su u nekom trenutku osjetili potrebu razgovarati s nekim, pojasniti osjećaj koji nisu baš posve razumjeli, a nisu ga mogli zadržati u sebi — Tradicija Sunca sačuvala je i održala svoje znanje. Kroz Nagon za Stvaranjem.

Čega god da se čovjek prihvati, u svemu ima traga Tradicije Sunca. Ponekad u skulpturi, ponekad u stolu, ponekad u dijelovima pjesme koju je neki narod prenio s generacije na generaciju. Oni kroz koje je Tradicija Sunca progovarala bili su poput ostalih ljudi; jednog bi jutro ili večeri promatrali svijet i osjetili prisutnost nečega uzvišenog. Nesvjesno bi uronili u svijet nepoznatoga, i u većini slučajeva opirali se onamo vratiti. Svi su ljudi, barem jednom u svakoj inkarnaciji, posjedovali tajnu Univerzuma.

Nesvjesno bi uranjali u Mračnu Noć, ali imajući premalo vjere u sebe, rijetko bi joj se vratili. A Sveto Srce, koje hrani svijet svojom ljubavlju, svojim mitom i potpunom predanošću, još jednom se našlo okruženo trnjem.

Wicca je bila sretna što je bila Učiteljica Tradicije Mjeseca. Svi koji su dolazili k njoj željeli su učiti, dok u Tradiciji

Sunca većina uglavnom želi pobjeći od onoga što ih život podučava.

»Zar je to uopće važno?«, pomisli Wicca. Jer vrijeme čuda ponovno je dolazilo i nitko više nije mogao biti ravnodušan prema promjenama koje svijet donosi. Za nekoliko godina sila Tradicije Sunca pokazat će se u pravom svjetlu. Svi oni koji ne budu slijedili njezin put postat će nezadovoljni sami sa sobom i bit će prisiljeni izabrati: ili prihvatiti egzistenciju punu razočaranja i boli, ili spoznati da su svi rođeni da budu sretni. Nakon izabranog više nema promjene; i veliki će rat, džihad, započeti.

Jeđnim savršenim pokretom ruke, Wicca bodežom iscrta krug po zraku. Unutar nevidljivog kruga nacrtala zvijezdu s pet krakova, koju su vještice nazivale pentagramom. Pentagram je bio simbol elemenata koji se nalaze u čovjeku - i pteko njega će žene polegnute na tlu sada ući u kontakt sa svijetom svjetla.

»Zatvorite oči«, reče Wicca.

Tri žene je poslušaju.

Wicca bodežom učini ritualne pokrete iznad glave svake od njih.

»Sada otvorite oči svoje duše.«

Brida ih otvori. Nalazila se usred pustinje, na mjestu koje joj se činilo poznatim.

Sjeti se da je ondje već bila. S Čarobnjakom. Potraži ga očima, ali ga ne pronađe. Međutim, nije se plašila; bila je smirena i sretna. Znala je tko je, gdje je živjela — znala je da se u nekom drugom vremenu odvijala zabava. Ali sve to nije bilo bitno, jer krajolik oko nje bio je predivan: pijesak, planine u daljini i golemi kamen ispred nje.

»Dobrodošla«, reče neki glas.

Pored nje je stajao neki gospodin, odjeven poput njezinog djeda.

»Ja sam Wiccin Učitelj. Kada vi postanete Učiteljica, vaši će učenici ovdje zateći Wiccu. I tako redom, sve dok se Duša Svijeta ne prikaže.«

»Upravo sam u ritualu čarobnica«, reče Brida. »U Sabatu.«

Učitelj se nasmiješi.

»Vi ste pronašli svoj put. Malobrojni imaju hrabrosti za to i radije slijede put koji nije njihov. Svi posjeduju svoj Dar, a ne žele ga vidjeti. Vi ste ga prihvatili - vaš susret s Darom je vaš susret sa Svijetom.«

»Zašto mi je to potrebno?«

»Da biste izgradili Božji vrt.«

»Imam jedan život pred sobom«, reče Brida. »Želim ga proživjeti kao i svi ostali. Želim moći griješiti. Želim moći biti sebična. Želim imati mane.«

Učitelj se nasmije. U njegovoj desnoj ruci stvori se plavi plašt.

»Nije moguće približiti se ljudima ako nismo poput njih.«

Prizor oko nje se promijenio. Više se nije nalazila u pustinji, već je bila uronjena u tekućinu, u kojoj su plutala neka mala, neobična bića.

»Živjeti, znači grijешiti«, reče Učitelj. »Milijunima godina stanice su se reproducirale uvijek na isti način, dok jedna od njih nije izazvala grešku i uvela promjenu u taj beskonačni krug ponavljanja.«

Brida je, zaslijepljena, promatrala more. Nije pitala kako je bila u stanju disati pod vodom. Sve što je uspjela čuti bio je Učiteljev glas, sve čega se prisjećala bilo je jedno slično putovanje, koje je započelo u žitnom polju.

»To je bila greška koja je pokrenula svijet«, reče Učitelj.
»Nikada se ne bojte grijешiti.«

»Ali Adam i Eva su bili izbačeni iz Raja.«

»I vratit će jednog dana spoznavši čuda neba i svjetova. Bog je znao što čini kada je privukao njihovu pažnju stablom Dobra i Zla. Da nije htio da kušaju plod, ne bi im o tome ništa govorio.«

»Zašto im je onda rekao?«

»Da bi pokrenuo Svijet.«

Prizor se ponovno vratio u pustinju s kamenom. Bilo je jutro i rumena je svjetlost preplavila horizont. Učitelj joj se približi noseći plašt.

»Ja te sada posvećujem. Tvoj Dar je Božje oruđe. Ti trebaš pokazati koliko je ono korisno.«
Wicca s obje ruke podigne haljinu najmlađe od triju žena. Simbolično je ponudi keltskim svećenicima koji su svemu prisustvovali, lebdeći u krošnjama, u svojim asttalinim tijelima. Potom se okrene djevojci.

»Ustanite«, reče.

Brida ustane. Na njezinom su obnaženom tijelu plesale sjene krijesa. Nekoć je, neko drugo tijelo upijalo ove plamenove. Ali to vrijeme je prošlo.

»Podignite ruke.«

Djevojka podigne ruke. Wicca je odjene.

»Ja sam bila gola«, obrati se Učitelju, čim je obavio oko nje plavi plašt. »I nije me bilo sram.«

»Da nije bilo srama, Bog ne bi otkrio da su Adam i Eva pojeli jabuku.«

Učitelj je promatrao izlazak sunca. Djelovao je nepribrano, što nije bio. Brida je to znala.

»Nikada se nemoj sramiti«, nastavi on. »Uzmi što ti život nudi, i nastoj piti iz svakog vrča.« Sva se vina moraju popiti - od nekih samo gutljaj, a neka cijela.

»Kako ću znati koje je koje?«

»Po okusu. Samo onaj tko je probao loše vino, može prepoznati dobro.«

Wicca napravi krug oko Bride i okrene je licem prema vatri, a zatim krene prema drugoj Iniciranoj ženi. Vatra je privlačila energiju njezinog Dara da bi se mogao u cijelosti pokazati u njoj. U tom trenutku Brida je gledala izlazak sunca, sunca koje će osvjetljavati ostatak njezina života.

»Sada moraš krenuti«, reče Učitelj čim je sunce izašlo.

»Ne plašim se svoga Dara«, odgovori Brida. »Znam kamo idem, znam što moram činiti. Znam da mi je netko pomogao u tome.«

»Već sam bila ovdje. Ljudi su plesali i ovdje je bio tajni hram Tradicije Mjeseca.«

Učitelj ne reče ništa. Okrene se prema njoj i učini pokret desnom rukom.

»Primljena si. Neka tvoj put bude miran, u trenucima mira. I borben u trenucima borbe. Nikada nemoj pomi-ješati jedan trenutak s drugim.«

Učiteljev se lik počeo rasplinjavati, zajedno s pustinjom i kamenom. Ostalo je samo sunce, ali ono se stopilo s nebom. Ubrzo se nebo smračilo, a sunce je počelo nalikovati plamenu krijesa.

Vratila se. Sjećala se svega: zvukova, pljeskanja, plesa, transa. Sjećala se da je skinula odjeću pred svim tim ljudima, i sada se pomalo osjećala nelagodno. Ali sjećala se i svog susreta s Učiteljem. Pokušala je ovladati osjećajima stida, straha i tjeskobe - oni će je uvijek pratiti i mora se na njih naviknuti.

Wicca naloži da tri Inicirane žene stanu u sredinu polukruga koji su činile sve ostale žene. Čarobnice pruže ruke jedna drugoj i zatvore krug.

Pjevale su pjesme koje se nitko drugi nije usudio s njima pjevati; zvuk je dolazio iz gotovo zatvorenih usta, stvarajući neobičnu vibraciju koja je postajala sve silovitija, nalik na kričanje pomahnitale ptice. Ona će i ubuduće znati kako oponašati te zvukove. Naučit će još mnogo stvari, sve dok ne postane Učiteljica. Tada će ona primati druge žene i muškarce u Tradiciju Mjeseca.

Sve će to, naime, doći u svoje vrijeme. Imala je sve vrijeme svijeta, sada kada je otkrila svoju sudbinu i imala nekoga da joj pomogne. Vječnost je bila njezina.

Ljude oko sebe Brida je vidjela u različitim bojama i bila je malo zbunjena. Sviđao joj se svijet kakav je nekad bio.

Čarobnice su prestale pjevati.

»Inicijacija Mjeseca učinjena je i završena«, reče Wicca.
»Svijet je postao polje, a vi ćete se brinuti da žetva na njemu bude obilna.«

»Osjećam se neobično«, reče jedna od Iniciranih. »Sve oko mene je zamagljeno.«

»Vi gledate polje energije oko ljudi - njihove aure. To je prvi korak na putu Velikih Misterija. Taj će osjećaj pomalo nestajati, a ja ću vas kasnije naučiti kako ga ponovno probuditi.«

Jednim je naglim i hitrim pokretom bacila svoj ritualni bodež na tlo.

Zabio se u zemlju, a vršak mu se zanjihao.

»Ceremonija je završena«, reče.

Brida je otišla do Lorensa. Oči su mu sjale, a ona je znala koliko je ponosan i koliko je voli. Mogli bi zajedno ostarjeti, stvoriti nov način života, otkriti cijeli Svijet koji je bio pred njima, samo su trebali čekati dok im se hrabri ljudi ne pridruže.

Ali postojao je i drugi čovjek. Dok je razgovarala s Wiccinim Učiteljem, ona je odabrala među njima. Jer taj drugi čovjek znao bi kako uhvatiti njezinu ruku u teškim trenucima i voditi je sigurno i s ljubavlju kroz Mračnu Noć Vjere. Naučila bi ga voljeti, i voljela bi ga tako snažno koliko ga je i cijenila. Oboje su bili na istom putu spoznaje, uz njega

je i dospjela dovde. Uz njega bi, jednog dana, savladala Tradiciju Sunca. Sada je znala da je vještica. Stoljećima je učila umjetnost čarobnjaštva, i sada se vratila tamo gdje treba biti. Od ove noći, mudrost i znanje postali su smisao njezina života.

»Krenimo«, reče Lorensu prišavši mu. On je s divljenjem promatrao tu ženu koja je stajala pred njim odjevena u crno; Bida je, međutim, znala da ju je Čarobnjak vidio odjevenu u plavo.

Uzela je torbu sa stvarima.

»Hajdemo, ti pokušaj pronaći nekog tko bi nas mogao povesti. Ja moram još s nekim porazgovarati.«

Lorens uzme naprtnjaču i učini svega nekoliko koraka u smjeru puteljka koji je prolazio kroz šumu. Ritual je završio i

ponovno su se zatekli u svijetu ljudi, s njihovim ljubavima, njihovim zavistima i njihovim podvizima.

Vratio se i strah. Bida je bila smetena.

»Ne znam postoji li Bog«, obrati se on drveću koje ga je okruživalo. »Ali sada ne mogu o tome misliti, jer se i ja suočavam s misterijem.«

Opazi da govori drugačije, s neobičnom sigurnošću, koju nikada prije nije imao. I u tom trenutku, povjeruje da ga je drveće slušalo.

»Ljudi me ovdje možda ne razumiju, možda preziru moje uspjehe, ali siguran sam da imam toliko hrabrosti koliko i oni jer tražim Boga, iako ne vjerujem u njega.«

»Ako postoji, onda je on Bog Hrabrih.«

Lorens primijeti da mu ruke malo podrhtavaju. Noć je prošla, a on nije razumio što se to događalo. Znao je da je bio u transu - i to je bilo sve. Ali drhtanje njegovih ruku nije bilo prouzročeno utonućem u Mračnu Noć, kako ju je Bida nazivala.

Pogledao je prema nebu, još uvijek punom niskih oblaka. Bog je bio Bog Hrabrih. I On bi ga razumio jer hrabri su oni koji donose odluke usprkos strahu, oni koje demon iskušava na svakom koraku puta i koji strepe nad svime što čine, pitajući se imaju li pravo ili ne. Ali, ipak, oni djeluju. Djeluju jer vjeruju i u čuda, poput čarobnica koje su ove noći plesale oko krijesa.

Bog mu se možda želio vratiti preko te žene, koja se sada približavala drugom čovjeku. Ako ona sad ode, Bog bi se mogao od njega zauvijek udaljiti. Ona je bila njegova prilika - jer znao je da je najbolji način sjedinjenja s Bogom - onaj putem ljubavi. Nije želio izgubiti priliku

da ga vrati k sebi.

Duboko udahne, osjećajući hladan i svjež šumski zrak,
i sam sebi dade sveto obećanje.
Bog je bio Bog Hrabrih.

Brida je hodala prema Čarobnjaku. Sreli su se u blizini
krijesa. Riječi su im zastale u grlu. Ona prekine tišinu.

»Mi smo na istom putu.«

On potvrdno kimne glavom.

»Slijedimo ga zajedno.«

»Ali vi me ne volite«, reče Čarobnjak.

»Volim vas. Još nisam svjesna svoje ljubavi prema vama
- ali vas volim. Vi ste moja Druga Polovica.«

Međutim, Čarobnjakov je pogled bio odsutan. Prisjetio
se Tradicije Sunca, a jedna od najvažnijih lekcija Tradicije
Sunca bila je Ljubav. Ljubav je bila jedini most između
vidljivoga i nevidljivoga koji su svi poznavali. Bila je jedini
razumljivi jezik za tumačenje lekcija kojima je Univerzum
poučavao ljudska bića svaki dan.

»Ne idem nikamo«, reče ona. »Ostajem s vama.«

»Momak vas čeka«, odgovori Čarobnjak. »Blagoslovit
ću vašu ljubav.«

Brida ga pogleda u čudu.

»Nitko ne može posjedovati izlazak sunca poput onoga
kojeg smo mi vidjeli onu večer«, on nastavi.

»Isto, kao što nitko ne može posjedovati poslijepodnevnu
kišu koja udara u stakla, spokoj koji uspavano dijete širi
oko sebe ili čarobni trenutak kada valovi udaraju o stijene.
Nitko ne može posjedovati sve ono najljepše na Zemlji,
ali svatko ga može upoznati i voljeti. U takvim trenucima
Bog se objavljuje ljudima.«

»Mi nismo gospodari sunca, popodneva, valova, čak
niti Božjih vizija - jer ne posjedujemo ni sebe same.«

Čarobnjak pruži ruku prema Bridi i pokloni joj cvijet.

»Kada smo se upoznali - a čini mi se da vas oduvijek
poznajem jer se ne sjećam kakav je svijet bio prije vas -
pokazao sam vam Mračnu Noć. Htio sam vidjeti kako
ćete se suočiti sa svojim vlastitim granicama. Već tada sam

znao da se nalazim pred svojom Drugom Polovicom i da će me ta Druga Polovica naučiti svemu što sam trebao znati - zbog toga je Bog razdvojio muškarca i ženu.«

Brida dotakne cvijet. Činilo joj se kao da je to bio prvi cvijet koji je vidjela nakon nekoliko mjeseci. Stiglo je proljeće.

»Ljudi poklanjaju cvijeće jer u cvijeću se vidi pravi smisao Ljubavi. Tko pokuša posjedovati cvijet, morat će gledati kako njegova ljepota vene. Ali tko samo promatra cvijet na livadi, može ga čuvati zauvijek jer cvijet je dio noći i zalaska sunca, mirisa mokre zemlje i oblaka na horizontu.«

Brida je promatrala cvijet. Čarobnjak ga uzme i vrati ga u šumu.

Bridine se oči napune suzama. Ponosila se svojom Drugom Polovicom.

»Ovo me je naučila šuma: vi nikada nećete biti moji i zato ću vas imati zauvijek. Vi ste bili nada mojih samotnih dana, strepnja mojih trenutaka sumnje, sigurnost mojih trenutaka vjere.«

»Znajući da će se moja Druga Polovica pojaviti jednog dana, posvetio sam se učenju Tradicije Sunca. Samo zato što sam bio uvjeren da postojite, imao sam razloga nastaviti živjeti.«

Brida nije mogla sakriti suze.

»Kada ste se pojavili, postao sam svjestan toga. Vi ste me došli osloboditi ropstva kojemu sam se sam predao, došli ste mi reći mi da sam slobodan vratiti se svijetu i zemaljskim stvarima. Shvatio sam sve što sam trebao znati, i volim vas više od svih žena koje sam u životu upoznao, više nego što sam volio ženu koja me otjerala u šumu. Uvijek ću pamtiti da je ljubav sloboda. To je lekcija koju sam tolike godine učio. To je lekcija koja me poslala u progonstvo i koja me sada oslobodila.«

* * *

Plamen krijesa je pucketao, i neki preostali uzvanici počeli su se opraštati. Brida nije obraćala pažnju ni na što oko sebe.

»Brida!«, začuje glas iz daljine.

»On te promatra, malena«, reče Čarobnjak. Bio je to citat iz jednog starog filma koji je nekoć gledao. Bio je

sretan jer je okrenuo još jednu važnu stranicu u Tradiciji Sunca. Osjetio je prisutnost svog Učitelja - on je također izabrao ovu noć za svoju novu Inicijaciju.

»Cijeli ću vas se život sjećati, i vi ćete se sjećati mene. Kao što se sjećamo i zalazaka sunca, kiše na prozorima, stvari koje ostaju zauvijek u nama jer ih ne možemo posjedovati.«

»Brida!«, Lorens je ponovno pozove.

»Idite u miru«, reče Čarobnjak. »I obrišite te suze. Ili mu recite da su se pojavile u očima od dima krijesa. Nemojte me nikada zaboraviti.«

Znao je da to nije trebao reći, ali svejedno je rekao.

icca primijeti da su neki ljudi zaboravili svoje stvari. Morat će ih nazvati i reći im da dodu po njih.

»Još malo i vatra će se ugasiti«, reče.

On je šutio. Još je bilo plamena u krijesu, i on ga je promatrao.

»Nisam požalila što sam bila zaljubljena u tebe«, nastavi Wicca.

»Niti ja«, odgovori Čarobnjak.

Imala je veliku želju razgovarati o Bridi, ali nije ništa rekla. Oči tog muškarca isijavale su štovanjem i mudrošću.

»Šteta što ja nisam tvoja Druga Polovica«, nastavila je. »Bili bismo dobar par.«

Ali Čarobnjak nije slušao što je Wicca govorila. Beskrajan je svijet bio pred njim i mnogo toga za činiti. Bilo je nužno pomoći u nastajanju Božjeg vrta, bilo je nužno podučiti ljude kako da poduče sami sebe. Upoznat će druge žene, zaljubiti se, i snažno, iz dna duše, proživljavati ovu inkarnaciju. Te noći završila je jedna etapa njegova postojanja i pred njim se ukazala nova Mračna Noć. Ali bit će to puno zabavniji i sretniji dio njegova života, mnogo bliži onome o čemu je nekad sanjao.

Znao je da će tako biti zbog cvijeća, zbog šuma, zbog djevojaka koje će doći jednoga dana, vodene Božjom rukom, ne znajući da dolaze tamo zbog sudbine koja se treba ispuniti. Znao je to zbog Tradicije Mjeseca i Tradicije Sunca.

its:

Niste znatizeljni